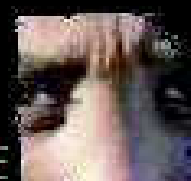
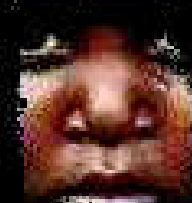

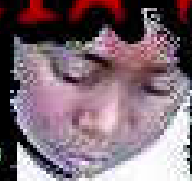
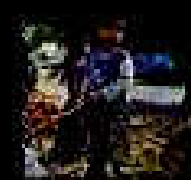
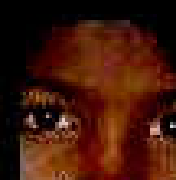
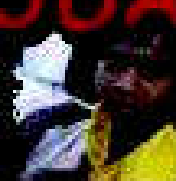
DOLOR

INJUSTICIA

EXPLOTACIÓN

PODER

INTERÉS

EGOTISMO

DOMINIO

UNA INFANCIA PERDUDA

ÍNDEX

1. Introducció	1
Part I: El concepte de treball infantil	6
2. El concepte de treball infantil	7
3. Les causes del treball infantil	10
3.1. Factors interns	12
3.2. Factors externs: La influència de la societat	13
3.3. Més sobre els pares i fills treballadors	16
4. Tipus de treball i les seves conseqüències	18
5. Pitjors formes de treball infantil	21
5.1. Treball forçós i esclau.....	25
5.2. Tràfic	26
5.3. Nens en conflictes armats.....	26
5.4. Explotació sexual comercial	27
5.5. Tràfic de drogues.....	28
5.6. Les pitjors formes en els països desenvolupats ...	29
6. On es presenta el treball infantil	31
6.1. Introducció	32
6.2. Ucraïna	39
6.3. Sud Àfrica.....	42
6.4. Kenya	45
6.5. Malawi	48
6.6. Brasil	51
6.7. Guatemala	54
6.8. Colòmbia	56
6.9. Bangladesh	58
6.10. Sri Lanka	61
6.11. Filipines	64
6.12. Cambodja	66
7. L'educació i el treball infantil.....	69

Part II: Els organismes de lluita contra el treball infantil...80

8. Organismes de lluita contra el treball infantil	81
8.1. Organització de les Nacions Unides	82
8.2. Organització Internacional del Treball	83
8.3. Fons de les Nacions Unides per la Infància	87
8.4. Save the Children	90

Part III: Els moviments de lluita mundials.....92

9. Moviments Mundials	93
9.1. Evolució del que s'ha fet pel treball infantil	94
9.2. L'any Internacional del Nen	98
9.3. L' IPEC.....	100
9.4. Acció contra el treball infantil en l'actualitat ...	102
9.5. La marxa mundial contra el treball infantil	112
9.6. Dia internacional del Nen.....	114

Part IV: La realitat 115

10. El treball infantil en la premsa (notícies)	116
11. Entrevistes a persones nouvingudes	143
11.1. Resultats de les entrevistes.....	152
12. Conclusions	155
13. Agraïments	159
14. Bibliografia	161

1. INTRODUCCIÓ

La primera vegada que em van parlar del treball de recerca vaig pensar que podria ser bastant dur pel fet calia destinar-hi molt de temps.

En començar primer de batxillerat: tutors, professors i fins i tot pares ja t'anaven parlant sobre el tema del treball.

Al principi hi vaig estar donant moltes voltes ja que si no ho tens molt clar és difícil escollir un tema. Algunes de les coses que em passaven pel cap eren termes més econòmics com ara l'actual crisi, o el poder dels Estats Units al món, la política de Barack Obama o bé , fer un estudi de l'evolució de l'economia catalana i el consum des del s. XIX fins el dia d'avui , aprofitant per buscar una resposta a la dita: "els catalans són garrepes". Aquest últim possible tema el vaig estar valorant fins l'últim moment quan em vaig decantar més per l'actual tema d'aquest projecte: l'explotació infantil. És un assumpte del que no sentim a parlar gaire o si més no , no n'estem el suficientment conscienciats. El que em va portar fins aquí era el veure imatges per la televisió de nens molt pobres que vivien en condicions realment pèssimes, anuncis d' ONG i perquè , d'una manera o altre , sempre m'he sentit preocupada per aquest gran col·lectiu de persones que hi ha el món amb oportunitats de vida molt diferents a les nostres . Sempre he pensat en les diferències entre un país desenvolupat i un en vies de desenvolupament en temes de cultura, educació, sanitat fins arribar als temes econòmics. I, arrel de pensar en ONGs, en què hi ha darrera d'una peça de roba o de pilotes de futbol, per exemple, fabricades en països del tercer món, em vaig sentir el suficientment motivada per desenvolupar aquest treball.

El meu objectiu al llarg del treball és bàsicament el de donar-nos compte que , en el món on vivim , no tots els nens i nenes poden anar a l'escola , ni menjar , sinó que han de treballar en unes condicions pitjors que molts dels adults del

nostre país. Vull estudiar quines són les causes que fan que aquests nens hagin de treballar , les conseqüències que té aquest problema i , saber i fer conèixer la magnitud que té aquest fenomen.

El treball s'estructura en 4 grans parts, la primera seria el treball infantil de manera general, la segona s'expliquen quins són els organismes de defensa pel treball infantil, la tercera part seria l'evolució del que s'ha anat fent a nivell mundial per l'explotació infantil, i la darrera part és d'aplicació pràctica o real on s'expliquen notícies recents que han sortit a la premsa, consta d'unes entrevistes passades a nouvinguts que actualment resideixen al nostre país i finalment un vídeo formatiu sobre el problema. A continuació se'n presenta un síntesi més detallada.

Al marge de la introducció que ara ens ocupa, en el segon punt es treballa la definició del que és i què no és explotació infantil, ja que treball infantil i explotació infantil no són sinònims.

El següent apartat és les diferents causes del treball infantil, és a dir , perquè existeix aquest tipus de treball i els diferents factors interns i externs que el causen.

El treball continua explicant els tipus i formes de treball infantil des de les més "normals" , com ara vendre diaris al carrer o demanar almoïna, fins a les pitjors formes de treball infantil realment greus i violentes , com serien el treball forçós i esclau, tràfic de drogues, tràfic de nens, nens en conflictes armats, explotació sexual comercial...

Per fer-nos una idea de la quantitat d'infants que actualment estan actius i desenvolupant aquest tipus de treball, hi ha l'apartat 6, on s'hi mostren les xifres de nens treballadors a tot el món, és a dir, la magnitud que té aquest fenomen, que per desgràcia no és petita.

Ara bé , quin paper hi juga l'educació en tot això? Aquests nens van a l'escola? Aquestes qüestions es responen en l'apartat 7, on s'expliquen els diferents tipus

d'educació, perquè hi ha nens que no van a l'escola i com fer que l'educació treballi pels nens.

Però per sort hi ha alguns organismes que defensen i lluiten contra el treball infantil que estan definits entre els apartats 8 i 9. Són organismes com ara les Nacions Unides, l'Organització Internacional del Treball, organitzacions no governamentals, organitzacions de treballadors... que des de fa més o menys temps, a nivell internacional o nacional, persegueixen l'objectiu d'eliminar l'explotació infantil i fer que es compleixin els drets del nen. A més, hi ha uns programes com ara l' IPEC (programa internacional per l' eliminació del treball infantil), que també són definits en aquest mateix apartat 9. On també es presenta una breu evolució de moviments mundials que s'han portat a terme contra el treball infantil.

L'apartat número 9, també està dedicat a explicar la marxa mundial sobre el treball infantil, i el dia internacional del treball infantil.

Fins aquí seria la part del projecte més teòrica, però vaig voler fer més recerca ja que pensava que faltava alguna cosa per mostrar que aquest problema és real. El que volia era trobar si se'n parlava als mitjans de comunicació , a les notícies , ... De manera que vaig buscar-ho i vaig trobar notícies que en parlen , entre elles algunes de molt greus que s'han treballant en l'apartat 10 del present treball.

A més a més , vaig pensar que estaria bé fer alguna entrevista i en vaig preparar una per gent que ha emigrat cap al nostre país per saber què me'n podien explicar del treball infantil, si ells mateixos en el seu país havien treballat o ho havien viscut, si havien tingut l'oportunitat d'anar a l'escola o no i, què en pensaven que els infants haguessin de treballar. I d'aquestes entrevistes n'he pogut treure unes conclusions que s'exposen en l'apartat número 11.

Finalment trobem l'apartat de les conclusions de tot el projecte de recerca, els agraïments i la bibliografia . S'acompanya el treball amb un annex on hi ha un

glossari, i la còpia dels convenis 138 sobre l'edat mínima laboral i 182 que és sobre les pitjors formes del treball infantil i un llistat dels drets dels nens. També hi consten les enquestes realitzades per a desenvolupar l'apartat comentat anteriorment.

Per acabar, tenia moltes ganes de realitzar un vídeo formatiu o de conscienciació comparant les oportunitats d'uns nens i els altres o , com és la vida d'un nen o nena d'aquí, d'un país desenvolupat com el nostre en comparació amb els nens que viuen en països en vies de desenvolupament.

Penso que la diferència és massa important i que nosaltres des d'aquí no en som conscients i que , potser , malgrat ja es duguin a terme diferents projectes des de institucions governamentals no són suficients.

Em sembla que el treball que us presento estudia un problema prou important com per engrescar-vos a fer-hi una llegida . Diria que quan acabeu pensareu diferent , us sentireu diferent , tindreu ganes de fer-hi alguna cosa . Fantàstic ! és el que volia quan vaig començar.

Part I :

El treball infantil

En aquest primer apartat es descriu el problema del treball infantil, s'expliquen les diferents formes d'aquest tipus de treball, incloent les pitjors formes i les conseqüències que té sobre aquests nens.

2. CONCEPTE DE TREBALL INFANTIL

Treball infantil o explotació infantil és un concepte del que generalment sentim a parlar i ens pot fer pensar amb nens que treballen en condicions extremes. Però per definir-ho podríem començar fent una definició per separat de cada un dels termes que el formen:

- el verb explotar : l'enciclopèdia catalana el defineix de la següent manera: *Abusar d'algú en profit propi.*
- infantil :el mateix diccionari el defineix dient: *Relatiu o pertanyent a la infància o a l' infant.*

Per tant, una primera definició **d'explotació infantil** podria ser *el treball que realitzen els infants per donar profit algú altre i no a ells mateixos.*

Ara bé, cal distingir entre què és i què no és treball infantil ja que no totes les feines que realitzen nens menors de 16 anys són considerades explotació infantil, de manera que hi ha considerables diferències entre les moltes classes de treball efectuades pels nens. Alguns són difícils i exigents, altres tenen un risc important...

Per tant , com ja hem dit, no tot el treball portat a terme pels nens ha de ser classificat com a aquell treball infantil que s'ha d'eliminar. La participació de nens o adolescents en un treball que no afecta la seva salut i desenvolupament personal o que no interfereix en la seva educació és considerat de manera general com una cosa positiva. Exemples d'aquestes feines serien ajudar els seus pares a casa, assistir el negoci familiar o guanyar-se diners per *despeses* personals fora de les hores d'escola i durant les vacances, com ara per comprar-se dolços o cromos... totes aquestes tasques contribueixen al desenvolupament dels nens i el benestar de les seves famílies, els hi dóna experiència i comencen a conèixer al món laboral.

Tornant a la definició del terme "treball infantil" la podríem ampliar dient que és *el treball que priva els nens de la seva infància, el seu potencial i dignitat i que*

a més és nociu pel seu propi desenvolupament tan físic com mental. Es refereix el treball que:

- És físic, mental, social o moralment perjudicial o danyós per el nen,
- Interfereix en la seva escolarització:
  - Privant-los de la oportunitat d'anar a l'escola
  - Els obliga a abandonar de manera permanent les aules, o
  - Exigent que intenti combinar l'assistència a l'escola amb llargues jornades de treball pesat

A més , cal remarcar que hi ha unes formes de treball extremes, són aquelles que impliquen a nens esclavitzats, separats de la seva família, exposats a greus riscos i malalties, o fins i tot abandonats a valer-se per si mateixos en els carrers de grans ciutats a una edat molt jove.

Amb això diríem que perquè un treball pugui ser anomenat “treball infantil” depèn de l'edat del nen, de les hores de treball, les condicions sota les quals es troba efectuant la feina, i els objectius perseguits per els països individuals. Ara bé, la resposta varia de país en país, així com entre sectors dintre del propi país. Tot i així hi ha unes normes internacionals sobre el treball i sobre el treball infantil i uns convenis que ho regulen i dels quals en parlarem més endavant.

3. LES CAUSES DEL TREBALL INFANTIL

Hi ha molts factors que influeixen en el fet que existeixi el treball infantil ja que és un problema molt complex. Si anem a buscar les causes de perquè existeix podríem començar per l'entorn més immediat de l'infant, és a dir, en la seva família. La major part dels nens comencen a treballar amb les seves famílies, normalment en el camp. Es tracta de famílies pobres que quan tenen un nen, aquest ja hereta el fet de que de ben petit hagi de treballar.

Però podem classificar aquests factors en dos grups, el primer l'anomenarem forces internes i el segon forces externes.

Les **forces internes** són aquelles que actuen dins d'una família per produir resultats particulars com ara el treball infantil. Un exemple seria la salut. Per altra banda, les **forces externes** són aquelles que treballen sobre les famílies des de l'exterior, i en conseqüència, que poden afectar a moltes famílies alhora. Un exemple seria una crisi econòmica nacional.

En el següent quadre de es resumeixen algunes d'aquestes causes que tot seguit es desenvoluparan.

Factors "interns"	Factors "externs"
<ul style="list-style-type: none"> Situacions familiars difícils: <ul style="list-style-type: none"> Famílies monoparentals Malaltia en la família o incapacitat per treballar Famílies disfuncionals Famílies que no tenen recolzament o protecció Valors familiars pobres Baix nivell d'educació (tant del nen com dels pares) Baix nivell en aptitud dels pares 	<ul style="list-style-type: none"> Pertànyer a una població minoritària (racial o ètnica) i patir exclusió social Fortes influències dels companys i influències externes amb valors materials Dislocació socioeconòmica (crisi econòmica, transició política i social, etc.) Efectes del VIH/SIDA La situació especial de les nenes

3.1. Quadre tipus de factors que influeixen en el treball infantil. (Font: OIT)

FACTORS INTERNS

Quan parlem de factors interns quasi bé els podem traduir com a “desgràcies” que envolten a una família.

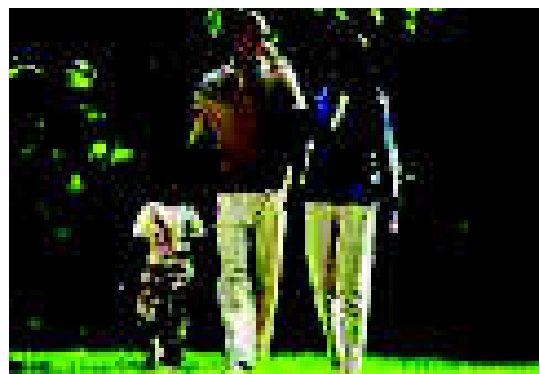
Poden ser la mort o l'abandonament d'un membre de la família, deixant a l'altre sovint amb pocs o cap bé i molts deutes i amb molta dificultat per mantenir un nombre determinat de nens. Alhora, una malaltia pot empobrir més a la família, i encara més si es posa malalt aquell que porta els diners a casa. O també, els pares poden estar incapacitats per treballar per raons de salut físiques o mentals fent que els nens s'hagin d'ocupar d'ells i del treball.

Un altre problema també són les famílies disfuncionals. Una família disfuncional és conflictiva, és la que pateix l'abús d'alcohol o drogues, violència o abús sexual i això també repercuteix sobre els nens.

D'altra banda, el nou matrimoni d'un dels pares també pot donar a una inestabilitat familiar ja que molt freqüentment en aquestes zones on es dona tot aquest problema del treball infantil es troben situacions en què el padrastre no es comporta com a un pare per ells, si és que no és abusiu.

Tots aquests factors poden recaure en famílies que no recolzen ni protegeixen els nens i que poden tendir a fer treballar els seus fills molt aviat o fins i tot a fer-los marxar de casa. Però cal puntualitzar que això no passa en tots els casos, naturalment hi ha moltes famílies que realment estimen, protegeixen i recolzen els seus fills i no obstant han de treballar per motius esmentats anteriorment com ara la salut dels pares.

El baix nivell d'educació i aptituds dels pares té també efectes negatius amb els nens i el seu futur. Si els pares han rebut poca educació significa que els seus fills estan

exposats a una educació familiar limitada a casa i amb poca probabilitat que la puguin tenir a fora de casa. De la mateixa manera que si els pares no han tingut mai una ensenyança o alguna aptitud especialitzades, poden no percebre que els seus fills si ho necessiten. D'altra banda, hi ha molts pares que

lliuren als seus fills joves a un artesà o al porten algun altre lloc perquè aprenguin un ofici encara que no estiguin remunerats però que en conseqüència del que aprenguin puguin tenir una vida millor.

FACTORS EXTERNS: LA INFLUÈNCIA DE LA SOCIETAT

Per saber com influeix la societat en aquestes famílies hem d'analitzar i podríem començar per descriure la població on viuen aquestes famílies ja que és un factor d'aquests que anomenem externs. En alguns països, moltes de les famílies que envien als seus nens a treballar pertanyen a poblacions minoritàries, tan minories ètniques com religioses com racialment diverses, i moltes poden haver estat socialment marginades. Altres poblacions minoritàries són immigrants que s'han establert en un nou país. I sovint tots aquests grups van acompanyats de la pobresa aguda. En general, el destí dels seus nens en el mercat laboral reflexa aquesta baixa posició social.

Un altre factor extern, cada vegada més important, és el "consumisme", el desig de béns materials i la necessitat dels diners per poder comprar-los. Aquest desig funciona a dos nivells, el de la família en el seu conjunt i el dels propis nens. Enviar nens a treballar és una manera d'augmentar l'ingrés familiar i fer possibles algunes compres com ara una nevera, una televisió... però per la seva part, els nens, treballen a fi de poder-se comprar roba bona, electrodomèstics d'alta tecnologia, entre altres. Els nens que poden aconseguir aquests desigs són nens afortunats: les seves famílies poden passar sense l'ingrés del que guanyen els nens (o que estan obligats a guanyar) i és seu per gastar-se'l amb el que ells vulguin. Una font que estimula a l'acumulació de possessions materials prové del grup dels companys, els quals fan d'aquests desigs una necessitat i un símbol de pertinença i *estatus*. En aquest cas, els amics treuen lloc a la família en avançar a la persona jove a abandonar o privar-se de l'escola per poder anar a treballar. El grup dels companys també sol seleccionar la classe de treball que el nen portarà a terme, ja que els nens molt freqüentment segueixen als seus amics a l'hora d'entrar en el món laboral.

Una altra font de desig de possessions materials és el canvi tant ràpid que travessen algunes societats, on un desig de major consum o una vida millor i més còmoda motiva a adults i nens a deixar les zones rurals on els ingressos són baixos, amb l'esperança de trobar oportunitats més gratificant a les ciutats. Els nens són part d'aquest moviment i el treball infantil urbà n'és el resultat.

Un altre factor extern és la dislocació socioeconòmica, el que significa crisis econòmica i transició política i social.

Els països en transició política i social són tots aquells que van implantar estratègies comunistes centralitzades durant l'era soviètica. Aquestes estratègies solien incloure treball garantit i subsidi familiar, escolaritat gratuïta universal i assignacions familiars. El fi d'aquesta era, als voltants del 1990, quan va desaparèixer la Unió Soviètica, moltes famílies es van trobar sense armament per abastar-se davant una economia de mercat on juguen unes normes més competitives. Encara que el nivell d'educació general en alguns d'aquests països havia estat alt durant dècades, les famílies no trobaven suficients recursos econòmics, socials o ideològics per començar de nou amb un sistema tant exigent i menys protegit i protector. Molts països transaccionals han vist el sorgiment del treball infantil. Les famílies més vulnerables han estat les més afectades: aquelles que tenien molts fills, famílies monoparentals, i les de grups socialment exclosos (un exemple serien els gitanos que es troben a tota l'Europa Oriental).

En conseqüència, molts països excomunistes han vist l'augment de la pobresa, la desintegració familiar, migració i desplaçament de la població, la dissolució de xarxes de seguretat social, deteriorament de serveis de salut i educació, augment de la delinqüència i l'ús de drogues entre els joves. Al mateix temps han sorgit ,oportunitats per a què els nens treballin, estant sota unes pressions cada dia més grans perquè contribueixin a l'ingrés familiar. I tot això succeeix davant unes institucions governamentals que tenen limitada o directament no tenen cap experiència per fer front al treball infantil i estan mal equipades per idear noves respostes eficaces per a aquest problema.

Per tant, quan hi ha un declivi d'aquests econòmics que comporta una taxa d'atur molt gran, el número de famílies amb molts fills vivint sota una línia de

pobresa molt aguda, la taxa d'inflació, el menor ingrés de la població i les assignacions per fill són les principals causes del treball infantil.

Finalment, un factor que no és ni polític ni econòmic però si profundament devastador és el VIH/SIDA. Aquest virus ha fet que molts nens perdessin la seva vida, o algun dels seus familiars, especialment a l'Àfrica subsahariana, i haguessin d'ocupar el lloc que aquests van deixar entrant en el món del treball. És un factor clau que afecta als nens i al treball infantil, mitjançant el seu impacte directe sobre tants nens i famílies i el seu impacte indirecte sobre les seves societats. Actualment, s'estima que hi ha (i està augmentant) 13 milions de nens orfes per el SIDA menors de 15 anys. Aquests nens es veuen obligats a deixar l'escola amb el fi de mantenir la casa, treballar la terra de la família o buscar altres oportunitats d'ingressos. Molts migren a les ciutats a treballar en el sector informal, i milers es veuen atrets a l'explotació sexual comercial amb més facilitat de guanyar diners però també totalment exposats al risc del VIH. D'altra banda si encara tenen els seus pares però estan contagiats per aquest virus, només pot assistir esporàdicament a l'escola degut a la necessitat d'atendre el pare o la mare malalt a casa, o pot abandonar l'escola degut a la falta de diners.

Quan els nens veuen que els seus pares, germans, familiars, amics i mestres o altres de la comunitat moren, els porta una sensació de vulnerabilitat, desesperació i major necessitat financera, i augmenta el risc de que els nens entrin – o siguin atrets- a un treball infantil explotador, perillós o prostitució.

Xocs econòmics

Hi ha una sèrie de successos que serien un entremig entre forces internes i externes.

En el curs d'un any o varis anys, una casa pot tenir un ingrés general adequat, però pot haver-hi períodes de tensió. Aquest és particularment el cas de l'agricultura, quan l'ingrés prové del camp depèn de pocs cultius, els quals poden estar subjectes a alteracions del temps o pestes, canvi de preus o altres esdeveniments que no es poden predir. Cap llar està vertaderament aïllada de

xocs contra el seu benestar; poden haver-hi accidents o malalties, aquells que guanyen un salari poden perdre la seva feina, una tempesta pot malbaratar la casa o altres actius...en moments així, la pressió per posar totes les mans de la família a treballar augmenta i conseqüentment aquests xocs econòmics contribueixen significativament a la taxa de treball infantil. I no obstant que l'emergència familiar sigui temporal, les conseqüències solen ser permanents ja que els nens que deixen l'escola per treballar a temps complet normalment ja no tornen.

MÉS SOBRE ELS PARES I ELS SEUS FILLS TREBALLADORS

Majoritàriament tots els exemples senyalats fins ara indiquen que en els països més pobres on es necessita l'ingrés del nen, el més freqüent és que siguin ja els pares els que preguin la decisió entre treball i escola per els seus fills. Les expectatives dels pares de que els seus fills els mantinguin en la seva vellesa poden portar a que tinguin un número major de fills però llavors els ingressos familiars queden més limitats i això porta a un nivell més baix d'inversió per a cada fill, incloent l'educació. En aquests casos, malauradament els pares creuen que estan fent el que és millor pels seus fills permetent o animant-los que treballin.

En el món en desenvolupament els pares a vegades ja se n'ocupen d'arreglar les coses per la feina dels nens. Això pot passar de varies maneres. Com hem dit anteriorment hi ha nens que treballen per pagar deutes dels seus pares, cosa que és una obligació contractual, sempre il·legal, en que el treball del nen es converteix en part integral d'una relació financera. No es busca el consentiment del nen.

Altres pares contracten a altres persones per a que s'emportin als seus fills a treballar, i tot el que guanyen que vagi directament als pares. Això és especialment freqüent quan els nens entren al servei domèstic. Podríem dir algun exemple de països, un seria Etiòpia, on molts nens comencen al servei domèstic per a altres de manera molt informal en el seu barri o a una distància

molt petita de casa seva quan són molt joves, però després, a mesura que es fan grans , familiars o coneguts dels seus pares se'ls emporten a la capital, Addis Abeba ,per petició dels seus pares, i són col·locats al servei lluny del seu domicili.

Val a dir que en molts casos, els pares i els fills no són conscients en absolut dels riscos que implica el treball, fins i tot quan són bastant visibles, o de la realitat que els espera si el nen no és lliurat a un agent o parent.

També és important considerar la demanda que hi ha de treball infantil, la qual té un impacte directe sobre la probabilitat que un nen treballi. Els economistes fan una distinció segons si es tracta d'oferta o demanda del mercat. Aquest mercat inclou a qui subministra el treball infantil, com ara les famílies dels nens i a qui l'utilitza. Així doncs, els oferents serien els propis pares més o menys disposats a oferir el treball dels seus nens i els demandants serien els amos que volen contractar a nens.

4. TIPUS DE TREBALL I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES

empresa/indústria/sector	feina	risks	conseqüències per la salut
agricultura	<p>treball amb eines filoses i màquines elèctriques; manipulació amb agroquímics;</p> <p>tenir cura d' animals de granja i pasturar ovelles: recol·lecció de collites; recol·lecció de farratge.</p>	<p>maquinària i eines inadequades o sense protecció; conducció de tractors i vehicles agrícoles; accidents amb vehicles motoritzats; fresa i vibracions; risc de caigudes; animals perillosos; exposició a químics perillosos; treball sense equip de protecció personal; exposició a temperatures molt elevades; càrregues pesades.</p>	<p>talls, ferides i mort; fractures i amputació de dits de les mans i dels peus i extremitats; lesions al cap o fins i tot minusvalies causades per equips i maquinària agrícola; pèrdua auditiva; lesions oculars; infeccions varies; dermatitis; tensió tèrmica</p>
tallers de teixits de catifes	<p>preparació de fil, classificar la llana, rentar, filar i teixir a mà, tenyir, raspallar.</p>	<p>inhalació de la pols; males postures de treball; il·luminació/ventilació inadequades; sanejament deficient; químics perillosos; moviments repetitius</p>	<p>tensió ocular i visió defectuosa; malalties respiratòries; fatiga; enverinament químic</p>
treball en fàbriques de ceràmica i vidre	<p>classificar i tallar vidre; coure ceràmica; pintar vidre; manipular vidre calent.</p>	<p>calor radiant i tensió tèrmica; trepitjar o manipular vidre trencat calent; ventilació inadequada.</p>	<p>cremades; talls amb vidre trencat; lesions oculars; tensió per la calor; malalties respiratòries</p>

matadors i processament de carn, carnisseries	matar animals; treure la pell i pèl dels animals morts; netejar corrals i granges.	maquinària i equips insegurs, canvis extrems de temperatura, deficient sanejament; exposició a líquids no tractats, ventilació inadequada.	lesions per caigudes, talls, rascades de serres i eines varies; cremades; febre Q; tuberculosi; tensió tèrmica; lesions oculars per trossos d'ós que pugui saltar; tensió física
pesca en mar profund	Fer submarinisme a profunditats de 60 metres, batent esculls de corall per fer pujar els peixos cap a les xarxes.	exposició a una elevada pressió atmosfèrica; accidents deguts a la deficiència d'oxigen, exposició a peixos perillosos i verinosos (peix agulla, taurons, serps...); horaris prolongats.	malalties per descompressió; mort o lesions per hipòxia; malalties gastrointestinals; problemes cardíacs.
treball al carrer	venta d'articles, drogues, periòdics; neteja de sabates, neteja de parabrises,: actuacions varies mentre els semàfors estan vermells; repartir articles a domicili; missatgeria.	exposició a les drogues violència i activitats delictives i prostitució; exposició a accidents de tràfic, perills per la salut i la moralitat; horaris molt prolongats.	lesions per vehicles motoritzats; drogaaddictes; fatiga; mala nutrició; virus VIH/SIDA i altres malalties de transmissió sexual; problemes psicosocials; embaràs no desitjat.

5. PITJORS FORMES DE TREBALL INFANTIL

Ara ja coneixem algunes de les feines que realitzen aquests nens treballadors, però les que s'han esmentat fins ara no són totes, hi ha uns treballs que alguns infants realitzen que encara són més greus i perjudicials, són les anomenades pitjors formes del treball infantil. Aquestes són les activitats perilloses, perjudicials pels nens i moralment repugnant. Es porten a terme a tot arreu, no només en alguns països.

Si retrocedim fins l'any 1999 és quan es va adoptar el conveni n°182 sobre les pitjors formes del treball infantil en la conferència internacional del treball a Ginebra, per delegats de les organitzacions de treballadors, sindicats i governs dels 175 països que eren Estats Membres de la OIT.

En el conveni s'expressaven certes formes de treball infantil que són clarament oposades als drets humans bàsics dels nens i l'eliminació de les quals havia ser una prioritat. Quasi bé tots els governs dels Estats Membres actualment ja han ratificat el conveni , cosa que significa que es comprometen a adoptar mesures immediates i eficaces per prohibir i eliminar totes les pitjors formes de treball infantil per tots els nens menors de 18 anys en cadascun dels seus països.

Alguns punts que figuren en el Conveni N° 182:

- Cobreix a tots els nens menors de 18 anys
- Exigeix mesures immediates i eficaces per aconseguir la prohibició i l'eliminació de les pitjors formes de treball infantil amb caràcter d'urgència
- Exigeix la seva aplicació i compliments efectius incloent sancions penals
- Exigeix mesures de prevenció, separació, rehabilitació i integració social, lligat amb l'educació bàsica gratuïta
- Exigeix tenir en compte la situació especial de les nenes i altres nens en risc especial
- Exigeix també mecanismes de vigilància i programes d'acció, tot amb una cooperació internacional

- Inclou totes les pitjors formes de treball infantil:
  - **Esclavitud, treball forçós, venda i tràfic de nens**
  - **Nens utilitzats en conflictes armats, en prostitució o pornografia**
  - **Activitats il·lícites (no permeses per la llei) i treball perillós**

Així doncs, les activitats que són considerades les pitjors formes en el Conveni N°182 són les següents:

- esclavitud o pràctiques anàlogues, com la venda i el tràfic de nens, servitud per deutes i treball forçós o obligatori (incloent el reclutament forçós de nens per utilitzar-los en conflictes armats) .
- utilització o oferta de nens per la prostitució o per la pornografia .
- treball que per naturalesa o per les condicions en què es porta a terme és probable que afecti la salut, seguretat o moralitat dels nens, és a dir, treball perillós.

Aquest últim grup de treballs que per naturalesa són perillosos es refereix a treball realitzat a sota terra, per sota aigua, en altures considerables, l'exposició a l'abús, espais tancats, treball que es realitza amb eines molt perilloses, o qualsevol treball que es porti a terme amb unes condicions especialment difícils. També fa referència als horaris prolongats o horaris nocturns.

Els dos tipus de pitjors formes de treball infantil

Moltes organitzacions internacionals fan una distinció entre les pitjors formes “ **per definició**” o també anomenades formes “inqüestionablement pitjors” i les pitjors formes “ **per condició**” o treball perillós.

Les pitjors formes per definició sovint són il·legals. Inclouen totes aquelles activitats que cap canvi imaginable podria millorar les condicions de treball lo suficient per fer que aquella ocupació sigui acceptable per un nen

(per exemple en l'exploració sexual de nens per molts canvis que es poguessin fer mai seria un treball acceptable per a nens).

S'ha acordat internacionalment ajuntar sota aquest grup les tres primeres categories senyalades en la llista anterior: esclavitud, tràfic, servitud per deutes, treball forçós, nens en conflictes armats, nens prostituïts... totes aquestes activitats estan definides i prohibides directament pel Conveni N°182 per tots els menors de 18 anys. No hi ha espai per una decisió nacional per decidir si aquella activitat ha de ser o no considerada com una pitjor forma del treball infantil. És per això que aquestes són denominades pitjors formes per definició.

D'altra banda, la quarta categoria esmentada en la llista anterior, el treball perillós, ha de ser determinada per decisió la nacional. Per això és que està sota el grup de les pitjors formes per condició. A més , algunes d'aquestes activitats poden ser millorades. Si actualment estan afectant la salut i la seguretat dels nens que les porten a terme, pot ser que en alguns casos es millorin les condicions. Per exemple, un jove que està per sobre de l'edat mínima per entrar en el món del treball, és a dir que voltaria dels 17 als 20 anys, treballi en una fàbrica amb condicions perilloses o massa fatigoses per ell, utilitzant una màquina sense dispositius de seguretat, llavors posar un mecanisme de protecció a la màquina podria fer que no fos perillosa, i amb això aquesta activitat deixaria de pertànyer a la categoria de pitjors formes.

Exemples de les pitjors formes per condició són operacions en fàbriques perilloses, bussejar, treball de construcció en altures, recollida de deixalles, carregar pesos.

No obstant , no cal oblidar aquelles activitats que encara que no deixin cicatrius físiques si que poden danyar la salut psicològica del nen o que s'interposi en el seu desenvolupament social o intel·lectual. Exemples d'aquest treball són totes aquelles situacions en què el nen és subjecte d'abús verbal, tensió o pressió per produir alguna cosa, és a dir , que està exposat a un comportament d'adult (beure, fumar, jocs d'atzar), o bé està aïllat dels altres nens de la seva edat i/o privat de cap estimulació.

En molts casos els nens no haurien d'estar de cap manera portant a terme alguns d'aquests treballs, o almenys no els nens més petits.

Les lleis d'un país a un altre són diferents respecte a les diverses ocupacions, i en general l'edat oficial del país per acabar l'escola és l'edat en què es permet a un nen treballar. Lamentablement són poquíssims els països que estableixen una edat separada per treballs perillosos.

A continuació s'expliquen més detalladament algunes de les pitjors formes en les quals es concentra el major nombre de nens i les que són les més perilloses o moralment repugnant.

Treball forçós i esclau

Aquest tipus de treball no és una cosa del passat. Existeix encara avui per molt disfressat que estigui.

Les ocupacions en què la majoria de nens estan treballant com a treballadors de manera forçada o esclaus estan en l'agricultura, el tràfic d'estupefaents, l'explotació sexual comercial i com a nens soldats en unitats de combat militars.

La servitud per deutes a un terratinent¹ és una classe particular de treball forçós que pot atrapar a fills de famílies agrícoles pobres sense cap terra o amb tan poca que no els hi arriba per cobrir les necessitats de subsistència, és a dir, no els hi dóna prou aliment per poder-se alimentar tan sols la família, ja sense parlar de vendre i poder fer diners. Si els pares s'endeuten tenen poca cosa a oferir que no sigui els seus fills destinats a servir senyors tan en activitats agrícoles com domèstiques a fi de cobrir el deute.

---

¹ Terratinent: amo de la terra. Aquesta persona sol llogar les seves terres a aquestes famílies i per males collites o el que sigui aquestes famílies no li poden pagar el lloguer.

Aquest tipus de treball el trobem a tot el món no tant sols a l'Àsia Meridional, zona on sol vincular-se, sinó també a l'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia Sudoriental.

Tràfic

Moltes vegades els nens estan forçats a treballar o sotmesos a un treball captiu, per traficants que s'apoderen d'ells i els venen. A vegades però, lamentablement, són els pares que accepten això perquè no poden permetre's seguir alimentant al fill o simplement perquè ells necessiten els diners que el nen els hi passarà per cobrir deutes.

En aquest cas les nenes hi juguen un paper de desavantatge ja que són més desitjades per el que puguin rendir a un senyor mitjançant l'explotació sexual o com a treballadores infantils domèstiques. En moltes societats, fins i tot són menys respectades que els nens, i sovint són més dòcils i menys capaces de fer-se respectar.

El pitjor dels casos és quan els nens, normalment més nois que noies, són segrestats i els porten a una altra regió on han de desenvolupar diverses tasques o bé són directament venuts.

Nens en conflictes armats

Aquesta categoria per sort té a veure amb una població infantil relativament petita en tot el món, menys de mig milió, però que malauradament existeix i es troba en una situació aparent d'expansió a mesura que conflictes locals o regionals exploten en molts països.

Els nens que es veuen enmig d'aquests conflictes són segrestats i evidentment obligats a entrar en combat en unitats militars rebels o forces governamentals; en escoles rurals s'han vist casos que fins i tot nens han estat segrestats quan estaven a classe.

Ara bé també hi ha algun nen que ha estat persuadits per entrar en aquests tipus de conflictes per altres companys o familiars que ja hi estan involucrats. Llavors poden veure's motivats per creences religioses, per l'esperança de que el seu grup ètnic minoritari o la seva regió empobrida triomfi, motivats també per un dia d'independència política, etc.

El més freqüent , però, és que els nens siguin obligats a ingressar en el que és una forma de treball forçós.

El treball en sí consisteix en manejar armament sofisticat a una edat molt baixa i amb poc entrenament. Poden , fins i tot, veure's obligats a cometre actes d'extrem salvatgisme sovint sota l'efecte de les drogues per frenar la sensibilitat i consciència moral, i sota pena de mort si es neguen a executar l'ordre.

En aquest cas, les nenes són utilitzades com a cuineres o com a treballadores sexuals, viuen amb les unitats de combat i sovint es veuen forçades a servir les necessitats sexuals d'un gran nombre d'homes soldats.

Per els nens combatents escapar és molt difícil i lamentablement la rehabilitació ha resultat molt problemàtica encara que fos en centres especialitzats. Els nens que han quedat traumatitzats i que han estat obligats a cometre actes infames contra altres éssers humans (cremar persones, disparar-los, maltractar-los...) o que han estat repetidament violats durant períodes molt llargs poden no tornar mai a la completa normalitat.

Explotació sexual comercial

Això afecta a nombrosos països del món. S'estima que aproximadament es mou al voltant dels 2 milions de nens que pateixen aquests abusos, alguns d'ells molt joves. Majoritàriament són nenes que poden haver estat objecte de tràfic

i per intermediaris han acabat en aquesta activitat, sotmeses sota la pressió d'algu molt proper, o per algun trauma que els impedeix portar una vida "normal". També pot ser que sigui per la seva voluntat ja que veuen que no tenen res més a fer després del nombre tant creixent de pares morts pel virus del VIH/SIDA i la necessitat de guanyar diners per mantenir als germans petits o un pare malalt, llavors abandonen l'escolarització i entren en aquest mercat laboral que no els hi ofereix res més.

A vegades aquesta activitat la practiquen en les seves pròpies cases o lluny. Aquestes nenes estan molt exposades a ser contagiades pel virus de VIH/SIDA i sent tant joves és una pena ja que no poden obtenir cap medicament que els ajudi a prolongar la seva vida ja que només estan disponibles en els països rics. Després aquestes nenes, o bé tornen a casa, si és que les volen, o van a centres on els medicaments i l'atenció són molt escassos. Altres en canvi, queden embarassades i pareixen a una edat molt jove i tenen que pujar-los i mantenir-los mentre exerceixen aquesta activitat que no ofereix cap perspectiva futura. Aquestes nenes queden atrapades per vida en unes circumstàncies molt pesades i és probable que les seves filles criades en aquest entorn també ho estiguin.

Tràfic de drogues

Aquesta tasca es converteix en una manera de vida per els nens que es dediquen a ella. La participació del nen tendeix a mantenir-se tant per les recompenses de diner, prestigi i poder, com per les amistats amb els companys que estan empleats en el mateix. Les activitats relacionades amb les drogues poden començar molt baixa i la personal porta a marcar definitiva la el món de les

a una edat drogaaddicció normalment de manera participació en drogues.

La única manera de deixar-la és canviar el lloc de residència, i és un bon indicador d'això una recent investigació que s'ha fet sobre nens involucrats en narcotràfic

en algunes comunitats d'un país gran , que ha trobat que el somni de molts d'ells era guanyar la suficient quantitat de diners amb la seva activitat per poder comprar una casa molt lluny de la comunitat on residien, de manera que ells i les seves famílies estiguessin exposats a un risc molt menor.

Les pitjors formes en els països desenvolupats

Ni el treball infantil ni les pitjors formes d'aquest es pot excloure dels països desenvolupats. No obstant, el nombre de nens treballadors és molt i molt menor respecte els països subdesenvolupats o en vies de desenvolupament. En els països desenvolupats un percentatge molt baix de nens entre 10 i 14 anys (no més d'un 4%) és econòmicament actiu i el nombre de nens que porta a terme activitats que han de ser considerades pitjors formes és pràcticament inexistent tot i que en els últims anys algun govern de països desenvolupats ha començat a sospitar que l'existència d'aquest treball prenia més importància.

Les dues àrees en què es troben nens explotats amb més freqüència són l'agricultura i l'explotació sexual comercial. Els nens més petits que treballen junt als seus pares en camps tendeixen a ser amagats en els països amb un gran sector agrícola. En altres països hi ha adolescents que treballen il·legalment, efectuant una varietat de treballs perillosos en ambients rurals o a l'aire lliure, ja sigui portant tractors o altra maquinària en l'activitat agrícola o bé en la construcció treballant a altures importants amb equips elèctrics.

Fins ara ha estat impossible determinar el grau d'explotació sexual comercial de nens en el món desenvolupat. Una enquesta revela que per exemple 400 nens estan ocupats en la prostitució a una ciutat de Canadà anomenada Calgary. A Canadà mateix, a Montreal, la mateixa enquesta revelava un nombre de 3000 nens ocupats en aquesta activitat; el mateix nombre que Montreal coincidia a la ciutat d' Atenes, Grècia. I de manera més exagerada el

departament de Salut i Serveis Humans dels Estats Units va estimar que podria haver-hi fins a 300.000 nens en la prostitució en tot el conjunt dels Estats Units. Aquests nens solen arribar a la prostitució després d'haver passat un temps vivint al carrer.

Les lleis sobre l'edat mínima per treballar i sobre condicions de salut i seguretat són violades sovint en els països desenvolupats. L'inconvenient més gran, fins i tot en els països desenvolupats, és que hi hagi encara avui una gran ignorància respecte als riscos i les conseqüències per la salut que presenta el treball que desenvolupen els nens i les nenes i una falta de capacitat sobre com abastar-ho. No obstant, una avantatge en els països desenvolupats és que els nens són majors quan comencen a treballar, respecte els països en desenvolupament on comencen a treballar a una edat molt més inferior, de manera que els riscos tendiran a tenir menys efectes que pels nens més joves que desenvolupin el mateix treball en un món subdesenvolupat.

6. ON ES PRESENTA EL TREBALL INFANTIL

El treball infantil no és simplement un problema dels països en desenvolupament o subdesenvolupats com es creu habitualment. El següent quadre, amb dades del 2004, mostra que es poden trobar nens treballant en totes les regions del món. És una estimació del nombre que hi ha de nens treballadors dels 5 fins els 14 anys.

REGIÓ	nombre de nens (en milions)	proporció de nens treballadors (%)
Economies desenvolupades	2,5	2
Economies en desenvolupament	2,4	4
Àsia i Pacífic	127,3	19
Amèrica llatina i el Carib	17,4	16
Àfrica subsahariana	48	29
Orient mig i Àfrica del nord	13,4	15
TOTAL	211	18

6.1 Taula de dades sobre nens treballadors al món. (Font: OIT, 2004.)

Com podem observar en la taula 6.1, la regió Àsia- Pacífic suma el nombre més gran de nens treballadors de la categoria de 5 a 14 anys, 127.3 milions en total. Va seguida per l'Àfrica Subsahariana amb un nombre també molt considerable de 48 milions. La xifra es redueix una mica a l'Amèrica Llatina i el Carib amb un nombre total de 17.4 milions seguit de l'Orient mig i la part del nord d'Àfrica. I acaben la llista els països desenvolupats o en vies de desenvolupament amb el nombre de nens treballadors més baix.

Amb tot , en termes relatius, l' Àfrica Subsahariana és la regió amb la proporció més alta de nens treballant. Les estimacions mostren que pràcticament tres nens de cada deu menors de 15 anys és econòmicament actiu en la regió. La proporció de nens treballadors en les altres regions principals del món està per sota del 20%. A la zona de l' Àsia- Pacífic i Amèrica Llatina i el Carib, la incidència és del 19% i 16% respectivament, i a l'Orient Mig junt amb Àfrica del Nord és d'un 15%. Mentre que la proporció de nens treballadors en les economies desenvolupades i en les que estan en desenvolupament no supera el 5%.

Malgrat els esforços que s'estan fent per combatre l'explotació infantil no són suficients ja que la xifra de nens explotats laboralment augmenta en més llocs no pas disminueix. Fins el punt que la xifra de nens explotats laboralment a tot el món en el dia d'avui volta els 255 i 300 milions, segons les últimes dades la OIT.

A continuació es detalla el problema, amb dades més recents, i l' extensió d'aquest fenomen a Àsia, Àfrica i sud Amèrica.

ÀSIA

El continent que presenta els índexs d'explotació infantil pitjors, és a dir, els més alts, és l'Asiàtic. A Àsia l'11% de la població activa està formada per nens entre 4 i 15 anys i treballen és més quals 20% fan jornades diàries i cobren un euros al mes, per inferior a la que el nombre de nens que de 100 milions, dels aproximadament el de 12 i 13 hores sou d'entre 15 i 20 tant, una xifra molt guanyaria un adult.

Centenars de milers de nens d'Àsia, principalment noies però també nois, han estat trets de les seves cases i lliurats als bordells, on són el combustible d'una indústria del sexe que creix per petició dels homes occidentals i japonesos. Encara que les prostitutes infantils són usades per locals asiàtics, alguns països del Sud-est d'Àsia s'han tornat centres de turisme sexual per als blancs i grups organitzats. Va ser de Tailàndia des d'on es va estendre al llarg d'Àsia aquest *comerç de carn internacional* que consumeix a noies des dels vuit anys d'edat.

L'esclavitud per deute continua esclavitzant milions de nens particularment a Àsia. Ells són esclavitzats per una obligació i pot passar-se de generació en generació. També és veritat, que algunes noies simplement són venudes pels seus pares, que han caigut en temps massa durs, no tant com d'una collita dolenta sinó per deutes de beure o per problemes de narcotràfic i d'altres que captivats per la Televisió, s'embarquen a comprar un automòbil, una televisió o algun luxe el qual no poden acabar pagant.

L'Índia, gegant del treball infantil

A més de tenir una de les taxes d'analfabetisme més gran del món, l'Índia té el major nombre de treballadors entre 4 i 14 anys. El govern parla de 17 milions, la OIT de 45 milions, el Front d'Alliberació del Treball forçat admet que ja el 1994 hi havia més de 60 milions i actualment aquesta última organització estima que tant sols el nombre de nens que es dedica al tèxtil, especialment a les catifes, volta els 250-300 mil nens i els 44 milions els nens sota unes condicions molt dures.

La llei que prohibeix als menors de 14 anys els treballs més perillosos o nocius i que reglamenta la resta ja existeix en el butlletí oficial de l'estat, però malgrat això l'escassetat de mitjans, la disgregació de les unitats productives informals i la corrupció obstaculitzen els controls.

Segons un estudi de l'*Àsia Labour Monitor* calcula que els nens de famílies rurals produeixen prop del 20% del PIB (producte interior brut)² del país, en sectors com l'agricultura, catifes, fàbriques tèxtils, fàbriques de cerilles, de focs artificials, material esportiu, servei domèstic i el gran sector infantil urbà (transport de càrregues, comerços petits...).

Els factors més determinants del treball de menors a l'Índia semblen ser la pobresa i l'analfabetisme ja que el percentatge de les llars en les quals hi ha menors que treballen augmenta de forma directament proporcional al nivell d'analfabetisme dels pobles.

Els oficis on hi ha més infants treballant és en petites fàbriques i tallers, dipòsits de petroli, fàbriques de catifes i cerilles i tallers de joies.

Per tant, és difícil donar números, però com hem dit a l'Índia s'estima que hi ha uns 300.000 nens que estan involucrats en el treball a mans de la indústria de catifes i altres oficis tèxtils, si a això li sumem els 500.000 de Pakistan i els 200.000 del Nepal, el nombre de nens asiàtics esclaus de la indústria de catifes pot arribar al milió.

ÀFRICA

El 17% de la població activa a l'Àfrica són nens d'entre 4 i 15 anys. Per tant representa un percentatge més alt que el d'Àsia, que era que és Àfrica el més alt de nens així ja que el sobre un total de (1200 milions) que (3,879,000,000

percentatge més alt que de l'11%. Llavors diríem continent amb l'índex treballant, però no és percentatge d'Àfrica és població més reduïda la de tot Àsia d'habitants), de manera

²El PIB és el valor monetari dels béns i serveis finals produïts per una economia en un període determinat. EL PIB és un indicador representatiu que ajuda a mesurar el creixement o decreixement de la producció de béns i serveis de les empreses de cada país, únicament dins el seu territori.

que en valors absoluts la xifra és molt més gran al continent Asiàtic que a l'Àfrica.

A l'Àfrica els nens solen portar a terme treballs de pastura i vigilància del bestiar, es dediquen bàsicament a l'agricultura, i els que viuen en nuclis urbans la majoria no tenen un lloc fix de residència, tampoc assisteixen a l'escola i es dediquen a embetumar³ sabates, venen gèneres diversos, pidolen⁴, etc.

És dur creure en l'esclavitud per deute, el treball forçat, i la prostitució infantil; però encara és més dur creure que la pura esclavitud d'éssers encara no s'ha acabat. A Sudan i Mauritània, una persona pot tornar-se propietat d'una altra per tota la vida; es pot comprar i vendre, es pot comerciar i es pot heretar; es pot marcar amb ferro i es pot engendrar.

El Sudan, el país més gran d'Àfrica, és un exemple de que l'esclavitud d'objectes està tornant, en aquest cas com a resultat d'una guerra declarada al sud per part del nord que va durar 22 anys (1983-2005). Es tractava d'una guerra del musulmà contra el cristià negre i l'animista. Les milícies àrabs, armades pel govern, han estat disparant als homes i esclavitzant a les dones i als nens de pobles africans. L'últim esclau es guarda com a propietat personal o es ven. I es creu que no hi ha cap poble en el nord sense els seus esclaus negres segrestats.

El preu dels esclaus varia en funció de l'oferta, per exemple, un any una arma automàtica pot costar sis o set nens esclaus, l'any següent una dona i un nen de la tribu Dinka (pastors summament alts del Nil) es podien comprar per 90 dòlars, que avui serien 65.37 euros, i si llavors el mercat estava saturat, és a dir, que ja hi havia molts esclaus, es pagaven menys diners per ells, no tenien tant valor.

³ Embetumar: enllustrar les sabates.

⁴ Pidolar: demanar humilment (una almoïna, un favor, una gràcia).

LLATINOAMÈRICA

A Llatinoamèrica, on treballen 17 milions de nens entre 5 i 17 anys, els seus sous suposen un 10 o 20% dels ingressos familiars.

A Haití per exemple existeixen entre 250.000 i 300.000 menors que treballen com a empleats domèstics en condicions de semiesclavitud. Les famílies de camp, massa pobres per mantenir-los envien a aquests nens a famílies

conegudes i fins i comprometen a allotjament i domèstic. Però sempre es treballa dels 75% d'aquests

tot de la mateixa ciutat que es facilita la seva educació, educació a canvi de treball aquestes promeses quasi bé converteixen en explotació del menors. Està calculat que un servent no saben llegir ni

escriure i que en molts casos són orfes. I el més dolent és que treballen tot el dia, sense guanyar absolutament res i del que s'alimenten són sobres dels seus senyors. De manera que el 80% d'ells pateix trastorns d'estómac o mal de cap com a conseqüència del seu aïllament emocional.

Aquests servents són cada dia més joves a causa de l'empobriment del país, i amb les catàstrofes naturals que ha patit el país últimament, encara s'agreuja més aquest fet, fins el punt d'arribar a ser nens de tant sols 5 o 6 anys que ja estan servint amb una casa. Però aquesta família per la qual treballen cada vegada són més pobres i normalment volten els 250 dòlars a l'any, 182 euros aproximadament, i no poden satisfer ni tant sols les seves necessitats, doncs menys les d'aquesta nena o nen que els serveix.

A Colòmbia hi ha un altre tipus de treball més perillós que és el de les mines. Els passadissos de les mines són baixos i estrets, així que els propietaris decideixen contractar nens ja que creuen que tenen la mida ideal per moure's per aquelles profunditats. Els nens han de carregar sacs molt pesants de carbó

sobre les seves espatlles. A més estan exposats a alts nivells de pols, amb risc de lesions i malalties pulmonars. S'estima que es tracta de centenars de nens.

A continuació es presenta l'estudi d'alguns països dels diferents continents, on el treball infantil hi és més present.

Per tal de comprendre com es presenten les dades cal tenir en compte que en cada cas es presenta una taula i un gràfic. Les dades de la taula s'estructuren en nens que:

- només treballen
- només estudien
- treballen i estudien
- total treball
- total estudi
- ni treballen ni estudien

on el total treball es refereix a nens que només treballen i a nens que estudien i treballen, i el total estudi es refereix a nens que només estudien i a nens que estudien i treballen.

UCRAÏNA

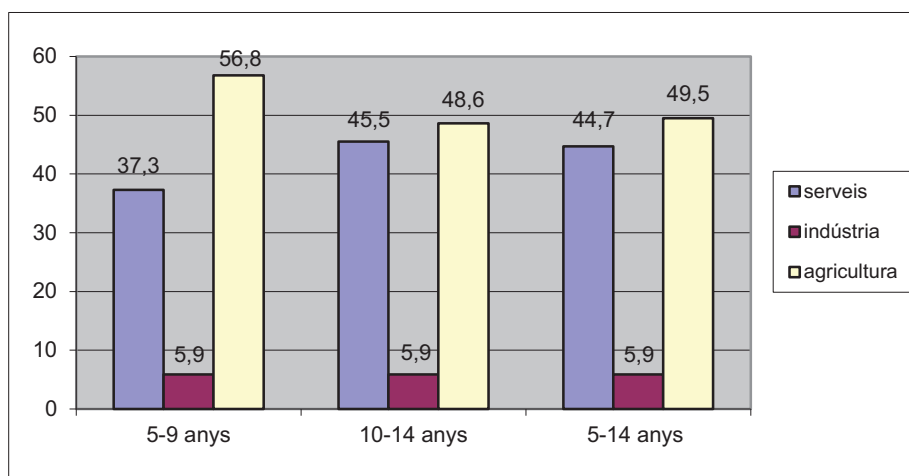
Ucraïna

NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	0	3,233
Només estudien	89,2	6,182,274
Treballen i estudien	2,4	163,338
Total treball	2,4	166,571
Total estudi	91,5	6,346,612
Ni treballen ni estudien	8,4	583,934

6.2. Quadre de nens de 5 a 14 anys d'Ucraïna (Font: OIT)

Ucraïna és un país europeu situat a l'Europa Oriental amb 45.850.918 habitants. Com podem observar en el quadre hi ha més nens que estudien no pas que treballen. El % de nens treballadors figura com a 0 però quan mirem el valor absolut veiem que són més de 3.000 per tant comparat amb altres països potser si que és una de les xifres baixes però que s'ha de considerar perquè 3.000 nens no són pocs. I llavors si li sumem als que apart de treballar també estudien la xifra ja augmenta fins a quasi bé 170.000 nens. També cal remarcar aquests 585.000 que ni treballen ni estudien malgrat "només" representin un 8% de tots els nens. Tot i això, el percentatge de nens que estudien és molt elevat, per tant, les dades no són del tot devastadores com en altres casos.

% de nens en cada sector econòmic

6.3. Gràfic dels nens treballadors d'Ucraïna en cada sector econòmic. (Font:OIT)

En aquest gràfic el que podem veure és que els nens que treballen el tant per cent més gran és dedica a l'agricultura tot i que amb un percentatge molt similar als serveis. I que en el sector de la indústria no hi ha gaire nens treballant-hi ja que Ucraïna potser no té una indústria molt sòlida, per això l'agricultura és molt important ja que l'activitat econòmica tradicional en el país encara és molt important i en els serveis hi trobem molts de nens degut el turisme que rep aquest país.

SUD ÀFRICA

SUD ÀFRICA

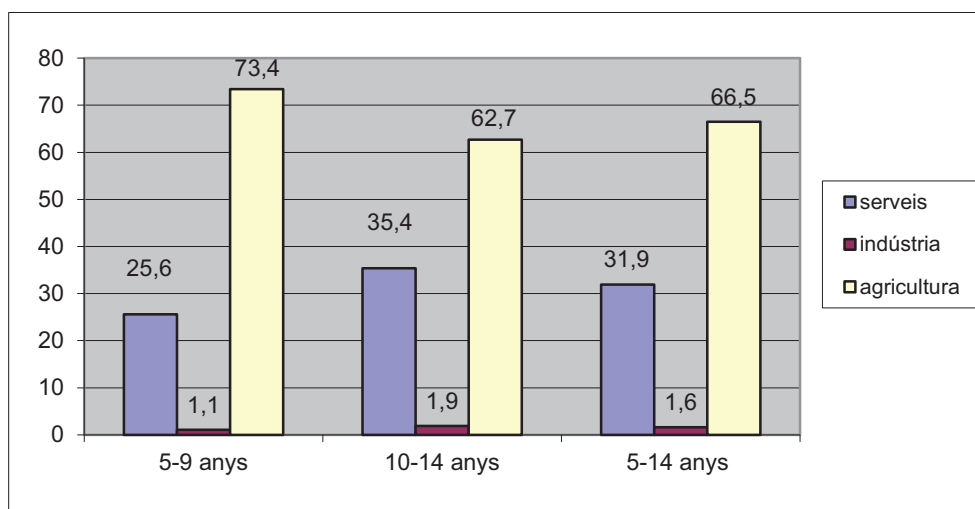

Nens de 5 a 14 anys		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	1,7	184,755
Només estudien	62	6,583,063
Treballen i estudien	23	2,448,298
Total treball	24,8	2,633,053
Total estudi	85	9,031,361
Ni treballen ni estudien	13,3	1,409,718

6.4. Quadre de nens de 5 a 14 anys de Sud Àfrica. Font (OIT)

Sud Àfrica és un país com el propi nom diu situat al sud del continent Africà amb 49.320.000 habitants. D'aquesta taula el que cal destacar és ja un nombre important de nens treballadors malgrat no representar ni tant sols el 2% del total de nens d'entre 5 i 14 anys. Tot i així en aquest país hi ha més nens estudiant que no pas treballant. I el nombre de nens que no fan ni una cosa ni l'altre és quasi un milió cinc-cents mil per tant una xifra alta que representa un 13%. El percentatge que ressalta és aquest 85% de nens que estudien, 9.031.361 nens, però en aquest valor no hi ha els que només estudien sinó també els que estudien i treballen.

% de nens en cada sector econòmic

6.5. Gràfic dels nens treballadors de Sud Àfrica en cada sector econòmic. (Font: OIT)

En el gràfic podem veure clarament que en el sector que hi ha més nens treballant és en l'agricultura, una vegada més l'activitat tradicional en els camps és el motor de la seva economia. Veiem també que en l'indústria és molt poc el percentatge de nens que hi treballen i això passa perquè hi ha molt poques fàbriques i indústries. I aquestes són característiques d'un país en vies de desenvolupament o subdesenvolupat.

KENYA

KENYA

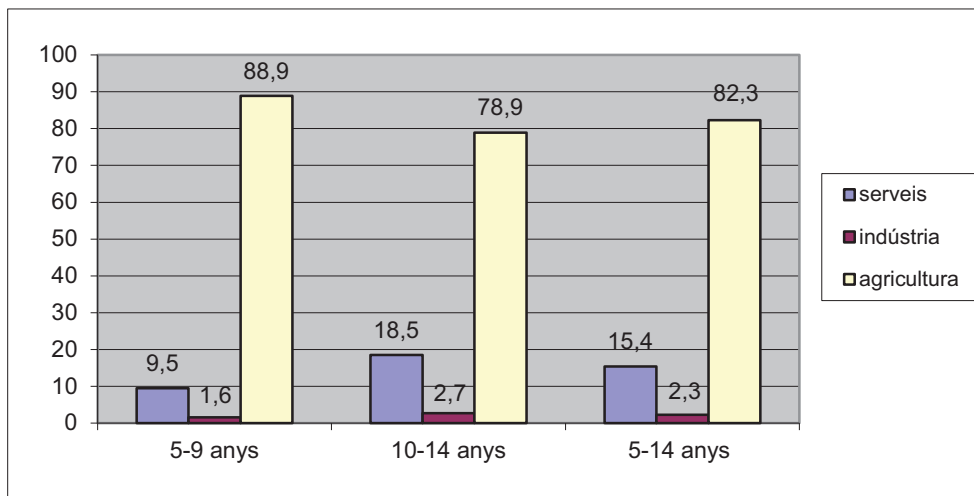

NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	2,9	252,080
Només estudien	67,2	5,836,023
Treballen i estudien	3,2	281,674
Total treball	6,1	533,754
Total estudi	70,4	6,117,697
Ni treballen ni estudien	26,7	2,320,818

6.6. Quadre de nens de Kenya d'entre 5 i 14 anys. (Font: OIT)

Kenya és un país situat a l'est del continent africà amb 34.707.817 habitants. Al ser un país africà com la majoria, té un nombre important de nens treballadors, en aquest cas més que a sud Àfrica, aquí el valor és de 252.080. Per sort, la quantitat de nens que només estudien és molt més gran. Però aquest és un dels països on trobem més infants que ni estudien ni treballen, més de 2 milions, que vindria a ser pràcticament un 27% del total.

% de nens en cada sector econòmic

6.7. Gràfic dels nens treballadors de Kenya per sectors econòmics. (Font: OIT)

El que destaquem en aquest gràfic de barres és un clar predomini del sector de l'agricultura en cada cas, amb un percentatge d'indústria molt baix i amb el percentatge de serveis més reduït que per exemple, sud Àfrica.

En l'agricultura hi treballen una mitjana 83% per tant una altra vegada veiem l'importància de les feines agràries en aquests països.

MALAWI

MALAWI

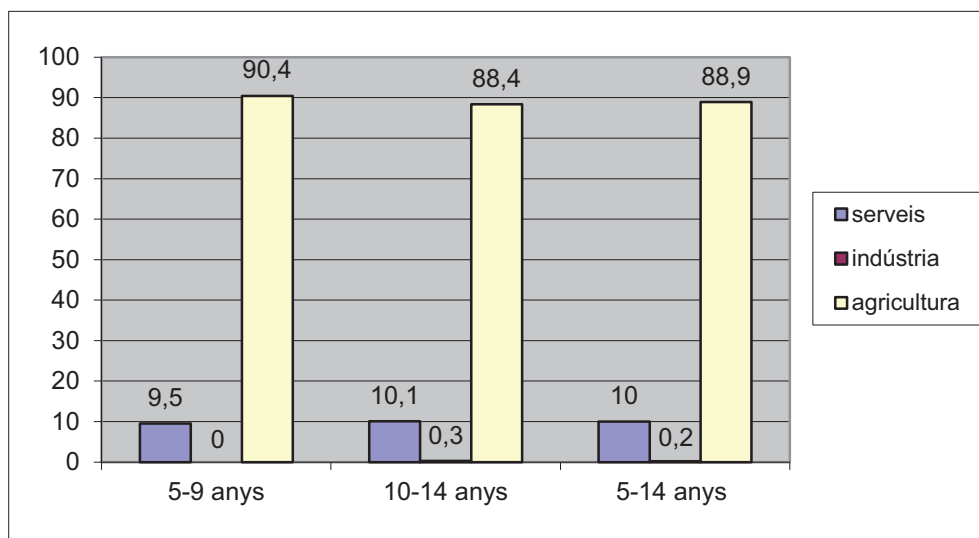
NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	4,7	146.521
Només estudien	54,3	1.704.393
Treballen i estudien	18,6	584.706
Total treball	23,3	731.227
Total estudi	73	2.289.099
Ni treballen ni estudien	22,4	370.371

6.8. Quadre sobre els nens de Malawi d'entre 5 i 14 anys. (Font: OIT)

Malawi és un país situat al sud est d' Àfrica amb 13.931.831 habitants.

En aquest quadre el que veiem és que més de la meitat dels nens d'entre 5 i 14 anys tenen la sort de només estudiar i els que treballen que són 146.521 representen quasi un 5% del total de nens, per tant, en comparació amb els països que hem vist fins ara és un percentatge alt. No obstant el nombre de nens que ni estudien ni treballen és més baix que algun dels països que hem vist i els nens que estudien i treballen són una quantitat important també.

% de nens en cada sector econòmic

6.9. Gràfic sobre els nens treballadors de Malawi en cada sector econòmic. (Font: OIT)

Seguint el model de països africans, Malawi, no és una excepció, ans el contrari encara la diferenciació és més pronunciada, arribant el % de nens que treballen en l'agricultura fins a un 90% i, en canvi, en l' indústria no és ni un 1%. Pel que fa als serveis, el percentatge està al voltant del 10%.

BRASIL

BRASIL

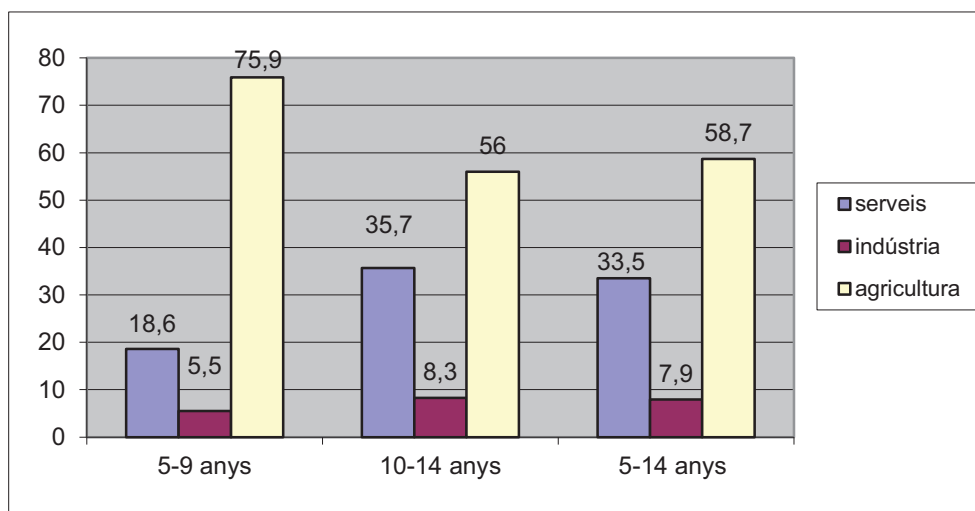

NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	0,6	199.439
Només estudien	86,2	28.299.726
Treballen i estudien	6,2	2.032.535
Total treball	6,8	2.231.974
Total estudi	92,4	30.332.261
Ni treballen ni estudien	7	2.285.346

6.10. Quadre sobre els nens de Brasil d'entre 5 i 14 anys. (Font: OIT)

Brasil és un país situat a l'est de Sud Amèrica amb 193.811.946 habitants. En aquest quadre el que veiem és que el nombre de nens que només estudien ha pujat molt comparat amb els països que havíem vist fins ara. Tot i el % de nens que només treballen és del 0.6 si mirem el valor absolut veiem que el nombre s'aproxima molt a 200 mil nens, per tant una altre vegada veiem una quantitat important de nens que estan només treballant però resulta que hi ha més de 2 milions que apart d'estudiar treballen, és a dir, fan les dues coses a la vegada.

% de nens en cada sector econòmic

6.11. Gràfic dels nens treballadors de Brasil per sectors econòmics. (Font: OIT)

En aquest gràfic el que veiem és que encara que continuï sent més gran el % de nens que treballen en l'agricultura en tots 3 nivells d'edat, el que observem és que el % dels que treballen als serveis i la indústria comencen a pujar una mica. Aquest fet es podria relacionar amb el fet que Brasil no és dels països menys desenvolupats, al contrari, i que amb el fort atractiu que té rep molt de turisme i això fa que el sector serveis també prengui importància malgrat impliqui que hi hagi nens treballant-hi.

GUATEMALA

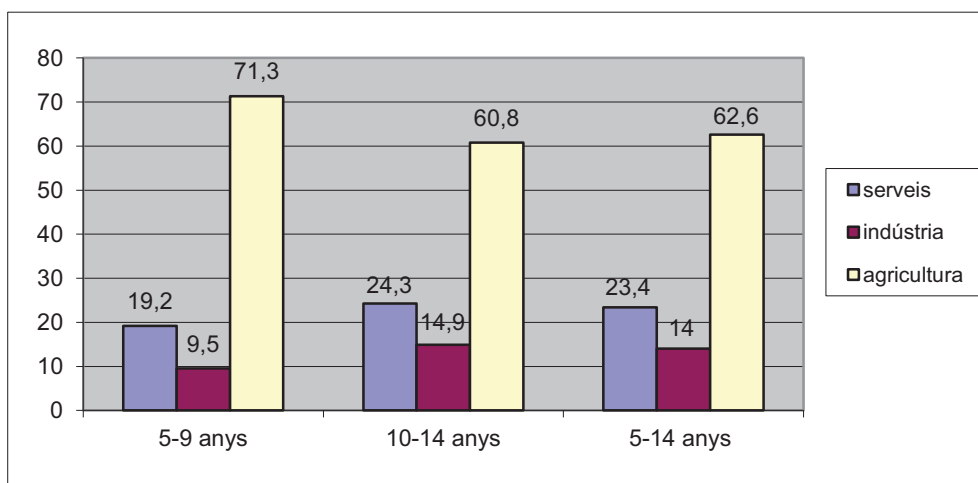
GUATEMALA

NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	6.3	203.201
Només estudien	55.7	1.795.636
Treballen i estudien	9.8	316.302
Total treball	16.1	519.503
Total estudi	65.5	2.111.938
Ni treballen ni estudien	28.2	910.243

6.12. quadre de nens de Guatemala d'entre 5 i 14 anys. (Font: OIT)

Guatemala és un país de centre Amèrica amb 13.860.743 habitants. En primer lloc podem veure que percentualment més de la meitat dels nens només estudien i que n'hi ha més que només estudien i estudien i treballen no pas que només treballin i que estudiïn i treballin. Per tant encara l'educació és més important que el treball infantil tot i així el nombre de nens treballant és molt gran i que hauria de ser 0.

% de nens en cada sector econòmic

6.13. Gràfic de nens treballadors de Guatemala per sectors econòmics. (Font: OIT)

En aquest gràfic podem observar el mateix que passa amb Brasil. El % en agricultura comença a disminuir encara que sigui el sector on trobem més nens treballadors i que tant la indústria com el comerç comencen agafar importància ja que hi ha més nens treballant-hi.

COLÒMBIA

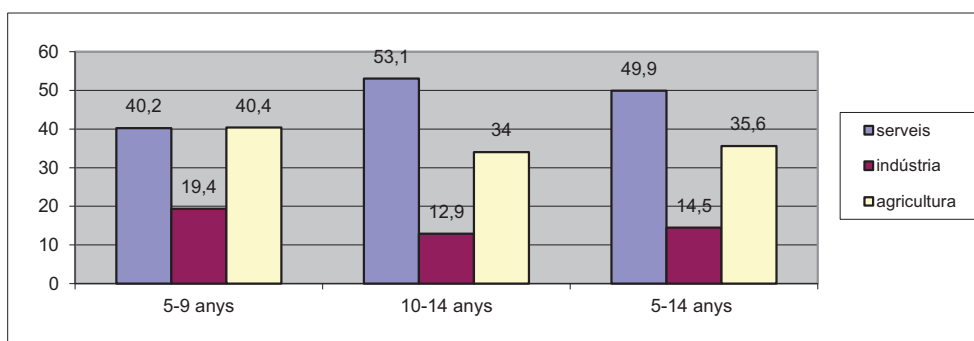
COLÒMBIA

NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	2.3	201.390
Només estudien	82.3	7.062.081
Treballen i estudien	8.1	693.406
Total treball	10.4	894.796
Total estudi	90.4	7.755.487
Ni treballen ni estudien	7.3	624.066

6.14. Quadre de nens d'entre 5 a 14 anys de Colòmbia. (Font: OIT)

Colòmbia és un altre país de sud Amèrica amb 45.656.937 habitants. En aquest quadre podem observar que com en els altres països que hem vist d' Amèrica hi ha més nens estudiant que treballant i que el nombre de nens treballadors en tots els casos volta els 200 mil. En aquest cas nens que només estudien representa un percentatge molt alt, 82%, i nens total treball, és a dir, nens que només treballen o bé que estudien i a més treballen és del 10%, per tant, la diferència percentual és mol important i la xifra en valor absolut també, però no deixa de ser un valor molt alt.

% de nens en cada sector econòmic

6.15. Gràfic de nens treballadors de Colòmbia per sectors econòmics. (FONT: OIT)

En aquest gràfic per primera vegada el que podem observar és que els tres sectors es van igualant, és a dir, el % de nens dedicats en agricultura ha disminuït molt comparat amb els altres països anteriorment vistos, i el sector que ha pres més rellevància és el sector serveis, potser perquè Colòmbia és una destinació molt turística i això fa que hi hagi molts nens al carrer venent coses o demanant almoïna, per exemple.

BANGLADESH

BANGLADESH

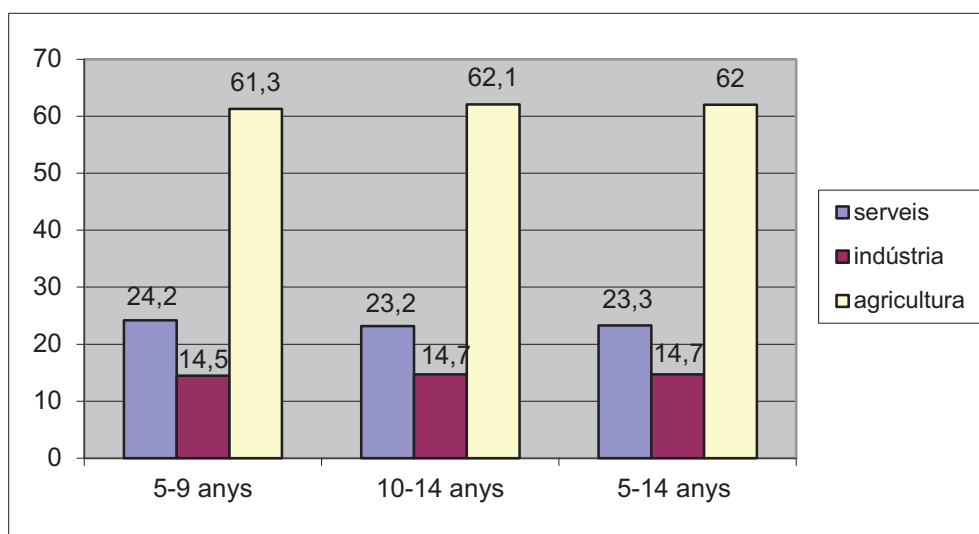
NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	7,3	2,553,856
Només estudien	76,5	26,839,827
Treballen i estudien	6,1	2,137,196
Total treball	13,4	4,691,052
Total estudi	82,6	28,977,023
Ni treballen ni estudien	10,1	3,536,038

6.16. Quadre de nens d'entre 5 a 14 anys de Bangladesh. (Font: OIT)

Bangla Desh és un país del sud d'Àsia que delimita a l'oest amb l'Índia i amb un total de 167.671.000 habitants.

En primer lloc i el més important a ressaltar és que la xifra de nens que només treballa es dispara totalment, clar que també el nombre de nens que només estudien és molt més alt dels que hem vist fins ara, però tot això passa perquè estem parlant d'un país molt poblat. Tot i així el percentatge de nens que només estudien està al 76.5% i el supera el percentatge de total estudi que es refereix a nens que només estudien i a nens que estudien i a més treballen, això ens fa veure que apart de que el nombre absolut en sí ja és gran també ho és el tant per cent.

% de nens en cada sector econòmic

6.17. Gràfic sobre els nens treballadors de Bangladesh per sectors econòmics. (Font: OIT)

En aquest gràfic el que podem veure és com el percentatge en agricultura es torna a disparar respecte els altres dos, tot i que el tant per cent no és tant elevat com havíem vist en altres casos sinó que volta el 60%. A poc a poc tant la indústria com en els serveis comencen a destacar més i els nens cada vegada s'hi dediquen més ja que no tot es mou al voltant de l'agricultura.

SRI LANKA

SRI LANKA

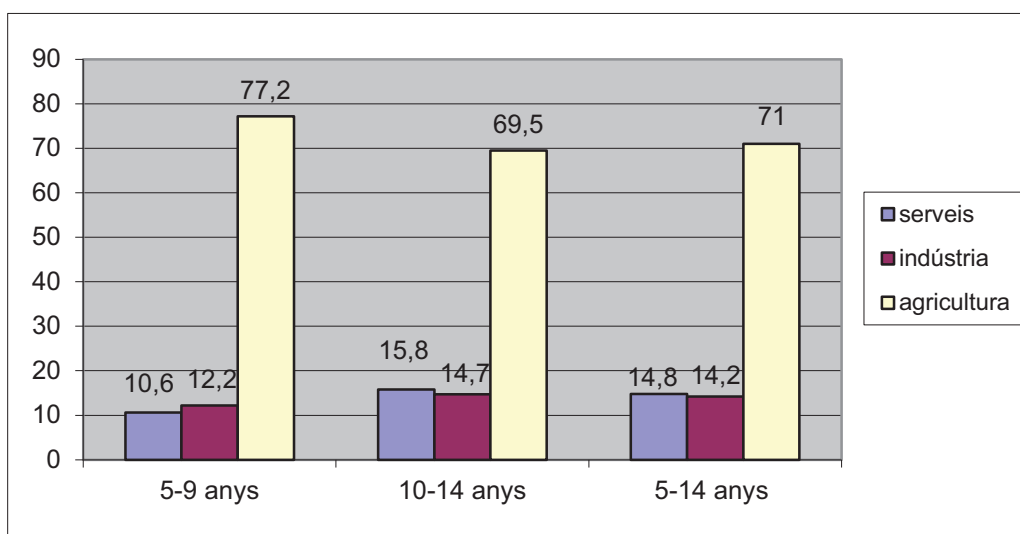
NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	0.8	23.536
Només estudien	83.0	2.644.862
Treballen i estudien	14.1	450.020
Total treball	14.9	475.556
Total estudi	97.1	3.094.882
Ni treballen ni estudien	2.1	66.624

6.18. Quadre sobre els nens d'entre 5 a 14 anys de Sri Lanka. (Font: OIT).

Sri Lanka és una illa situada al sud de l' Índia amb una població total de 20.743.000 habitants.

Del quadre primer de tot veiem que el nombre de nens que només treballen ja ha disminuït respecte Bangladesh i que torna a ser un d'aquells casos que el percentatge no arriba ni a l'1%, però que en valors absoluts la xifra és molt baixa si la comparem amb altres països asiàtics, però per això no deixa de ser rellevant, 23.000 nens treballant. No obstant, l'educació com ha de ser, la supera per una gran diferència malgrat que també hi ha molts nens que fan les dues coses, que treballen i que estudien.

% de nens en cada sector econòmic

6.19. Gràfic dels nens treballadors de Sri Lanka per sector econòmic. (Font: OIT)

En el cas de Sri Lanka el que veiem és que l'agricultura és el sector on més nens i treballen per tant, això ens diu que pràcticament tota l'activitat econòmica es mou al voltant de l'agricultura tradicional ja que Sri Lanka té un índex de desenvolupament baix. Tot i així la indústria i els serveis també hi són presents i els percentatges en cadascun d'ells tampoc són molt baixos

FILIPINES

FILIPINES

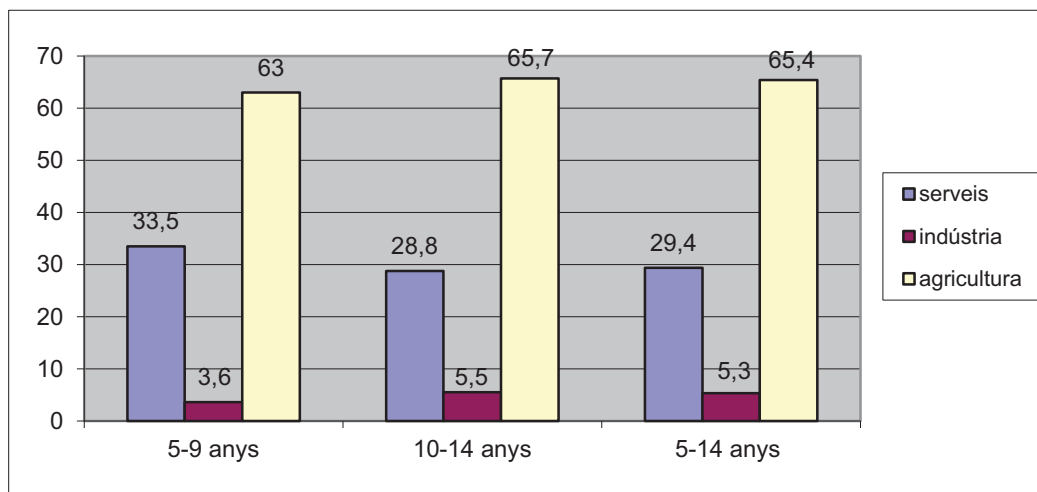
NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	1.6	326.984
Només estudien	78.3	15.561.979
Treballen i estudien	9.3	1.853.582
Total treball	11.0	2.180.566
Total estudi	87.6	17.415.561
Ni treballen ni estudien	10.7	2.132.133

6.20. Quadre dels nens de les Filipines d'entre 5 i 14 anys. (Font: OIT).

Les Filipines són unes illes situades a l'oceà Pacífic, al sud-est asiàtic, amb 99.900.177 habitants.

El que podem observar en aquesta taula és molt semblant al que passa a Sri Lanka, és a dir el percentatge de nens treballadors és molt petit no obstant el nombre real és considerable, 300.000, tot i així nens que només estudien representen el 78.3% per tant un percentatge bastant elevat. El que sí que cal remarcar aquí és aquest 10.7% de nens que ni estudien ni treballen ja que es tracta de més de 2 milions de nens, una xifra molt gran i que també resulta preocupant.

% de nens en cada sector econòmic

6.21. Gràfic dels nens treballadors per sector econòmic de les Filipines. (Font: OIT)

En aquest gràfic de les Filipines el que veiem és la importància de l'agricultura una vegada més i que en els serveis també hi ha molts nens que hi treballen, més que en la indústria.

CAMBODJA

CAMBODJA

NENS DE 5 A 14 ANYS		
ACTIVITAT	%	NOMBRE ABSOLUT
Només treballen	8,6	291,470
Només estudien	33,3	1,128,804
Treballen i estudien	36,2	1,224,882
Total treball	44,8	1,516,292
Total estudi	69,5	2,353,626
Ni treballen ni estudien	21,9	742,649

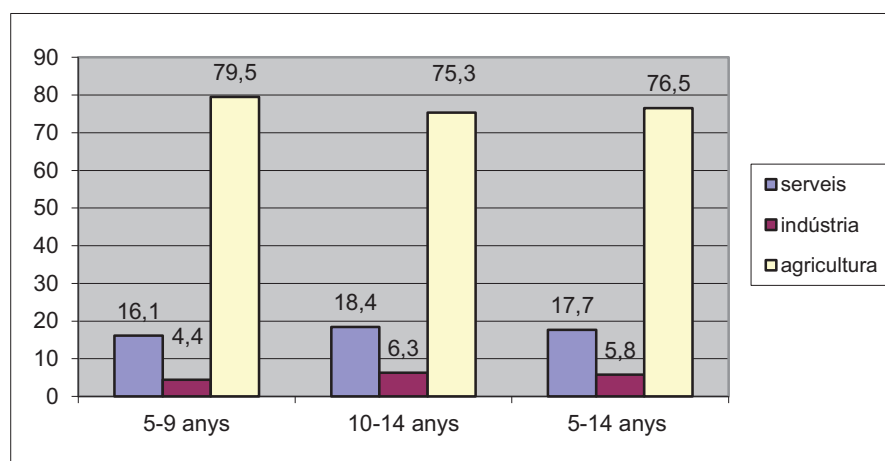
6.22. Quadre de nens de Cambodja d'entre 5 a 14 anys. (Font: OIT)

Cambodja és un país situat al sud-est asiàtic, a la península d' Indo-Xina amb 14.753.320 habitants.

En aquest cas també trobem un nombre absolut de nens treballadors de 291.470, una xifra semblant a la dels països sud americans que hem vist. En aquest cas el % de nens que només estudien no arriba ni al 35% ,per tant, es tracta d'un percentatge molt baix, i mirant-ho amb valors absoluts, ho podem comparar ja que es tracta només d'un milió i poc més de nens que només estudien. A Cambodja el percentatge més gran és el de total estudi amb un 69.5% ,és a dir, la suma de nens que només estudien més els que treballen i treballen se'n va al doble de la xifra de nens que només estudien, amb això el que veiem és que hi ha més nens que estudien i treballen no pas que només estudiïn.

I, finalment, també és important veure aquests 742.649 nens que no fan cap de les dues coses.

% de nens en cada sector econòmic

6.23. Gràfic de nens treballadors de Cambodja per sectors econòmics. (Font: OIT)

En el gràfic el que observem és la clara distinció del sector agrícola que el segueix el sector serveis i finalment la indústria amb un percentatge màxim al segon nivell d'edat del 6.3%.

7. L'EDUCACIÓ I EL TREBALL INFANTIL

Assistir a l'escola el mati i estudiar a casa a la tarda requereix molt de temps igual que també el requereix treballar. Depenent de les circumstàncies pot ser difícil per un nen trobar hores suficients durant el dia per combinar les dues coses , almenys , en les societats dels països menys desenvolupats, on el seu treball segurament és necessari per a la família i/o obligatori. Per això , com ja hem comentat al llarg d'aquest treball , el treball infantil té , en alguns casos, un impacte directe sobre l'assistència dels nens a l'escola.

El fet de decidir que el nen assisteixi a escola o vagi a treballar es pot valorar més o menys, però existeix una realitat molt clara que és: mentre l'educació és una despesa bastant gran per la família, el treball que el nen pugui fer és un ingrés molt important.

Molts pares són conscients de que si el nen va a l'escola i es forma això en el futur els podria donar uns beneficis més grans ja que el nen podria treballar en un altre tipus de feina i guanyar més diners. El problema és que per aconseguir això i inscriure el nen a l'escola i mantenir-lo allà requereix una inversió molt gran per a totes aquestes famílies que tenen problemes de diners i això els fa decidir que vagi a treballar ja de petit perquè necessiten els diners que el fill o filla els pugui aportar a la casa , per petita que sigui la quantitat.

La posició del nen respecte la dels pares és completament contraposada; el nen vol que el pare inverteixi en la seva educació, i això és car pel pare. Els beneficis d'anar a l'escola són a llarg termini i afecten principalment al nen, no al pare. Per altra banda, els costos han de ser assumits pel pare, i aquests costos han de cobrir-se a curt termini. I aquesta situació podria portar als pares a no permetre que els seus fills vagin a l'escola o bé a retirar-los de l'escola.

Llavors ens podem plantejar, si canviéssim algunes condicions sobre l'educació, podríem aconseguir eliminar així un nombre molt important de treball infantil?

Moltes persones han afirmat que l'educació obligatòria i universal per a tots els nens eliminaria de manera efectiva el treball infantil. Raonen que a on l'educació obligatòria és implementada eficaçment els nens estan menys disponibles pel treball a temps complet, almenys durant la temporada que dura l'escola, i els pares s'han de fer càrrec de mantenir els seus fills a l'escola i els amos de les fàbriques es treuen del cap contractar nens.

No obstant, el tema no és tant senzill. Molts experts sostenen que l'escolarització obligatòria per si sola no pot superar tots els obstacles socials i econòmics que es combinen per mantenir els fills fora de l'escola i dintre la força del treball, és a dir, no és suficient motiu com per així eliminar d'una sola vegada tot el treball infantil ja que no és fàcil per la família trobar diners perquè el fill pugui estudiar. Des del seu punt de vista, l'educació obligatòria és una condició necessària però no la única per l'eliminació del treball infantil.

Ara plantejem-nos canviar una altra condició sobre l'educació. Com hem vist el gran problema que el nen assisteixi a escola o no són els diners. Què passaria si els pares tinguessin més possibilitats de finançament? Què passaria si al govern es fes càrrec d'alguna despesa?

Un estudi fet a l'Àfrica va trobar que una manera de reduir el treball infantil i augmentar els incentius per mantenir els nens en el sistema educatiu era millorar l'accés al crèdit, el qual la família pugui

reemborsar després. Alternativament el govern pot posar en vigor "programes de transferència d'ingressos" a fi d'estimular la demanda. Mitjançant aquests programes es donen diners a famílies pobres perquè puguin compensar el cost de portar els seus fills a l'escola i no al món del treball.

El treball infantil i els resultats a l'escola

Quan els nens treballen a temps complet donen un rendiment més baix a l'escola fent que les taxes de repetició de curs augmentin i també la deserció (abandonament o absentisme), amb el resultat de que els nens grans es

troben en les aules amb els més petits. Els nens es senten menys motivats a fer un bon treball escolar (normalment s'ajunta el fet que estan cansats) i sovint el resultat és el fracàs escolar.

Algun estudi que s'ha fet demostra que els que treballen més aconsegueixen una puntuació menor en les proves i que a les nenes els va pitjor que els nens en totes les proves, i de fet elles tendeixen a treballar més que els nens.

L'escolaritat, l'edat i l'experiència dels nens treballadors

L'experiència escolar inicial és difícil per a molts nens treballadors perquè sovint comencen l'escola a una edat major. Això ha estat documentat àmpliament amb nens que treballen al carrer, per exemple, a Brasil, les Filipines i la Índia. Poden tenir accés a l'escola però tenen dificultats enormes per mantenir-se estudiant degut a la seva edat d'ingrés o reingrés. L'escolaritat pot convertir-se en una experiència negativa per ells: hi ha incompatibilitat entre el contingut i els mètodes educatius utilitzats i les seves edats i necessitats intel·lectuals, socials i emocionals corresponents. A més, s'hi suma el pensar que ells són majors que els companys de l'aula i potser tinguin més dificultats per aprendre i no puguin complir amb les seves expectatives.

En particular, els nens del carrer que viuen sols manegen les seves pròpies vides i es consideren lliures de decidir què fer i com sobreviure al carrer. Els és molt difícil sotmetre's a una figura d'autoritat i viure dintre de la disciplina estructurada de les escoles formals.

COM FER QUE L'EDUCACIÓ TREBALLI PELS NENS

1. Augmentant l'accés a l'educació
2. Millorant la qualitat de l'educació formal i no formal
  - a. desenvolupament de plans d'estudi
  - b. canvi de mètodes d'ensenyament
  - c. millorar els materials educatius
  - d. tornar a dissenyar programes educatius

Augmentar l'accés a l'educació

Molts països han d'expandir els seus sistemes d'educació pública per acomodar la quantitat de nens que encara no tenen accés a l'escola. Això significa que:

- han de construir més escoles, reclutar i formar més mestres i disposar de materials educatius perquè les escoles puguin brindar l'educació bàsica completa als nens;
- s'ha de desenvolupar mètodes alternatius d'impartir educació als nens quan l'estil de vida de la comunitat o família implica freqüentment reubicació;
- els sistemes d'educació formal i els sistemes d'educació no formal haurien d'estar més vinculats de manera sistemàtica per fer que la transició del sistema no formal al formal sigui més fàcil, i ambdós sistemes han de ser millorats i actualitzats en molts països;
- les escoles han de facilitar l'ingrés o reingrés dels nens que treballen o han treballat, brindant opcions alternatives i mètodes d'aprenentatge independents. Els nens passats de l'edat han de rebre orientació i recolzament especial a fi de que s'adaptin al sistema escolar.

Un augment de la disponibilitat d'educació pública en les zones rurals disminuirà la pressió i congestió que es genera en les escoles dels centres urbans, on les famílies pobres migren en busca de treball i oportunitats educatives pels seus fills.

Millorar la qualitat de l'educació formal i no formal

a) desenvolupament d'un pla d'estudis

Els bons plans d'estudi són essencials per prestar una educació de qualitat. Han de tenir coherència, ritme, no han d'accentuar només l'aprenentatge de les

matèries sinó també el desenvolupament psicosocial i l'aprenentatge aplicat, incloent raonaments, resolució de problemes, avaluar informació i fer eleccions. El pla d'estudis ha d'adaptar-se a l'entorn en què els nens viuen i prendre situacions familiars com a punt de partida per un major aprenentatge. Els nens han de ser ajudats a apreciar la seva pròpia cultura i història junt amb la realitat socioeconòmica de la seva nació i al mateix temps aprenen sobre altres societats i cultures.

A part de formar els nens ensenyant-los-hi matemàtiques, llengua, història... també cal educar-los perquè siguin adults responsables ja que el medi i l'entorn on creixen cada vegada es complica més per problemes tals com les drogues, la prostitució, el VIH/SIDA...

I en aquest pla d'estudis també cal valorar l'ensenyament de la ciència ja que en les escoles és difícil que s'estudiï amb freqüència. El contingut sol ser massa teòric i sovint els experiments requereixen equips i materials no disponibles en les escoles de zones pobres. S'ha trobat que l'aprenentatge de les matemàtiques és dèbil en la majoria de països, i l'absència de llibres de text augmenta la situació. L'ensenyança de les matemàtiques ha de ser més concreta de manera que deixi de ser una de les causes principals de la repetició de curs i del fracàs.

b) canvi de mètodes d'ensenyança

A fi de produir una millor educació, els passos més importants són limitar la durada de les classes i canviar els processos que tenen lloc a l'aula. La durada de la classe ha de ser per permetre actiu i la interacció participativa. El procés ha de ser Els nens han d'estar iniciar el seu propi ser ensenyats a dirigir-lo

lo bastant petita l'aprenentatge lliure i d'aprenentatge "democratitzat". estimulats a aprenentatge i

al seu propi ritme. La qüestió del ritme és summament important pels nens treballadors que han adquirit aptituds en el treball. En particular els mestres de classes *multiedats* i *multigraus* han de reconèixer les àmplies variacions entre els individus i reestructurar l'aula posant als nens en grups d'aprenentatge més homogeni.

El drama, la música i l'art han de figurar en l'aula, no perquè serveixin com a "diversió" sinó perquè aquestes activitats són importants per desenvolupar les personalitats i extreure resultats més creatius dels estudiants en les matèries més acadèmiques.

c) millora dels materials educatius

Materials d'aprenentatge suficients i ben adaptats són necessaris en tot sistema d'educació de qualitat. No obstant, en molts països en desenvolupament els materials d'aprenentatge són escassos.

Els bons materials estimulen la curiositat dels nens i han d'anar més allà dels llibres de text. Si l'escola es caracteritza per classes *multigraus* amb un sol mestre, llavors fan falta materials d'aprenentatge més diversos. No només materials físics sinó altres eines com ara l'ensenyament entre companys que millora la gestió de l'aula pel professor i també anima la interacció nen - nen i mestre - nen.

d) redissenyar programes educatius

Les modalitats en què es brinden serveis educatius als nens i el grau en què ells s'adapten a les condicions de vida dels nens determinen també l'elecció

entre l'escola i el treball. Les escoles i centres educatius han de proporcionar comoditats bàsiques per l'aprenentatge com ara un espai

adequat, taules i bancs o cadires per seure, materials de lectura i escriptura (pissarres, guixos, llapis, paper...) això pot ser lògic, però l'escassetat d'aquests requisits elementals en moltes parts del món és un seriós desavantatge per l'ensenyament i l'aprenentatge.

La manera com s'organitza el temps de manera diària, setmanal i anual també és important. Els horaris d'ensenyança han de tenir en compte si els nens poden realment participar en les classes: a quina hora han de sortir de casa seva si les escoles estan lluny; quant de temps es necessita per aconseguir unes condicions òptimes d'aprenentatge i ensenyança a l'escola; quant treball, incloent les tasques domèstiques, s'estima que realitzen els nens, i finalment quant temps d'estudi addicional es necessita per poder complir amb tots els requisits escolars fora de les hores d'escola.

L'educació no formal

S'han emprès moltes iniciatives per fer que els sistemes educatius s'adaptin més a les necessitats dels nens treballadors, especialment la de brindar educació no formal de qualitat, fora del sistema escolar formal, a fi de poder fer un pont entre el treball i l'escola. Sovint no és possible posar a nens treballadors directament a l'escola formal perquè són d'edat més gran i no estan acostumats a un entorn escolar.

L'objectiu d'aquesta educació no formal és donar una segona oportunitat a aquells nens treballadors que en la majoria de casos entren a les escoles no formals amb una edat major i són analfabets però de cap manera són incapaços intel·lectualment. Per això aquests estudiants han de tenir la possibilitat d'aprendre al seu propi ritme i amb maneres que puguin aprofitar l'experiència que han adquirit al treballar. Aquesta educació anomenada transicional pot ajudar a nens treballadors a posar-se al nivell dels seus companys que van començar l'escola a l'edat apropiada.

Aquests nens més tard podran reingressar al mercat laboral a una edat apropiada amb les aptituds que els permetran accedir i aconseguir millors feines i amb més coneixement dels seus drets com a treballadors.

Educació professional

Combinar la formació professional amb l'educació bàsica ha estat sempre una idea popular, especialment en el context d'educar nens desfavorits que no tenen probabilitat de prosseguir una educació superior.

Alguns
professional
classes pel
reben
treball
fills dels
educació

creuen que la formació
crea un nou sistema de
qual els fills dels pobres
formació en aptituds pel
manual mentre que els
privilegiats reben una
acadèmica.

Molts pares prefereixen la formació professional per sobre de l'educació acadèmica, ja que desitgen que els seus fills aprenguin un ofici. No obstant, és difícil brindar una formació professional significativa a nens analfabets. Però en alguns casos la formació és repetitiva i de fet físicament perjudicial i en d'altres és d'un nivell tant baix que els estudiants realment no aprenen o desenvolupen una base per convertir-se en treballadors qualificats en el futur.

Molt sovint, (ex) nens treballadors reben algun tipus de formació preparatòria. Aquests cursos són usualment curts i brinden aptituds específiques tal com la producció d'artesanies, cria d'aus de corral o treball a l'hort. Aquest tipus d'ensinistrament en aptituds pràctiques pot tenir èxit en ensenyar als nens aptituds que puguin oferir alternatives econòmiques immediates i el necessari per fer més atractiva l'educació. Aquesta formació preparatòria en teoria és un pas per arribar a la formació professional o superior. Un altre avantatge que té aquesta formació preparatòria és que combina, a vegades, oportunitats d' "aprendre i guanyar", en particular quan les famílies dels nens depenen dels ingressos d'aquests per sobreviure. En aquests casos, és important assegurar que aquestes oportunitats siguin administrades com a centres d'aprenentatge per a nens i no com a centres de treball i reclutament disfressats. Però això depèn de la sensibilitat i el compromís dels educadors i administradors. Quan

aquests centres d'aprenentatge funcionen com a “tallers protegits” per a nens, han de prevaler la preocupació pels drets dels nens i el seu interès superior.

Els nens no han de ser ensinistrats en un sol ofici a nivell de formació preparatòria. Hi ha unes feines bàsiques que són necessàries en moltes classes de treball com ara fer de pintor, treballar de paleta o en el sector del teixit, que poden incloure's en un pla d'estudis central. Els estudiants poden posteriorment especialitzar-se en una aptitud particular. D'aquesta manera desenvoluparien familiaritat amb aquestes feines i coneixements necessaris en una varietat d'oficis més àmplia.

Molt sovint els programes de formació professional no tenen en compte suficientment la demanda o les necessitats canviants del mercat local.

En el cas de l'Educació existeix la **Internacional de l'Educació**, que és la major Federació Sindical Internacional. Representa a més de 30 milions de docents, treballadors i treballadores de l'educació de tots els racons del món i compta amb 348 organitzacions membres, en 166 països i territoris des de l'ensenyament pre-escolar fins a la universitat.

Contribueix al desenvolupament d'organitzacions democràtiques pels docents i altre personal de l'educació i promou la solidaritat i la cooperació mútua. Alhora lluita contra el racisme i la discriminació en l'educació i en la societat, afavorint les bones relacions entre els treballadors de l'educació en tots els països. La Internacional de l'Educació s'ocupa de diverses qüestions que es relacionen no només amb els drets humans o sindicals dels docents en el món, sinó també amb els drets dels nens i nenes, la incidència de la globalització en l'educació, el desenvolupament sostenible, el VIH / SIDA, i la lluita contra tot tipus de discriminació.

OBJECTIUS:

Els principals objectius de la Internacional de l'Educació es poden resumir en:

- promoure el dret a l'educació per a tots els éssers humans en el món, sense discriminació, a través de l'establiment i la protecció de sistemes

educatius i institucions acadèmiques i culturals oberts, públics i degudament reglamentats.

- Fomentar la pau, la democràcia, la justícia social i la igualtat mitjançant el desenvolupament de l'educació a través del reconeixement dels drets sindicals dels treballadors i treballadores en general i de l'educació en particular.

Fred Van Leeuwen, secretari general actual de la IE en una entrevista realitzada per la Federació d'Ensenyament de CCOO (confederació sindical de comissions obreres) al juny del 2007 explica que les condicions laborals dels docents en els països subdesenvolupats són més que precàries. Un terç dels membres de la IE viuen per sota de la línia de la pobresa. El salari d'un docent no és suficient per mantenir una família. Existeixen classes amb més de cent alumnes i això dona una situació de manca de material escolar, els edificis que s'utilitzen com escoles no són segurs, hi ha manca de mitjans de transport... Davant aquesta realitat els propòsits fonamentals de la IE es centren en protegir els interessos de les associacions de docents i del personal de l'educació i propiciar una major col·laboració entre els docents i els treballadors de l'educació en tots els països i a tots els nivells educatius.

Part II:

Els organismes de lluita contra el treball infantil

En aquest apartat es presenten alguns dels actuals actors de lluita global contra el treball infantil. Es tracta d'organitzacions governamentals i ONG. I els altres agents de lluita són explicats en el següent apartat com a l'evolució a nivell mundial contra aquest problema.

8. ORGANISMES DE LLUITA CONTRA EL TREBALL INFANTIL

ORGANITZACIÓ DE LES NACIONS UNIDES (ONU)

L' **Organització de les Nacions Unides (ONU)**, és una organització intergovernamental mundial, creada per la [Carta de San Francisco](#) el [1945](#) (tractat signat a Sant Francisco on es declarava la constitució de les Nacions Unides), va ser una de les accions que van acabar posant fi a la Segona guerra mundial al mateix any, amb la finalitat de mantenir la [pau](#), promoure la cooperació econòmica, cultural, social i humanitària, garantir la seguretat dels estats basant-se en els principis d' igualtat i [autodeterminació](#) i vetllar pel respecte dels [drets humans](#). Actualment formen part de l' organisme un total de 192 [estats](#) del món, és a dir, tots excepte el [Vaticà](#), [República de Xina](#) i [Kosovo](#) (situada al nord de Macedònia i al sud de Sèrbia).

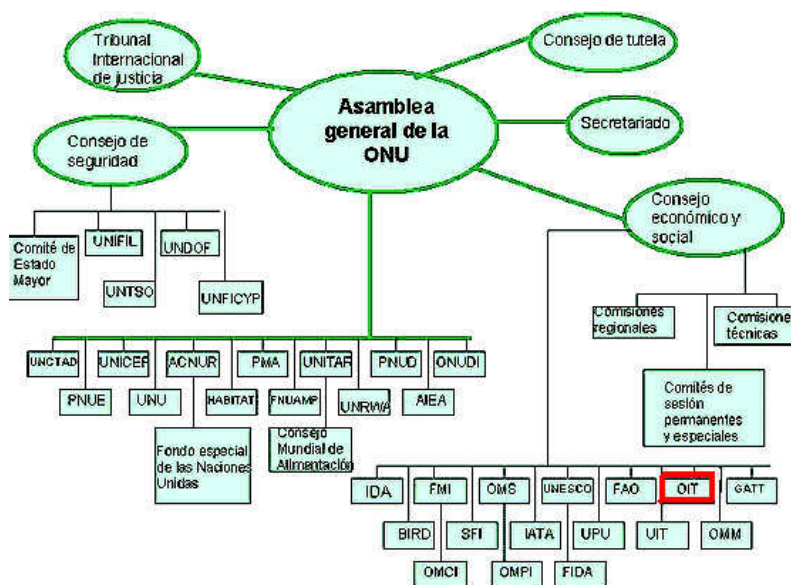
La seu central de la ONU es troba a Nova York.

Els objectius de d'aquesta organització són molt clars:

- Desarmament: el propòsit original de les Nacions Unides era crear un sistema de regulació i/o limitació de la fabricació d' armament, especialment de les armes atòmiques i "altres armes de destrucció massiva".
- Manteniment de la pau: promouen la pau per mitjà d'un exèrcit enviat a les regions que han tingut un conflicte armat recent per a facilitar els acords de pau i per a dissuadir als combatents d' aixecar-se novament. Les forces provenen dels diferents estats membres; és a dir, l' ONU no té un cos militar independent. Totes les operacions de les forces de pau han de ser aprovades pel Consell de Seguretat.
- Assistència Humanitària: amb altres organitzacions com la [Creu Roja](#), l' ONU proveeix aliments, aigua i altres serveis humanitaris a la població que pateix de fam, que ha estat desplaçada per causa de la guerra, o que ha estat afectada per algú desastre natural.

- Drets Humans: promouen el respecte als drets humans va ser una de les raons fonamentals de la creació de les Nacions Unides després del genocidi i les atrocitats de la Segona Guerra Mundial, per prevenir tragèdies similars en el futur; l'objectiu principal va ser crear un marc legal per considerar i actuar en contra de les violacions als drets humans.

ORGANITZACIÓ INTERNACIONAL DEL TREBALL (OIT)

QUÈ ÉS?

La organització internacional del treball (OIT), és un organisme especialitzat de les Nacions Unides que s'ocupa dels assumptes relacionats amb el treball i les relacions laborals.

Està integrat per 180 estats nacionals amb seu central a Ginebra, Suïssa.

La OIT intenta respondre a les necessitats dels homes i dones treballadors reunint els governs i representants dels treballadors amb la finalitat d'elaborar normes de treball i desenvolupar polítiques.

Està format per una:

- **Conferència internacional** que és l'òrgan superior de la OIT i es reuneix anualment a Ginebra. Està integrada per quatre delegats per cada país membre, dos dels quals elegits pel govern i els altres dos els proposen les organitzacions de treballadors. D'aquesta manera, la meitat dels integrants de la Conferència representen als governs i l'altra meitat als treballadors i empleats.

La seva funció és la sanció de les normes internacionals del treball, principalment de convenis.

- **Comissió d'experts** és un organisme permanent assessor de la Conferència Internacional, integrat per juristes especialistes en Dret Internacional del Treball.

La funció de la Comissió d'Experts és examinar les memòries que tots els països tenen la obligació de presentar cada any, detallant l'estat en el que es troba l'aplicació dels convenis internacionals a cada país.

- **Consell d'administració** és l'òrgan administratiu de la OIT format per 58 persones. A part, té la funció d'elegir el director General en mandats de 5 anys.

- **Comitè de llibertat sindical** la seva funció és intervenir en les queixes relacionades amb la llibertat sindical, derivades de les potencials violacions als Convenis Internacionals¹ N°87 (sobre la llibertat sindical i la protecció del dret de sindicació) i el N°98 (sobre el dret de sindicació i negociació col·lectiva) i aquells que resulten complementaris.

- **Oficina internacional del treball i director General**. Aquesta oficina està dirigida pel director General i és l'*staff* permanent de recolzament de la feina de la Conferència Internacional i el Consell d'Administració.

---

¹ tractat internacional obert a la ratificació per part dels Estats. Els països que ratifiquen un conveni es comprometen a aplicar les disposicions del mateix tant en la legislació com en la pràctica nacionals, per tant, podríem dir que és un pacte entre estats dins l'àmbit de la comunitat jurídica internacional. La OIT va adoptar 188 convenis en referència al treball. Exemples d'aquest tipus de convenis poden ser: Conveni sobre el treball forçós N°29, sobre les vacances pagades N°52, sobre l'edat mínima N°138, Conveni sobre les pitjors formes de Treball infantil N°182,...

OBJECTIUS

Els seus objectius principals són promoure els drets laborals, fomentar oportunitats de treball dignes, millorar la protecció social i potenciar el diàleg en temes relacionats amb el treball. Al promoure la justícia social i els drets humans i laborals reconeguts a nivell internacional, la Organització persisteix en la seva missió fundadora: la pau laboral és essencial per la prosperitat. A més en l'actualitat la OIT afavoreix la creació de treball decent i les condicions laborals i econòmiques que permetin als treballadors i empleats la seva participació en la pau duradora, la prosperitat i el progrés.

ORIGENS I EVOLUCIÓ DE LA OIT

La OIT va ser fundada al 1919, després de una gerra molt destructiva com va ser la primera guerra mundial. Aquesta organització es va formar en mig del tractat de Versalles (tractat de pau més important, en què els aliats van acordar la pèrdua de les colònies alemanyes, la pèrdua de territoris de l'imperi Otomà, cessions territorials que van suposar la reorganització política d' Europa i la desmilitarització del països centrals i el pagament de reparacions de la primera guerra mundial) amb l'objectiu d'aconseguir una pau duradora i universal que només es podia aconseguir si hi havia un bon tracte decent cap als treballadors.

L' Organització Internacional del Treball es va organitzar des d' un principi amb un govern tripartit, únic en el seu gènere, integrat per representants dels governs, els treballadors i la patronal, que van escollir com a primer Director General el francès [Albert Thomas](#). La primera Conferència Internacional del Treball a Washington a l'octubre de 1919 va adoptar sis Convenis Internacionals del Treball, que es referien a les hores de treball en la indústria, desocupació, protecció de la maternitat, treball nocturn de les dones, edat mínima i treball nocturn dels menors en la indústria.

El 1925 va ser creat un Comitè d' Experts com un sistema de supervisió de l'aplicació de les normes de la OIT.

El nord-americà John Winant va assumir el càrrec el 1939 quant la Segona Guerra Mundial era imminent. Per motius de seguretat va traslladar la seu de la OIT de forma temporal a Montreal, el Canadà.

El 1946, la OIT es va convertir en una agència especialitzada de la recent creada organització de las Nacions Unides. El 1948, la OIT estava sota la direcció de Phelan, la Conferència Internacional del Treball va adoptar el [Conveni N°87](#) sobre la llibertat sindical y la protecció del dret de sindicalització.

Entre el 1948 i el 1970, va ser un període durant el qual es va duplicar el nombre d'estats membres. La organització va assumir el seu caràcter universal, els països industrialitzats van passar a ser una minoria davant els països en desenvolupament, el pressupost va créixer cinc vegades i el nombre de funcionaris es va quadruplicar. Llavors la OIT va crear l'Institut Internacional d'Estudis² amb seu a Ginebra.

La Organització va guanyar el Premi Nobel de la Pau en el seu 50 aniversari el 1969.

Des del 1977 la OIT va expandir la seva cooperació tècnica amb països en desenvolupament i va aconseguir evitar el deteriorament de la Organització encara que el pressupost es va reduir en una quarta part després de que els Estats Units en sortís i no es va recuperar fins el seu reingrés el 1980.

El 4 de març del 1999 el Xilè Juan Somàlia, encara avui director general, va assumir el càrrec de Director General. Somàlia ha plantejat la importància de convertir el Treball Decent en un objectiu estratègic internacional i de promoure una globalització justa complint les Normes i Principis i Drets Fonamentals en el Treball garantits pels 8 convenis fonamentals: llibertat sindical, negociació col·lectiva, abolició del treball forçós, abolició del treball infantil i eliminació de la discriminació en matèria d'ocupació, destacant els conceptes de ocupació decent i democratització de la globalització .

² L' IIEL va ser establert per l' Organització Internacional del Treball el 1960 com un centre d' estudis avançats en l' àmbit social i laboral. Establerta com una entitat autònoma de l' Organització Internacional del Treball (OIT), l'objectiu de d'institut és promoure la recerca, el debat públic i l' intercanvi de coneixements sobre qüestions emergents d' interès per l' OIT i els seus mandats - governs, empreses i mà d'obra.

També ha destacat el treball com un instrument per superar la pobresa i el paper de la OIT per aconseguir els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni,³ que inclouen la reducció de la pobresa a la meitat per el 2015.

La UNICEF

Fons de les Nacions Unides per la Infància

Què és?

UNICEF és una agència de les Nacions Unides que té com a objectiu garantir el compliment dels drets de la infància.

La Convenció sobre els Drets del Nen és la llei fonamental sobre la que basa tot el seu treball. UNICEF intenta convertir-la en una norma internacional de respecte dels drets del nen.

Quan es va formar?

Va ser creada el 1946 per l'Assemblea General de Nacions Unides amb l'objectiu de respondre a les necessitats més urgents de la infància a Europa que, després de la Segona Guerra Mundial, es trobava en una situació molt precària.

Els primers programes de l' UNICEF van brindar ajuda d'emergència a milions de nens i nenes d'Orient Mitjà, la Xina i Europa.

Des de llavors la protecció de tots els nens i nenes sense distinció de raça, nacionalitat o religió es va convertir en una missió universal que ja té més de 50 anys d'història.

---

³ Els 8 Objectius del Desenvolupament del Mil·lenni són reduir la pobresa extrema i la fam, educació universal, igualtat entre els gèneres, reduir la mortalitat dels nens, millorar la salut materna, combatre el virus del SIDA/VIH, sosteniment del medi ambient, fomentar una associació, els quals els volen assolir abans del 2015.

Quina és la seva tasca?

UNICEF treballa per aconseguir tres resultats per a tots els nens:

- 1 – Només de néixer es trobin en un entorn de cures, atenció i seguretat que els permeti sobreviure i estar físicament sans, mentalment alertes, emocionalment segurs, socialment competents i amb capacitat d'aprendre.
- 2 - Garanties que tots els nens tinguin accés a una educació bàsica de qualitat i que la puguin completar sense la necessitat d'accedir al món laboral en edats prematures.
- 3 - Que els adolescents tinguin oportunitats de desenvolupar plenament la seva capacitat individual en un entorn segur i acollidor, que els permeti participar en la seva societat i contribuir amb ella.
- 4- Supervivència i desenvolupament del nen: suport tant en situacions normals com d'emergència i de transició. Treball en programes bàsics de salut, nutrició, aigua i sanejament i assistència maternoinfantil en els plànols familiar i comunitaris.
- 5- Educació bàsica i igualtat entre els gèneres: una escola accessible i de qualitat per a tots els nens i nenes. Augment de l'accés a l'escolarització i augment també de l'edat en què acaben dels estudis, especialment les nenes.
- 6- El VIH / SIDA i la infància: no més morts previsibles: èmfasi en la millora de l'assistència i l'augment dels serveis per als nens orfes i vulnerables a conseqüència del VIH / SIDA. Promoció de l'ampliació de l'accés dels nens i les dones al tractament. Prevenció de les infeccions entre nens i adolescents.
- 7- Protecció del nen contra la violència, l'explotació i els maltractaments: enfortir els mecanismes i polítiques que afavoreixen un entorn protector per protegir l'infant contra la violència, l'explotació, l'abús, la negligència i els efectes dels conflictes externs.
- 8- Promoció de polítiques i associacions a favor dels drets del nen: la infància com a centre de polítiques, legislacions i pressupostos i foment de la participació dels infants i els joves com a col·laboradors per al desenvolupament.

Com es finança?

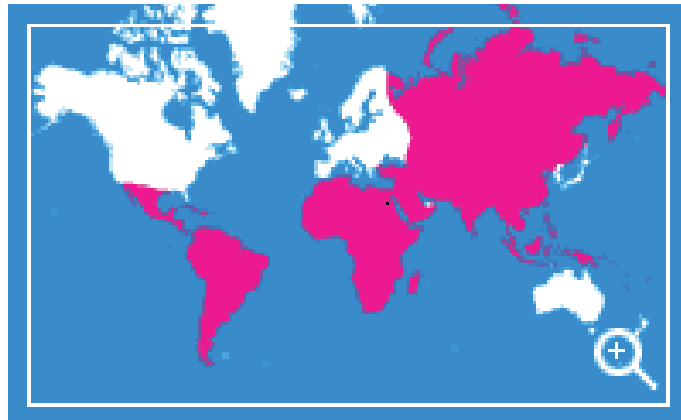
UNICEF obté els seus ingressos de contribucions voluntàries.

Les fonts principals d'aquestes contribucions són:

- Els governs
- Les organitzacions governamentals
- Grups del sector no governamental i
- Privats - particulars

On està present?

L' UNICEF està present a 158 països de tot el món sent l'organització líder a nivell mundial dedicada a la defensa i protecció dels nens i nenes.

8.1. Font: Unicef, Mapa dels països on treballa la UNICEF

SAVE THE CHILDREN

És una ONG que ha estat protegint a nens des del 1919. Compten amb organitzacions en 29 països diferents i estan presents en més de 120 països amb programes d'ajuda. Els nens són el primer per aquesta ONG i actuen on és necessari, sense importar la política, ètnia o religió. Les principals àrees que treballen són: educació, salut, nutrició, treball infantil, prevenció de l'abús sexual, tornar a unir els nens amb les seves famílies després de catàstrofes i guerres, etc.

Concretament a Espanya porten més de divuit anys treballant en programes d'ajuda a nens i nenes espanyols i d'altres parts del món.

És una organització que vetlla pel benestar dels nens i nenes, treballen perquè els seus drets, reconeguts en la Convenció sobre els Drets del Nen de les Nacions Unides, siguin una realitat a Espanya i en tots els països del món, sense distinció de nacionalitat, origen o religió.

Què fan?

Treballen amb un enfocament de drets humans dels nens, nenes i adolescents basat en la Convenció sobre els Drets del Nen de Nacions Unides, que consisteix en:

- Actuar directament sobre les violacions de drets.
- Incidir en les polítiques públiques i en canvis legislatius.
- Sensibilitzar la població en temes que afecten la infància.
- Enfortir les capacitats de les comunitats i societat civil que dona suport als drets humans de la infància.
- Promoure la participació dels nens, nenes i adolescents.
- Promoure la igualtat d'oportunitats entre nens i nenes de diferents realitats socials.

On treballen?

Treballen a l'estat espanyol, en els països en emergències, els països en vies de desenvolupament i en les plataformes internacionals.

Quines són les finalitats?

- Que es compleixin tots els drets dels nens i nenes.
- Que tots els nens i nenes siguin valorats i respectats.
- Que la veu dels nens i nenes sigui escoltada i presa en compte.
- Que tots els nens i nenes tinguin les mateixes oportunitats.

Una de les principals àrees de treball és el treball infantil que el que fan és donar a conèixer la perspectiva dels nens i nenes treballadors sobre el treball infantil i per eliminar les formes d'explotació a les que moles d'ells es veuen sotmesos.

El seu pensament és que el respecte als drets humans comença per la infància. Per això, lluiten perquè **ser menor d'edat no signifiqui ser menor en drets**, tant dins com fora de les nostres fronteres.

Part III:

Els moviments de lluita Mundials

El que es fa en aquest apartat és una pinzellada de l'evolució del que s'ha fet a nivell mundial per combatre l'explotació infantil.

9. MOVIMENTS MUNDIALS

EVOLUCIÓ DEL QUE S'HA FET PEL TREBALL INFANTIL

L'organització internacional del treball des dels seus principis ha vetllat per aconseguir una estabilitat i situació justa en tots aquells temes que tenen a veure amb els treballadors i entre ells el treball infantil, en el qual ens centrarem.

El moviment mundial contra el treball infantil té origen en els moviments nacionalistes que van sorgir en les primeres nacions industrials a principis del segle XIX. Entre Gran Bretanya, Alemanya, i Estats Units es van formar unes aliances per fer campanya contra els abusos del treball infantil. Es tractava d'unes campanyes nacionals, les primeres de les quals van ser:

1) **L'educació obligatòria i el declivi del treball infantil.** La primera caiguda del nombre de nens treballadors es va donar de manera bastant significativa a mitjans del segle XIX amb els nens més petits. Aquest declivi avançava paral·lel amb esforços per aconseguir una educació obligatòria. El període 1870-1914 va ser una època d'educació massiva tan a Europa, Japó i Estats Units.

2) **Canvi del concepte de la infància.** Fins abans del segle XIX no es qüestionava el treball infantil. És més, durant la primera etapa de la revolució industrial a Gran Bretanya (segona meitat del segle XVIII) es percebia que el problema no era que els nens treballessin o tinguessin massa feina, sinó que es preocupaven perquè no hi havia suficient treball per ells. En conseqüència es va crear un augment de la demanda de treball infantil que era un símbol de desenvolupament industrial.

Llavors a les dècades del 1830 i 1840 es va començar a qüestionar el treball infantil. A Gran Bretanya, una sèrie d'actors van aconseguir a través de diversos medis que la qüestió del treball infantil ocupés un lloc a l'agenda nacional d'aquest país. Aquesta campanya contra el treball infantil descrivia als nens com a "esclaus". Això feia referència a un punt de vista segons el qual els nens eren persones els drets dels quals es tenien que protegir. Aquesta campanya englobava a reformistes socials i propietaris de fàbriques il·lustrats i al creixent moviment obrer.

3) **La primera llei per la protecció dels nens.** Tota aquesta inquietud va provocar una investigació pública de les condicions de treball en les fabriques. El resultat va ser que el 1833 es va aprovar la primera llei dirigida a protegir als nens en el lloc de treball i a oferir educació a temps parcial. Per fer complir la llei, es va crear un cos d'inspectors. Aquesta llei anomenada *Llei de Fàbriques del 1833* prohibia el treball a menors de nou anys i restringia la jornada laboral a vuit hores diàries pels menors de 14 anys. També va obrir camí cap a la financiació estatal per l'educació.

4) **L'expansió de la industrialització, correlativa al creixement de l'educació obligatòria i l'interès dels drets dels nens.** Fins a mitjans del segle XIX, les discussions sobre el treball infantil i el capitalisme es centraven a Gran Bretanya, la primera nació industrialitzada. Però a mesura que altres països també s'industrialitzaven, sorgien noves respostes nacionals al treball infantil. França va aprovar al 1874 una llei que establia als 12 anys l'edat mínima per entrar en el món del treball. D'altra banda el moviment per l'educació obligatòria, s'anava assentant i en els últims 25 anys del segle va ocasionar un impacte significatiu en la transició dels nens que van poder estudiar a l'escola fins a primària. A principis del segle XX, l'educació obligatòria ja era un fet i havia deixat de ser qüestionada.

Al mateix temps la creença de que els nens no tindrien suficient treball es va transformar i va donar pas a una altra idea; el dret a no treballar tenia que ser protegit per l'Estat.

A partir del 1860, el moviment obrer va portar el problema del treball infantil a nivell internacional, unes tres dècades després de que sorgissin les primeres campanyes nacionals. El primer exemple està en la Primera Internacional de Karl Marx⁴. La primera discussió internacional d'aquesta organització sobre el treball infantil va tenir lloc a Ginebra al setembre del 1866. Marx creia que no tindria que treballar cap nen menor de nou anys i a la resta els dividia en tres grups: de 9-12, 13-15, 15-17 anys, i suggeria que se'ls tenia que permetre treballar dos, tres i sis hores diàries, respectivament. També donava suport a

---

⁴ Va ser la primera gran organització que va tractar d'unir als treballadors de tots els països per promocionar les seves demandes de millores de les condicions socials i de treball de tots els obrers. Es va fundar a Londres el 1864 i contava amb la representació de Bèlgica, França, Alemanya i Suïssa.

l'educació parcial. En diferents congressos es va aconseguir que l'Estat es fes càrrec de l'educació general i el reconeixement de l'educació obligatòria.

Més tard, una campanya internacional per l'abolició del treball infantil, recolzada principalment pel moviment obrer, va portar a la formació de la Organització Internacional del Treball al 1919 i de les primeres normes internacionals per combatre el problema. La primera conferència internacional que es va celebrar va ser a Washington a finals del 1919 en la qual es va aprovar una norma internacional sobre el treball infantil: el conveni sobre l'edat mínima (indústria), 1919, que fixa l'edat mínima per treballar en l'indústria als 14 anys. El 1920 es va adoptar aquesta edat pel treball marítim i el 1921 es va aplicar la mateixa norma en l'agricultura amb una connexió explícita amb l'educació obligatòria. A més de les normes sobre l'edat mínima, l'explotació dels nens a través de la servitud per deutes i altres formes com la prostitució infantil es van examinar en el Conveni sobre el treball forçós, 1930, que seria ratificat àmpliament en els pròxims anys.

El problema és que aquest moviment era més Europeu que mundial. En realitat, els Estats membres que van ratificar aquests convenis eren casi exclusivament europeus (els Estats Units, per exemple, no es van adherir a la OIT fins el 1934), i per molts d'ells, la ratificació d'aquests convenis anteriors no significava res més que un reconeixement de que la seva legislació nacional sobre el treball infantil s'ajustava al conveni. Grans àrees del món que patien de manera extrema el problema del treball infantil van mostrar-se aliens aquests avanços.

Durant els primers setanta anys d'existència, el treball de la OIT no va acabar desencadenant cap moviment internacional contra el treball infantil tot i que des del seu naixement la OIT actuava de manera internacional amb uns objectius principals entre ells l'eliminació del treball dels nens i la obligació d'introduir en el treball de tots els joves tant de sexe masculí com femení les limitacions necessàries que els permetés continuar amb la seva educació i assegurar un bon desenvolupament físic. Tot i així en aquells moments encara no era un objectiu suficientment consistent i això va fer que tampoc s'establissin normes gaire importants, que és una de les tasques principals d'aquesta organització, davant el problema del treball infantil. Aquells moments, en les dècades del

1930 i 1940, als països que formaven la OIT estaven més interessats amb la qüestió de la jornada laboral de 8 hores, estaven més pendents de l'adhesió d' Estats Units, hi va haver la II Guerra Mundial (1939-1945) pel mig, etc. Deixant apart aquestes normes i convenis internacionals, el primer moviment va sorgir a la dècada del 1980, quan va començar a desenvolupar-se a tots nivells una resposta més ampla a la situació del treball infantil. Així, nous actors, sobretot organitzacions no governamentals (ONG), van començar a treballar junt a la OIT. I amb tals organitzacions treballant conjuntament van arribar noves perspectives. Per primera vegada semblava que es podria convertir en una vertadera possibilitat la creació d'una àmplia aliança a tots els nivells: local, nacional, regional i mundial. Era un moment en què ja hi havia molts elements disponibles. El 1973, la OIT va adoptar una nova i ampla norma: el **Conveni núm.138 sobre l'edat mínima** (redactat en l'annex d'aquest treball). Després, el 1979 va ser declarat l'any Internacional del Nen (AIN) que va estimular un nou interès internacional pel treball infantil i va impulsar a les negociacions per una Declaració dels Drets del Nen de la ONU. Però aquest moviment va representar com una oportunitat perduda en la campanya contra el treball infantil ja que no va prendre una gran empena fins a mitjans del 1990. Aquest moment les preocupacions pels drets humans, que incloïen els drets dels nens, com a respostes d'una globalització intensificada, va situar al treball infantil al centre de l'agenda internacional, donant lloc a un nivell d'atenció elevat. Durant el 1990 ocorren diferents fets que podrien senyalar el ressorgiment d'aquest moviment mundial:

- la literatura acadèmica de cop s'interessa molt sobre el treball infantil, a més augmenta l' interès per aquesta qüestió per part dels mitjans de comunicació.
- La OIT i altres institucions internacionals van començar a treballar en aquest camp amb més intensitat, en particular: Unicef, Banc Mundial i la Comissió de Drets humans de la ONU.
- El treball infantil es va convertir en un focus d'atenció de grups de consumidors i del creixent moviment de responsabilitat social corporativa.
- Per últim, va ser vital que els governs del Nord i Sud abandonessin la

apatia i la negació per comprometre's amb el problema, fins i tot a través de la mobilització de recursos.

- La Cambra Mundial a favor de la Infància va aconseguir un nivell d'atenció sense precedents pel que fa al benestar dels nens

Conveni sobre l'edat mínima, 1973 (núm. 138)

Aquest conveni va revisar els convenis específics que afectaven a la indústria al 1919, es a dir els reemplaçava una vegada ratificat aquest nou conveni. El Conveni sobre l'edat mínima, 1973 (núm. 138), que va sorgir de la iniciativa personal del Director General Wilfred Jenks, suposa un avanç molt important sobre l'augment de l'edat mínima pel treball en els països desenvolupats, passant dels 14 anys (acceptat al 1972) a 15 anys, o l'edat en la que conclogués l'escolarització obligatòria (la que fos més alta) , acceptada al 1973. aquest any constitueix també un fita històrica posat que va marcar una nova i intensa tendència cap a la globalització.

L'any Internacional del Nen, 1979

El 1976, l'assemblea General va declarar que el 1979 seria l'any Internacional del Nen (AIN). L'objectiu general era promoure el benestar dels nens, cridar l'atenció sobre les necessitats especialitzades de la infància i fomentar les accions nacionals en aquest sentit, sobretot referides als menys privilegiats i als nens treballadors. Va ser un any en que l'atenció internacional es va tornar a centrar en el treball dels infants.

Per la OIT aquest any suposava una bona oportunitat per fer un esforç en promocionar el Conveni núm. 138, que el 1976 tant sols havia estat ratificat per 13 països. El primer pas de la OIT va ser demanar als Estats membres que els informessin abans del 31 de juliol del 1978 sobre els esforços que havien realitzat i que incloguessin també les dificultats trobades per la implantació del Conveni. No obstant la resposta de 58 dels Estats Membres de la OIT no van presentar una instantània completa o precisa sobre la implantació de les noves normes. Per això, es van sol·licitar informes als governs que tenien que facilitar

la realització d'un estudi general per part del Comitè d' Experts.

En la declaració de l' AIN el director General va admetre que el treball infantil seguia sent un problema preocupant i escampat en molts parts del món on la pobresa i la tradició impedièn la seva eliminació. Tot i així el mateix director va afirmar que l' AIN havia d'oferir una oportunitat a tot el món per avaluar la situació dels nens treballadors i enfortir els programes d'acció en aquest sentit. La resolució adoptada per la Conferència Internacional del Treball (CIT) al juny del 1979 sembla extraordinàriament contemporània ja que demanava:

- esforços renovadors per implantar les normes apropiades de la OIT;
- la introducció de l'educació obligatòria
- una inspecció del treball més eficaç
- campanyes de sensibilització pública
- el desenvolupament de la solidaritat i al cooperació internacionals amb països subdesenvolupats o en desenvolupament;
- esforços per establir un ordre econòmic a nivell mundial que sigui just per respondre més eficaçment a la necessitat d'una millor protecció dels nens.
- Esforç per part de la OIT contra el treball infantil amb la realització d'estudis objectius sobre la situació del treball infantil i les pràctiques per la seva eliminació, i que es preparés una revisió global.

El 1989 la Organització de les Nacions Unides (ONU) fa una declaració d'uns drets del nen en la qual es reconeixia el dret a l'educació i a estar protegit contra l'explotació econòmica. Encara que no inclou masses detalls sobre el treball infantil, n'hi ha algun que sí que l'afecta, per exemple l'article 19 que fa referència a la protecció contra l'abús, el perjudici o violència física o mental. A més en aquest conveni hi ha uns principis generals com l'interès superior del nen, el dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament.

Un any després al 1990 es va fer la reunió més gran dels líders mundials de la història que va tenir lloc a la ONU per assistir a la Cambra Mundial a favor de la infància. Liderada per 71 caps d'Estat i de Govern i uns altres 88 que tenien alts càrrecs, la majoria representants ministerials, aquesta cambra mundial va adoptar una declaració mundial sobre la supervivència, la protecció i el desenvolupament del nen i un Pla d'acció per implementar tal Declaració durant la dècada del 1990.

El naixement de l' IPEC (Programa Internacional per l' Eliminació del Treball Infantil)

En el context de la Cambra mundial, el govern alemany va proposar a la OIT d'iniciar una campanya mundial contra el treball infantil on el propi govern d'Alemanya es comprometia a subministrar a la OIT una contribució anual de 10 milions de marcs (5.112.928,8 euros) durant cinc anys per ajudar a finançar el programa de la OIT sobre el treball infantil anomenat IPEC.

Aquesta organització internacional del treball va acceptar la proposició del govern alemany i ho va posar en marxa el 1992, i encara actualment és una de les maneres com intervé la OIT contra el treball infantil, amb aquest mateix programa internacional per l'eliminació del treball infantil (IPEC), el més ampli del món en el seu gènere i el programa més operatiu individual de la OIT.

Aquest programa ,com ja em dit, va ser creat el 1992 i el seu objectiu general era l'eliminació progressiva del treball infantil, de manera que tots els països tindrien que ocupar-se del problema i promoure un moviment mundial de lluita contra aquest mal. Actualment, IPEC està en funcionament en 88 països, amb una inversió anual en cooperació tècnica que el 2008 va superar una quantitat de 61 milions de dòlars.

La tasca de l' IPEC constitueix una faceta important del Programa de Treball Decent de la OIT Rescatar als nens del treball infantil, impartir-los-hi una educació i ajudar a les seves famílies mitjançant la formació i les oportunitats de treball.

Qui en forma part

Al llarg dels anys el número de coparticipants de IPEC ha augmentat, ara mateix el formen a més, organitzacions de treballadors, altres agències governamentals i internacionals, entitats privades, organitzacions de base comunitària, ONG, els medis parlamentaris, la magistratura, universitats, grups religiosos i, per suposat, els nens i les seves famílies.

A més, hi ha diferents organitzacions que mobilitzen als nens treballadors (Marxa Global) – desenvolupat al final d'aquest mateix apartat -. La ONU té uns organismes que també en formen part: UNICEF – Fons de les Nacions Unides per la infància- , UNESCO – Organització de les nacions unides per l'educació, la ciència i la cultura -, la OMS – organització mundial de la salut -, el PNUD – Programa de les Nacions Unides per el Desenvolupament -, la ACNUDH – Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets humans. A part tenim la institució financera que és el Banc Mundial i bancs regionals de desenvolupament com el Banc Asiàtic de Desenvolupament.

Grups destinataris prioritaris

L'objectiu de l' IPEC continua sent la prevenció i eliminació de totes les formes de treball infantil, però alhora d'actuar, primerament, es dóna més prioritat a les pitjors formes de treball infantil, definides en el conveni N° 182 d'aquesta manera:

- totes les formes d'esclavitud o les pràctiques analògiques a la esclavitud, com la venda de nens, la incertesa per deutes i les condicions de servents, i el treball forçós i obligatori, incloent el reclutament forçós o obligatori dels nens per utilitzar-los en conflictes armats.
- la utilització, el reclutament o la oferta de nens per la prostitució, la producció de pornografia o actuacions pornogràfiques.
- la utilització, el reclutament o la oferta de nens per la realització d'activitats il·lícites (no permeses per la llei), en particular la producció i el tràfic d'estupefaents, tal com es defineixen en els tractats internacionals pertinents.

- el treball que, per la seva naturalesa o per les condicions en que es porten a terme, és probable que perjudiqui la salut, la seguretat o la mortalitat dels nens.

Com es porta a terme el programa

Des de que va començar el 1992, l' IPEC ha treballat de diferents maneres per aconseguir el seu objectiu:

- mitjançant programes nacionals encaminats a promoure reformes de política,
- crear la capacitat institucional i induir l'adopció de mesures pràctiques per eliminar el treball infantil,
- canviar l'actitud social mitjançant la sensibilització i la mobilització.
- promoure la ratificació i l'aplicació efectiva dels Convenis de la OIT en la matèria.

Aquestes iniciatives han fet possible que cents de mils de nens fossin rescatats del treball i rehabilitats, i que altres no arribessin a incorporar-se a la vida laboral. Com a complement d'aquesta acció directa generalitzada, s'ha realitzat un treball d'investigació substancial i exhaustiu, anàlisis de política i legislació, avaluacions de programes i vigilància del treball infantil, que ha permès anar creant una ampla base de dades estadístiques i metodològiques, estudis temàtics, pràctiques idònies i material pedagògic.

ACCIÓ CONTRA EL TREBALL INFANTIL EN L'ACTUALITAT

Actualment són molts els "actors" que lluiten per l'explotació infantil:

- Institucions governamentals
- Organitzacions internacionals com la OIT (Organització Internacional del Treball), UNICEF (Fons de les Nacions Unides per la Infància), el Banc Mundial i altres
- Organitzacions de treballadors
- Sindicats

- Organitzacions no governamentals (ONG) com Save the Children, Marxa Mundial contra el Treball Infantil, Casa Aliança, entre altres.
- Les comunitats on es pateix el treball infantil en gran mesura que han de portar a terme activitats de conscienciació i contra la pobresa entre famílies i els entorns on viuen els nens
- Els propis nens i nenes junt amb els seus pares
- Persones particulars

Però aquestes institucions i grups directament no poden acabar amb el treball infantil sinó que primer cal determinar la naturalesa i extensió del problema en un país o regió, llavors cal fer unes investigacions ben dissenyades i competents. Una vegada aconseguit això cal mobilitzar el màxim nombre d'actors senyalats anteriorment i combinar-los amb diferents factors per poder aconseguir una reducció significativa d'aquest tipus de treball. Es tracta de factors com ara: la legislació i el respecte a les normes laborals, la introducció de bones mesures d'educació universal i protecció social per a nens i famílies, la mobilització social de famílies i comunitats i la comprensió de les necessitats i drets dels nens.

ACCIONS DE GOVERNS I ORGANITZACIONS INTERNACIONALS

El compromís polític nacional és clau per l'abolició efectiva del treball infantil. La cooperació internacional ajuda a construir un entorn en què el treball infantil pot ser eliminat a nivell nacional ja que estableixen i perfeccionen les normes legals internacionals. També generen consciència sobre el problema a escala mundial, mouen els governs nacionals, estableixen un diàleg i faciliten la disponibilitat de recursos dels països més rics per arribar al treball infantil dels països pobres.

Institucions governamentals

Governos, parlaments, ministeris, i altres agències públiques són actors en la lluita contra el treball infantil.

En primer lloc, la participació de governos és necessària per pintar un quadre complet de l'estat i així veure quina és l'extensió del treball infantil en el país. La cooperació dels governos regionals i locals facilita la investigació i presentació d'informes que són components necessaris per tenir èxit en els canvis de polítiques i en l'aplicació d'elles.

En segon lloc, l'acció governamental és important per realitzar revisions internes i posar en marxa lleis, polítiques i programes, tan si la legislació és adequada (per controlar el compliment i aplicació) com si és inadequada que llavors el govern ha d'introduir alternatives o enfortir lleis.

En tercer lloc, la participació del govern és vital per fer aplicar i complir adequadament totes les lleis i normes internacionals que protegeixen als nens sotmesos al treball. La legislació és necessària per combatre el treball infantil però no sempre és fàcil fer-la aplicar i complir. El govern ha d'establir sistemes de vigilància que assegurin que els amos no continuïn amagant nens, o que els nens no tornin al món laboral una vegada ja n'han estat retirats. El govern i les entitats públiques també poden implantar medis de prevenció, és a dir, maneres d'impedir que nous nens ingressin en la força laboral, la rehabilitació de nens que ja estan treballant o la reintegració al sistema escolar o a les seves famílies si és que aquests nens han estat separats de casa seva.

Finalment, els governos poden explorar necessitats dels nens a fi d'identificar grups prioritaris dintre el seu país i formular projectes que els ajudin.

Una important activitat governamental que forma part dels programes nacionals d'acció és la introducció dels denominats "Programes de Duració Determinada" (PDD). Són programes amb una finalitat concreta: acabar el més aviat possible amb les pitjors formes de treball infantil en un país dintre un període de temps. Vinculen l'acció contra el treball infantil amb estratègies nacionals de desenvolupament, concretament les de lluita contra la pobresa, educació i

promoció del treball. Els PDD han de rebre el compromís oficial del nivell més alt de govern. La OIT amb el recolzament de donants internacionals, recolza aquest compromís amb recursos addicionals i assistència tècnica.

El ministeri de treball hi juga un paper central però també és important relacionar-lo i coordinar-lo amb les altres entitats governamentals de desenvolupament nacional, polítiques econòmiques, protecció social, desenvolupament rural i industrial, salut pública, educació i aplicació de les lleis. I a més, hem de dir que una cosa molt important del govern que realment permet portar a terme aquestes mesures és que destina part del fons públic per a tots aquests propòsits (tot i que cal dir que en la majoria de països tampoc és una quantitat considerablement gran).

La importància de la legislació nacional

La legislació nacional és un element clau en l'arsenal governamental per combatre el treball infantil. Defineix els principis, objectius i prioritats per les polítiques nacionals. Crea drets i responsabilitats legals específics i estableix els procediments per actuar respecte a denúncies i fer investigacions. És la manera per començar a dissuadir l'explotació de nens instaurant sancions contra els violadors i reparacions per les víctimes.

Tots els països han adoptat alguna legislació bàsica que prohibeix o estableix límits sobre el treball de nens i joves. Però són pocs els països que la seva legislació reflecteixi també les normes i convenis internacionals.

No obstant, fins i tot quan existeixen lleis, els nens treballadors i les seves famílies, solen no estar assabentats de les lleis específiques referents a les seves pròpies condicions laborals. Per ignorància, por o simplement per la necessitat de que el seu fill o filla segueixi generant un ingrés, els pares poden fer poques denúncies. Molts pares no són conscients realment dels perills que els seus fills poden estar patint en el treball.

Ara bé, quan ja coneixen les lleis existents, els procediments per presentar denúncies, poden ser tant llargs i complicats que actuen amb dissuasió, i el càstig per tractar de presentar la denuncia pot ser la pèrdua del treball del nen

o tenir altres conseqüències negatives per al nen o la família.

En aquest cas el que juga un rol importantíssim és el parlament. Com a legisladors poden fer que el seu país ratifiqui els Convenis N°182 i el N°138 (desenvolupats en l'annex del present treball). També poden ajudar a formular polítiques, adoptar la legislació nacional exigida, votar pels pressupostos necessaris i supervisar les accions dia a dia del seu govern. Poden assegurar que les sancions estipulades per les violacions de les lleis laborals infantils siguin lo bastant fortes com per servir per la dissuasió del problema.

Organitzacions internacionals

Hi ha una sèrie de modalitats en que les organitzacions internacionals dialoguen i treballen amb governs nacionals per adoptar accions contra el treball infantil. Aquestes inclouen:

- Crear consciència entre els funcionaris governamentals i persuadir a les autoritats nacionals de l'urgent necessitat d'actuar
- Aconseguir recolzament financer dels governs dels països més rics per a projectes i programes i altres activitats contra el treball infantil
- Sensibilitzar a l'opinió pública internacional sobre el treball infantil
- Elaborar metodologies d'investigació que ajudin als països a examinar el treball infantil
- Promulgar normes legals internacionals que els països pugin promoure i ratificar
- Fer que els governs estableixin una gamma de relacions constructives i programes amb altres països, amb organitzacions internacionals i amb donants o altres que comparteixen un interès comú en millorar les situacions de vida i treball de tots els nens i nenes.

ORGANITZACIONS DE PROPIETARIS

Aquest tipus d'organitzacions representen els interessos de les empreses i ajuden a crear les condicions per l'èxit d'aquestes.

Cada vegada més amos reconeixen que el fet d'explotar nens és intolerable i que això té uns costos humans a llarg termini per a la seva societat. Molts amos tenen la visió suficient per donar-se compte de que posar als nens a treballar pot limitar el desenvolupament social i econòmic d'un país, ja que els nens que estan treballant a una edat jove seran un obstacle per a la formació de la força laboral educada i qualificada que es necessita per utilitzar les noves tecnologies i els nous negocis. Per tant, l'economia s'estancaria.

El fet que els propietaris de les empreses reconeguin aquest problema és vital ja que estan dient que no volen nens treballadors en les seves empreses de manera que aquest nombre de nens treballadors es pot reduir.

Les federacions nacionals de propietaris tenen un gran potencial per:

- subministrar informació específica sobre la incidència del treball infantil en diversos sectors
- influir en el desenvolupament de polítiques nacionals sobre el treball infantil
- treballar amb sindicats i ONG en el disseny de programes de formació professional pertinents per a nens treballadors
- canviar la percepció pública sobre els drets dels nens.

ORGANITZACIONS DE TREBALLADORS

Els treballadors solen agrupar-se en sindicats i altres organitzacions per millorar les seves condicions de treball i defensar els seus interessos. Aquestes organitzacions agrupen oficis i professions molt diferents tant d'àmbit local com nacional i encara n'hi ha unes altres d'internacionals que uneixen a treballadors amb uns interessos comuns més precisos.

En la majoria de països els sindicats tenen un considerable grau d'influència en qüestions relacionades amb el treball, incloent el treball infantil. Posat que el treball implica una violació dels drets humans també afecta a treballadors

adults i per això des dels sindicats es sol treballar per aquesta qüestió i per tant, seria una ajuda més per eliminar aquesta explotació als nens.

Què poden fer els sindicats?

- Divulgar idees i noves perspectives dintre d'un país
- Organitzar campanyes
- Possibilitat d'adoptar accions directes contra el treball infantil
- Poden influir en alguna llei i pràctica laboral
- Poden arribar a diferents sectors de la societat
- Poden influir en la conducta dels treballadors adults

Les organitzacions sindicals ja han ajudat a nens a passar del lloc de treball a l'escola o formació professional.

Entre els sindicats nacionals, els sindicats de mestres són particularment importants, els mestres i les seves organitzacions són importants perquè poden aportar molts canvis ja que tenen la capacitat .

Existeix una organització sindical internacional que va ser establerta el 1949 i és anomenada la Confederació Internacional d'Organitzacions Sindicals Lliures (CIOSL).

Aquesta representa a 158 milions de treballadors en 231 organitzacions afiliades en 150 països i territoris. Una de les principals campanyes de la CIOSL es centra en l'eliminació del treball infantil.

La Confederació Mundial del Treball (CMT) és una altra organització sindical internacional. És la més antiga que existeix i va ser fundada el 1920. Unifica a 144 sindicats de 116 països.

ORGANITZACIONS NO GOVERNAMENTALS

Es tracta d'organitzacions voluntàries de comunitats que han desenvolupat un rol important a l'hora d'ajudar i escoltar a persones molt pobres i amb problemes a la vida. Aquestes diferents organitzacions, anomenades col·lectivament organitzacions basades en al comunitat (OBC) i organitzacions

no governamentals (ONG), han contribuït a millorar les vides de nens treballadors de moltes maneres, gràcies sobretot a persones voluntàries i compromeses.

Són entitats que treballen per promoure l'assistència social i local i els drets mitjançant campanyes, presten serveis com recolzament legal i moral, creen programes educatius i rescaten a nens i nens en situacions d'explotació. A més, n'hi ha algunes que tracten directament amb els pares i poden fer-los veure del perill que poden estar recorrent els seus fills treballant i intentant convèncer-los dels avantatges que poden obtenir si els seus fills surten del món laboral i tornen a l'escola. També lluiten per donar a conèixer els drets dels nens i sobretot el dret a la infància sense explotació.

La diferència entre les OBC i les ONG és que les primeres enfoquen les seves activitats principalment en un barri o zona local on promouen i protegeixen el benestar i els interessos dels membres de la comunitat, en canvi les segones, operen a nivell nacional i internacional.

ONGs dedicades especialment a la problemàtica de l' infància són Marxa Global Contra el Treball Infantil, Aliança Internacional Save the Children, Defence for Children Internacional).

Tant les ONG com les OBC solen treballar amb els governs i són recolzats pel govern i podrien rebre recolzament financer del pressupost d'assumptes externs però normalment aquestes entitats, que són sense ànim de lucre, es financen per socis, voluntaris, donatius varis, organitzant activitats de lleure...

NENS TREBALLADORS

Molts nens treballadors s'han organitzat en tots els continents per millorar les seves pròpies vides. Al fer-ho donen expressió als drets reconeguts a la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets del Nen⁵ (redactats en l'annex d'aquest treball), expressen les seves opinions i són part d'un procés de prendre decisions sobre qüestions relatives al seu futur i benestar.

Moltes organitzacions de nens treballadors han començat amb petits grups de nens i adults compromesos a treballar junts i molt estretament. En les seves organitzacions, els nens treballadors no es limiten a relatar testimonis personals de l'explotació que pateixen en el treball sinó que ells participen analitzant les seves situacions i buscant solucions per millorar-les. Llavors aquests nens convencen a altres nens per defensar els seus drets i així cada vegada es van agrupant més, això fa que es sentin més motivats perquè estan tots en la mateixa situació i puguin fer coses més efectives.

A l'Àfrica per exemple, hi ha l'organització de Moviment Africà de Nens i Joves Treballadors que cada vegada compta amb un nombre més gran fins el punt que té grups en 17 països de l'Àfrica.

---

⁵ Els drets del nen són aquells drets que posseeixen els nens i adolescents. Tots i cadascun dels drets de la infància són inalienables i irrenunciables, per la qual cosa cap persona pot vulnerar-los o desconèixer-los sota cap circumstància. Diversos documents consagren els drets de la infància en l'àmbit internacional, entre ells la Declaració dels Drets del Nen i la Convenció sobre els Drets del Nen. Aquests documents reconeixen als nens com a subjectes de dret, però converteixen als Estats i als adults, en titulars de l'obligació de respectar-los i fer-los respectar

Aquest quadre que es mostra a continuació és un esquema de l'evolució del que s'ha anat fent a nivell internacional pel problema del treball infantil.

FITES DEL MOVIMENT MUNDIAL: 1973 – 2006

- 1973 Conveni núm. 138 de la OIT sobre l'edat mínima.
- 1979 Any Internacional del Nen.
- 1985 Seminari de la ONU sobre el treball infantil.
- 1989 Convenció sobre els Drets del Nen.
- 1990 Cambra Mundial a favor de la infància.
- 1992 Creació del Programa Internacional per l' Eliminació del treball Infantil
- 1995 Cambra Mundial sobre el Desenvolupament Social
- 1996 Primera reunió internacional de les organitzacions de lluita contra al treball infantil
- 1997 Conferències internacionals
- 1998 Declaració de la OIT relativa als principis i drets fonamentals en el treball. Comença la marxa mundial
- 1999 Conveni núm. 182
- 2002 Primer informe Global de la OIT sobre el treball infantil. Comença a celebrar-se el dia Mundial contra el Treball infantil
- 2006 Segon informe Global de la OIT sobre el treball infantil. Informe de la ONU sobre la violència contra els nens

LA MARXA MUNDIAL CONTRA EL TREBALL INFANTIL

- Què és la marxa mundial i quin era el seu missatge?

El 1997, una àmplia aliança de la societat civil, composta per organitzacions no governamentals, de treballadors i defensa dels drets humans, va Marxa Mundial contra Infantil. El seu mobilitzar esforços a protegir i fomentar els els nens, particularment el dret a rebre una educació gratuïta i profitosa, i el dret a alliberar-se de l'explotació econòmica i de realitzar qualsevol treball que pugui resultar perjudicial per al desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social del nen.

organitzacions
grups de
del nen i dels
començar una
el Treball
objectiu era
tot el món per
drets de tots

La Marxa Mundial insta els governs a complir el seu compromís en protegir els nens contra l'abús i la explotació i mobilitza el suport pel projecte de conveni de l'OIT sobre les pitjors formes de treball infantil. La campanya de la Marxa Mundial proclama els següents objectius:

- promoure la sensibilització general sobre el treball infantil;
- instar els governs a que ratifiquin i facin complir les lleis que protegeixen als nens i els ofereixen educació;
- mobilitzar un major finançament nacional i internacional en suport a l'educació per a tots els nens;
- mobilitzar l'opinió i l'acció pública contra les injustícies més generals que contribueixen al treball infantil;
- exigir l'eliminació immediata de les pitjors formes de treball
- assegurar la rehabilitació adequada dels treballadors infantils.

Activitats de la Marxa Mundial durant el 1998

La Marxa Contra el Treball Infantil va començar el 17 de juny de 1998 a les Filipines. Entre els mesos de gener i juny del 1998, es van formar grups bàsics de participants a Manila (Filipines), Sao Paulo (Brasil) i Ciutat del Cap (Sud-Àfrica), els quals se n'hi van anar unint altres països a mesura que travessaven 56 països a l'Àfrica, Àsia, Europa, Amèrica Llatina i Amèrica del Nord. Entre les activitats dutes a terme en aquests països figuren, manifestacions contra el treball infantil, actes culturals com representacions teatrals i concerts, reunions entre els líders de la marxa i funcionaris locals.

La Marxa Mundial va aconseguir reunir set milions d'empremtes de mans i peus com a símbol de l'extraordinari suport públic als seus objectius.

La Marxa va culminar a principis de juny a Ginebra, coincidint amb la celebració de la Conferència Internacional del Treball de l'OIT, on va tenir lloc la primera discussió del projecte de noves normes laborals internacionals sobre les pitjors formes del treball infantil.

La Marxa Mundial, a la qual es van unir delegats de la conferència, es va dirigir fins a les respectives seus de l'OIT i de les Nacions Unides i va lliurar el seu missatge als delegats de la Conferència Internacional del Treball.

Els integrants de la marxa van entrar a la sala del ple de la conferència portant pancartes i demanant la eliminació del treball infantil i el suport al projecte de conveni de la OIT per a l'eliminació de les pitjors formes del treball infantil.

20 DE NOVIEMBRE, DIA INTERNACIONAL DEL NEN

El Dia del Nen o Dia Universal del Nen és un dia consagrat a la fraternitat⁵ i a la comprensió entre els nens del món i destinat a activitats per a la promoció del benestar i dels drets dels nens del món.

El 1954 l'Assemblea General va recomanar que tots els països instituïssin el Dia Universal del Nen, data que es dedicaria a la fraternitat i a la comprensió entre els nens del món destinaria a activitats promoure el benestar dels L'Assemblea va suggerir celebrassin aquest Dia el d'ells estimés convenient, dia del nen pot variar d'un dia 20 de novembre marca la data en què l'Assemblea va aprovar la Declaració dels Drets del Nen el 1959 i la Convenció sobre els Drets del Nen el 1989. Al setembre del 2000, durant el Cim del Mil·lenni, els líders mundials van elaborar els vuit objectius de desenvolupament del Mil·lenni (ODM), que abasten des de la reducció a la meitat de la pobresa extrema fins a la detenció de la propagació del VIH/SIDA i la consecució de l'ensenyament primari universal per a l'any 2015. Encara que els objectius del Mil·lenni estan dirigits a tota la humanitat, es refereixen principalment a la infància. L'UNICEF nota que sis dels vuit objectius incumbeixen directament a la infància i que la realització dels dos últims també portarà millores fonamentals a les vides dels nens i nenes. (Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, UNICEF.)

sencer i es pròpies per nens del món. als governs que dia que cadascun per tant la data del país en un altre. El

⁵

fraternitat. Unió i entesa entre germans o entre els qui es tracten com a tals.

Part IV:

La realitat

En aquest apartat es treballen dues realitats : una a través de notícies i fets que tenen a veure directament amb el treball infantil, i l'altra a través de les experiències viscudes per persones nascudes en aquesta realitat.

10. EL TREBALL INFANTIL EN LA PREMSA (NOTÍCIES)

Les següents notícies estan escrites en castellà ja que són extretes directament de la redacció dels diaris i per no perdre cap informació en la traducció les presento en llengua castellana.

«Niños y niñas. Este es vuestro día»

UNICEF-Comité Español ha celebrado el 20 aniversario de la Convención sobre los Derechos del Niño con la presentación de una edición especial del informe Estado Mundial de la Infancia, en un acto presidido por Su Majestad la Reina Doña Sofía, en su calidad de Presidenta de Honor de UCE, que ha tenido lugar en el Museo de América.

La Presidenta de la Fundación UNICEF-Comité Español, Consuelo Crespo, interviene durante la presentación de la edición especial sobre derechos de infancia del informe sobre el Estado Mundial de la Infancia de UNICEF. En la mesa, S.M. la Reina, la Secretaria de Estado de Cooperación Internacional, Soraya Rodríguez y Víctor Soler-Sala, miembro del patronato de la Fundación UNICEF-Comité Español.

“Niños y niñas. Muchas felicidades porque hoy es vuestro día”. Con estas palabras de Víctor Soler-Sala, miembro del Patronato de UCE, comenzó el acto central de UNICEF en España para conmemorar los 20 años de la Convención.

“Esta Convención creó la Carta Magna para la Infancia. Con ella, los niños y niñas pasan de ser objetos de protección a sujetos de derechos”, valoró Soler-Sala, máximo representante de UNICEF en la negociación y aprobación de la Convención por la Asamblea General de las Naciones Unidas el 20 de noviembre de 1989.

Igualmente, exigió a los líderes mundiales que “no se escuden en la tradición para seguir violando los derechos de niños y mujeres” y que “no antepongan los intereses comerciales a los Derechos Humanos básicos”. “Éste es el verdadero desafío al que hoy nos enfrentamos”, concluyó.

En su discurso, Su Majestad destacó que la Convención ha supuesto un “logro histórico en la mejora de las condiciones de vida de los niños”. En este sentido, recordó que avanzar en el pleno cumplimiento de los derechos de los niños “ha sido, en ocasiones, una tarea titánica”, pero que ésta ha servido para “poner de manifiesto la necesidad de reconocer y aplicar el auténtico valor y significado de la dignidad humana de la infancia”. Del mismo modo, aseguró que, “a pesar de los logros evidentes”, aún queda “mucho por hacer” para que “el espíritu y la letra de la Convención se conviertan en una realidad, sin excepciones, para todos los niños del mundo”.

“Cambiamos el rumbo de la historia”

“Hace 20 años se nos brindó la oportunidad de cambiar el rumbo de la historia”, afirmó por su parte la Presidenta de UCE, Consuelo Crespo, quien agregó que el

Estado Mundial de la Infancia es “el estudio más completo sobre tendencias mundiales”. Al respecto, hizo un repaso a los logros conseguidos durante los 20 años de vigencia de la Convención, así como a los retos y desafíos que este tratado internacional debe afrontar en medio de la actual crisis económica y en el futuro. “A pesar del largo camino que queda por recorrer, es importante celebrar acontecimientos como éste, porque ello muestra la voluntad común de avanzar hacia el progreso social y económico de la Humanidad. En 20 años se han producido cambios legislativos, políticos, sociales y económicos fundamentales a favor de la infancia”, anotó.

Mientras, la Secretaria de Estado de Cooperación Internacional, Soraya Rodríguez, anunció que "España se ha comprometido con UNICEF para transformar esta realidad cotidiana intolerable". En 2008 España fue el primer donante de UNICEF con más de 53 millones de euros y en 2009 "se está casi duplicando esa contribución", destacó. En esta línea, adelantó que en diciembre “se va a firmar un acuerdo estratégico para continuar trabajando de forma estable y enérgica en la lucha contra esta situación”, ya que, pese a que la cooperación al desarrollo "ha mejorado esta situación, no hacemos lo suficiente”.

En el acto también intervinieron Jesús, Rosario y Sara, alumnos del Colegio San Francisco de Paula de Sevilla, miembro de la iniciativa Escuelas Amigas de la Infancia. Los tres participarán en diciembre en el Foro de Niños sobre Clima organizado por UNICEF y la ciudad de Copenhague, que tendrá lugar la semana previa a la Conferencia de Naciones Unidas sobre Cambio Climático

Comentari de la notícia:

Aquesta notícia és de l' UNICEF, nacions unides per la infància, de l'any 2009 però la vaig trobar interessant no perquè parli precisament d'explotació infantil sinó perquè ens diu que l'any passat, al 2009, es va celebrar ja 20 anys de la convenció sobre els Drets del Nen, i ho feia amb aquest titular: "nens i nenes avui és el vostre dia". La notícia ens informa que realment durant aquest any hi ha hagut canvis favorables pels nens, que la situació ha anat a millor tot i que com diu la reina Sofia falten moltes coses per fer encara i pel que tenim que lluitar és que els interessos comercials no passin a davant dels drets bàsics dels nens.

També trobo interessant ressaltar que el 2008 Espanya va ser el primer donant d' UNICEF amb més de 53 milions d'euros i que el 2009 quasi bé es va duplicar aquesta contribució.

Unicef anuncia la liberación de 85 niños soldados reclutados por las milicias en El Congo

- Los menores habían sido reclutados en la provincia congoleña de Kivu Norte
- Los niños liberados se encontraban hambrientos, traumatizados y aterrados
- Se espera que en los próximos meses sean liberados unos 1.500 menores

EFE - GINEBRA 03.02.2009

Ochenta y cinco menores que habían sido reclutados por las milicias "mai mai" en la conflictiva provincia congoleña de Kivu Norte han sido liberados en los últimos días gracias a la mediación de [Unicef](#), según ha anunciado este martes la organización. La portavoz del [Fondo de Naciones Unidas para la Infancia](#), **Veronique Taveau**, ha informado de que un primer grupo de 65 menores (entre ellos dos niñas) fue liberado el pasado jueves y un segundo grupo de 20 menores (entre ellos tres niñas) recuperó la libertad el pasado domingo.

Los niños liberados, todos ellos de **entre 7 y 17 años**, fueron atendidos inmediatamente por personal de Unicef y sus socios sobre el terreno, y trasladados a un centro para niños desmovilizados con que cuenta la organización en la ciudad de Goma.

Allí reciben ayuda médica, psicológica y humanitaria, agregó la portavoz, quien destacó que los menores estaban **"hambrientos, traumatizados y aterrados"**.

El siguiente paso, según Taveau, será **"localizar a sus familias"**, lo que no siempre es fácil, porque a veces se encuentran en zonas del país donde no es posible acceder por falta de seguridad".

Otros **2.000 menores** se encuentran todavía en manos de las milicias congoleñas en Kivu Norte, según los cálculos de Unicef.

La portavoz ha declarado que las liberaciones se produjeron como resultados de **"contactos y negociaciones"** que se venían realizando desde hace algún tiempo", pero no dio más detalles sobre el contenido de estas gestiones.

Taveau señaló que la agencia de la [ONU](#) espera que "en dos o tres meses sea liberado un grupo muy significativo de los menores reclutados, quizás unos 1.500", y en poco más de tiempo todos los secuestrados.

Las agencias humanitarias y Unicef han **denunciado en numerosas ocasiones el reclutamiento** de menores en la República Democrática del Congo tanto por las milicias armadas como por el ejército gubernamental.

Los niños son reclutados para servir de soldados, mientras las niñas terminan frecuentemente sirviendo de esclavas sexuales para la tropa.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia és d'una agència de serveis de notícies internacional que es va publicar al 03/02/2009. Ens informa que 85 nens soldats del Congo han estat alliberats. Però això només és un principi ja que en els pròxims mesos es creu que es podran alliberar a 1500 menors. Val a dir que és una gran quantitat de nens 1500, per tant, aquí tenim una prova de que si que existeixen les pitjors formes de treball infantil i no són pocs els nens que les pateixen.

També cal ressaltar l'estat en què es trobaven aquests nens: gana, traumatitzats, aterrats... per sort i gràcies a organitzacions que ja hem vist com ara la UNICEF un cop van ser alliberats van tenir assistència mèdica i tota l'assistència necessària per recuperar-los.

Acusan de secuestro de menores a los diez misioneros estadounidenses en Haití

- Fueron sorprendidos intentando sacar a 33 niños haitianos del país
- Pertenecen a una iglesia baptista de EE.UU. que les respalda

La policía haitiana escolta a uno de los misioneros estadounidenses acusados de secuestro de niños en Haití. REUTERS/Eduardo Muñoz

RTVE.es/REUTERS 04.02.2010

Los diez misioneros de EE.UU., [sospechosos de intentaron sacar a 33 niños haitianos del país de forma ilegal](#), han sido **acusados de secuestro de menores y asociación criminal**.

Después de anunciar los cargos, el Fiscal Adjunto de Haití, Jean Ferge, dijo a los diez estadounidenses que su caso estaba siendo enviado a un juez de instrucción.

"Ese juez puede liberarles, pero también puede continuar con el procedimiento", ha explicado.

Los diez miembros de una organización baptista de Idaho fueron detenidos la semana pasada cuando trataban de cruzar la frontera de Haití con la República Dominicana en un autobús con 33 niños haitianos.

Aunque se ha demostrado que [la mayoría de los pequeños no se quedaron huérfanos](#) tras el terremoto del pasado 12 de enero, los misioneros niegan dedicarse a la trata de niños y han reiterado que sólo estaban tratando de ayudar a algunos de los miles de huérfanos desamparados y abandonados por el seísmo.

Desacuerdo acerca del lugar del juicio

El caso podría ser diplomáticamente sensible en un momento en que Estados Unidos está encabezando un gran esfuerzo para ayudar a cientos de miles de víctimas del terremoto.

El ministro de justicia haitiano **ha defendido que el juicio debe celebrarse en Haití**, a pesar de que se ha barajado la posibilidad de que sean juzgados en EE.UU. ante la destrucción de la estructura judicial de Puerto Príncipe tras el terremoto.

El Gobierno de Haití ha reforzado los procedimientos de adopción ya que teme que los traficantes sin escrúpulos podrían tratar de aprovechar el desastre para llevarse lejos los niños vulnerables. Los funcionarios han informado de que ya tenían **informes de tráfico de menores, e incluso de órganos humanos**.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia ja és d'aquest any, i després de les catàstrofes naturals que van passar a Haití (terratrèmol), resulta que els propis missioners dels Estats Units es dedicaven a agafar nens. Per tant aquí trobaríem una altre tipus de les pitjors formes de treball infantil que és el tràfic de nens. En aquest cas per sort no hi van ser a temps i els van poder aturar.

Denuncian explotación sexual en el carnaval de Río por colocar de reina a una niña de 7 años

- Julia Lira, nombrada la reina de carnaval más joven
- Un juez ha autorizado su presencia tras una denuncia
- La ciudad amenaza con encarcelar a los que orinen en público

La pequeña reina de carnaval, en una rueda de prensa en Río. REUTERS

RTVE.ES / REUTERS - RÍO DE JANEIRO 11.02.2010

¿Debe una niña de apenas siete años con un mínimo bikini encabezar el sexual y provocador desfile de los carnavales de Río de Janeiro en uno de sus grupos de samba?

Ésta es la pregunta que divide Brasil estos días, que repite una y otra vez el nombre de la niña, Julia Lira, **la más joven reina de carnaval de la historia**, cuyo caso ha acabado en un juzgado de familia, que ha decidido que sí puede unirse al desfile. Y es que la selección de Julia para comandar el grupo de samba Viradouro ha indignado a los grupos de defensa de la infancia, que consideran que se trata de un caso flagrante de explotación sexual.

Normalmente el papel de reina de los percusionistas de carnaval lo ocupan modelos con altos tacones, alegres y ligeras de ropa, **exudando una sexualidad que no se asocia a la infancia**.

"Creo que es una buena ruptura de la visión de que la reina es una sex simbol. El papel de la reina es, sobre todo, representar a la orquesta de la escuela de samba", asegura Hiram Araujo, director cultural de las Escuelas Independientes de Samba, que considera que no hay riesgo alguno de explotación sexual, dado que está supervisada por sus padres.

Y tan directamente, porque el padre de Julia, Marco, es el presidente del grupo de samba Viradouro. **"Ningún padre quiere exponer a su hija.** Ella desfila porque lo merece", ha recalcado ante la atención mediática.

Espectáculo sexual

Las reinas de los tambores, elegidas por su apariencia y por sus habilidades con la samba, bailan sin parar frente a cientos de percusionistas llevando un mini bikini, altos tacones y atavíos en el pelo.

Con Río sufriendo uno de los veranos más cálidos con temperaturas sobre los 40 grados, **la preocupación también se dirige a la salud de la niña**, pese a que no es la primera menor que es reina de carnaval.

Los niños son tradicionalmente parte de estas celebraciones, sobre todo en las comunidades pobres que forman las escuelas de samba que compiten en el carnaval. Por ejemplo, Raissa de Oliveira, la reina de 19 años del grupo Beija-Flor, lleva desfilando como reina coronada desde los 12.

Si finalmente se le permite desfilas, bailará en el Sambódromo el domingo en un acto al que se espera que acudan miles de personas, entre ellas Madonna, que **está en Río junto a su novio de 22 años**, y Alicia Keys y Beyoncé, que actuarán previamente.

Cruzada contra la orina

Además, la recientemente nombrada ciudad olímpica trata de poner orden en el caos de su fiesta, con millones de visitantes y una reputación de crímenes violentos.

Su principal objetivo es frenar la orina en lugares públicos, por lo que han aumentado en hasta 4.000 los aseos a lo largo de la ciudad y se amenaza con hasta dos años de cárcel a los que no se contengan y hagan pis en público. De hecho, **un total de 62 'meones' han sido ya arrestados** en las fiestas previas al carnaval.

"Orinar en las calles es una de las principales quejas que recibimos por el Carnaval. Cualquiera que sea sorprendido será llevado a la estación de Policía más cercana", ha asegurado Rodrigo Bethlem, secretario de Orden Público de Río.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia si que es va sentir a parlar bastant ja que és tracta d' una nena molt petita fent de reina del carnaval per primera vegada a la història, i no d' un carnaval qualsevol sinó el de Brasil que és molt popular. Hi ha qui acusa d' explotació sexual, una de les pitjors formes del treball infantil, ja que la reina es vesteix amb un bikini, talons alts i es passa el recorregut ballant samba, davant de centenars de **percussionistes**. Però el seu propi pare que és el director del grup de samba permet que la seva filla s'exhibeixi ja que diu que s'ho mereix i que no l'està exposant a cap mal.

Tot i així un jutge va acceptar que la nena portés a terme la desfilada.

Crisis económicas afectan gravemente a los niños

---

1 de abril de 2010—Las crisis económicas afectan gravemente a los niños, una población que ya enfrenta grandes riesgos en los países de ingreso bajo.

En África al sur del Sahara murieron el año pasado unos 50.000 infantes, casi todos ellos niñas, según los economistas del Grupo de Investigaciones sobre el Desarrollo del Banco Mundial, debido probablemente a la crisis financiera que comenzó en los EE. UU. Esto empeora la lucha de la región contra la mortalidad infantil: 3 millones mueren cada año antes de su primer cumpleaños.

Además, los niños de países pobres —en su mayoría de África y partes de Asia— están expuestos al riesgo de sequías, reducción de las exportaciones y otros reveses económicos. A menudo abandonan la escuela o pierden acceso a cuidados de salud, según revelan los documentos del mencionado grupo, en los que se analiza el impacto de las crisis económicas.

Esta situación, a su vez, colocará a estos niños en desventaja aún mucho después de terminados los episodios recesivos, según los economistas que estudian las crisis del pasado. Esto sucede porque los infantes que sufren de desnutrición —especialmente desde la concepción hasta los 2 años de edad— serán de menor estatura al alcanzar la edad adulta, menos educados y ganarán ingresos más bajos durante su vida.

"El producto interno bruto (PIB) se reduce un año y eventualmente se recupera", dice Harold Alderman, economista que estudió crisis anteriores en países como Tanzania y Zimbabwe. "No es probable que un niño pequeño con desnutrición se recobre. No es probable que un niño que abandona la escuela regrese a ella".

Lecciones para las autoridades

La investigación brindó lecciones valiosas para las autoridades, las organizaciones de ayuda y otras que tratan de resolver situaciones de emergencias económicas, terremotos y otras catástrofes. El Grupo de Investigaciones sobre el Desarrollo calculó recientemente que la extrema pobreza en los países en desarrollo está disminuyendo de manera intermitente, esperándose un total de 920 millones de personas en esta condición para 2015, comparado con los 1.400 millones de 2005. Sin embargo, el aumento de los precios de los alimentos y combustibles desde 2005, junto con la crisis financiera mundial posterior, hundió en la pobreza a más millones probablemente que los que se habrían registrado sin dicha crisis. Las Naciones Unidas (ONU), con el propósito de reducir a la mitad la proporción de población que vive en extrema pobreza desde 1990 hasta 2015, convocarán a una cumbre mundial en septiembre para tratar este tema.

"Para los hogares pobres es importante asegurar la alimentación y los servicios básicos de salud, porque es sabido que las crisis pueden afectar el bienestar de los niños en el largo plazo", señala Jed Friedman, economista que estudió el impacto de las crisis económicas en regiones como Indonesia y África.

De hecho, los pequeños mueren durante las crisis económicas porque las familias, frente a la disminución de ingresos, tienden a gastar menos en alimentos, especialmente en los más saludables, explica Friedman. Los padres y otros encargados también dejarán probablemente de llevarlos al médico cuando estén enfermos para evitar el gasto. Además, algunos países experimentarán un deterioro en su sistema público de salud, lo que dificultará la atención de los pacientes.

Es más factible que mueran bebés niñas durante las crisis económicas, un fenómeno que se observa en muchos países en desarrollo, incluidos los de África al sur del Sahara y otras regiones no caracterizadas por preferir a los varones, descubrieron Friedman y sus colegas.

"No es probable que este patrón tenga una explicación biológica", dice Norbert Schady, economista que estudió exhaustivamente el impacto de las crisis económicas. "Las niñas son en general más resistentes que los varones y no hay cambios importantes en la proporción de nacimientos de uno y otro sexo durante las crisis. Más bien pareciera que las familias realizan mayores esfuerzos por proteger a los varones que a las niñas en tiempos de desesperación económica".

Crisis afectan a los países de manera diferente

Los países de ingreso bajo no son seguramente los únicos afectados por las crisis económicas mundiales. Pero en los países ricos y de ingreso mediano que tienen más recursos para absorber los impactos y la mayoría de las recesiones —excepto las que afectan al menos al 15% de la economía general de un país— no aumenta a menudo la cantidad de muertes infantiles, señala Schady.

De hecho, en los EE. UU., la salud y educación de los niños mejoran durante las recesiones. Esto se debe a que los ciudadanos de este país, debiendo hacer frente a altas tasas de desempleo, sienten la necesidad de aumentar la educación. También podrán pasar más tiempo con sus hijos y reducir gastos en productos como las bebidas alcohólicas.

En los países de ingreso mediano el cuadro es mixto. La mayor parte de los países de América Latina, como México y Perú, suele tener un descenso en la salud de los niños pero aumenta la matrícula escolar durante las crisis económicas. Esto puede deberse a que al reducirse la paga por el trabajo infantil, la educación se vuelve más atractiva, dicen los investigadores. Durante una crisis económica a fines de la década de 1980, los ingresos más bajos en los hogares y el colapso del gasto en salud pública de Perú tuvieron como consecuencia una tasa más elevada de mortalidad infantil, que resultó en más de 17.000 muertes adicionales.

Los descensos económicos parecen castigar con más fuerza aún a los niños de los países pobres y, según los investigadores, el impacto puede durar toda la vida. En Zimbabwe, por ejemplo, la estatura que habían alcanzado los niños en su primera infancia, determinó sus logros después de la guerra civil y la sequía, de acuerdo al estudio de Alderman y sus colegas. Aquellos cuyo crecimiento se había detenido debido a la desnutrición antes de cumplir 5 años de edad, tendieron a ser más bajos cuando eran adultos jóvenes y a recibir menos educación.

Las autoridades pueden y deben atender las necesidades de los niños durante y después de las crisis económicas, dicen los investigadores. "Hay cosas que pueden hacer los Gobiernos para ayudar a proteger del impacto a los hijos de familias pobres", declara Martin Ravallion, director del Grupo de Investigaciones sobre el Desarrollo. "Los incentivos en efectivo, por ejemplo, pueden brindar un grado de protección, particularmente si se otorgan con la condición de que los padres se ocupen de la salud y nutrición de sus hijos. La clave es diseñar programas que se adapten a las circunstancias del país y las mejoren en base a evaluaciones, concluye el investigador.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia la considero molt interessant ja que relaciona la crisi amb el treball infantil. I és un bon plantejament ja que ara que els països més desenvolupats estan en crisis una de les sortides és obrir noves oportunitats de negoci a països menys desenvolupats on la mà d'obra és més barata. Ara bé, significarà això un increment de treball infantil?

La OIT alerta de que 115 millones de niños aún desempeñan trabajos peligrosos

- Lo advierte en su informe mundial sobre Trabajo Infantil
- El objetivo es eliminar las peores formas de trabajo infantil en 2016

EFE - GINEBRA 08.05.2010

Unos 115 millones de niños "todavía están expuesto a trabajos peligrosos, una variable que con frecuencia se utiliza para referirse a las peores formas de trabajo infantil", ha alertado la [Organización Internacional del Trabajo \(OIT\)](#) en un informe.

Entres estos trabajos calificados como peligrosos se encuentran "**jornadas extremadamente largas**" o la exposición a sustancias contaminantes como pesticidas, según ha especificado en la presentación del informe la directora del programa para la eliminación del trabajo infantil, Constance Thomas.

No obstante, la OIT, en su **informe mundial sobre Trabajo Infantil que se publica cada cuatro años**, destaca que el número de niños trabajadores ha **disminuido el 3% entre 2004 y 2008**, al pasar de 222 a 215 millones en ese período. Sin embargo, este descenso porcentual es inferior al del cuatrienio anterior (2000-2003), cuando esta cifra se redujo el 9,5%, como ha recordado Thomas.

Objetivo: Eliminar las peores formas de trabajo infantil en 2016

Para el director general de la OIT, Juan Somavia, "el progreso ha sido desparejo, pues no ha sido lo suficientemente rápido ni exhaustivo para alcanzar los objetivos que establecimos".

La organización se ha puesto como meta la eliminación de las peores formas de trabajo infantil en 2016, para lo que está previsto que se analice una hoja de ruta durante la conferencia mundial sobre trabajo infantil, que se celebra este fin de semana en La Haya, y que organiza el Gobierno de los Países Bajos en colaboración con la OIT.

En este encuentro se abogará por **dar prioridad a los niños en los presupuestos nacionales** y en las actividades para el desarrollo, ya que de acuerdo con la OIT "no hay razón ni excusa para sacrificar los compromisos contraídos, en beneficio de las nuevas prioridades establecidas a raíz de la crisis".

Porque el informe avisa de que, "de persistir las actuales tendencias, la meta de 2016 no será alcanzada" pese a que se haya mantenido "el patrón general de reducción del trabajo infantil". En esta línea también se ha manifestado Thomas, quien ha señalado que **"a este paso no conseguiremos el objetivo marcado para 2016"**.

El número de trabajadores infantiles disminuyó el 10% entre 2004 y 2008

El mayor progreso al respecto se ha registrado entre los niños y niñas de 5 a 14 años, ya que el número de trabajadores de estas edades disminuyó el 10% entre 2004 y 2008.

En este mismo rango de edad y en el mismo periodo, el número de niños y niñas **entabajos peligrosos se redujo el 31%**, un descenso particularmente considerable

entre las niñas, pues 15 millones de ellas salieron de este mercado laboral de riesgo. Sin embargo, la cifra de niños varones dedicados a trabajos peligrosos creció en 8 millones.

De la misma manera, el trabajo infantil entre los jóvenes de 15 a 17 años, para el citado periodo, aumentó en un 20% de 52 a 62 millones. Cabe recordar que la OIT contabiliza en el mundo a 1.586 millones de niños de edades comprendidas entre los 5 y los 17 años.

Por regiones, las que más redujeron el trabajo infantil fueron Asia y el Pacífico, y América Latina y el Caribe, mientras que **donde más aumentó fue África Subsahariana**.

El sector agrícola supone el ámbito donde trabaja la mayoría de los niños -un 60%, ha precisado Thomas-, por lo que la OIT ha instado a lograr un avance significativo en este campo y ha recalado la necesidad de **abordar "ciertas formas ocultas de trabajo infantil"**.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia va ser publicada i retransmesa per radio televisió espanyola el maig d'aquest any posant en manifest que encara avui aproximadament 115 milions de nens treballen en condicions extremes de inseguretat i realitzant treballs molt perillosos, fent jornades molt llargues...

Diu que la xifra es va aconseguir reduir en algunes regions del món però a on va augmentar va ser a l'Àfrica Subsahariana.

l afirma que el sector agrícola és l'àmbit on treballen la majoria de nens, com ja havíem vist durant el treball.

Tarjeta roja a la explotación infantil

- El Mundial, una excusa para pedir el cese de la explotación infantil
- ONGs denuncian la fabricación de material deportivo con mano de obra infantil
- En el mundo hay 215 millones de niños que trabajan para sobrevivir

AZUCENA RUBIATO 10.06.2010

En el mundo hay 215 millones de niños que trabajan para sobrevivir, **el 60% en agricultura**. De ellos 115 millones sufren las peores formas de explotación infantil. Labores que denigran al niño, **le despojan de sus derechos fundamentales**, dañan su salud y le marcan de por vida.

La educación y los juegos son un lujo para ellos. También ahora que acaba de comenzar el [Mundial de fútbol 2010](#).

Organizaciones como [Setem](#) denuncian que **buena parte del material deportivo aún se sigue produciendo a base de mano de obra infantil**. Un ejemplo: Pakistán, el mayor exportador de pelotas de fútbol, provee a más del 60% del mercado estadounidense.

Un niño puede cobrar una media de **0,6 dólares por pelota** y al día no cosen más de 3.

En 1997 la **FIFA puso su sello en las pelotas de alta calidad**, las que usan los

profesionales. De este modo identifican los balones que no se elaboran con trabajo infantil, también se unieron a esta iniciativa grandes marcas como Reebok o Nike, en el ojo de mira entonces, sobre la utilización de mano de obra infantil.

Trece años después de este "Acuerdo de Atlanta", denuncia [Setem](#), se han presentado **informes sobre violaciones de los derechos humanos** en la producción de balones, no sólo infantiles.

"Es sorprendente cómo después de todos estos años **los bajos salarios y otras violaciones de los derechos laborales siguen siendo la norma** y no la excepción en esta industria", ha comentado Ineke Zeldenrust, de la [Campaña Ropa Limpia](#) (CRL).

"Las grandes empresas tienen firmado códigos de conducta, pero **el riesgo está en las empresas más pequeñas** y en los productos sin marca. En el Mundial nos preocupa la protección contra los abusos sexuales y la trata de niños no tanto la explotación infantil", afirma Marta Arias Robles, Directora de Sensibilización y Políticas de Infancia de [UNICEF](#).

Abuso de los seres más vulnerables

Trabajo en el campo, **en fábricas**, servicio doméstico, minería, **pesca de gran profundidad**, construcción, material deportivo, **prostitución**, redes corrupción... son sólo algunos de los trabajos que realizan los niños en todo el mundo.

Son muchas las [formas de explotación infantil](#). Algunas evidentes, pero otras invisibles. Un gran número de menores **pasan su infancia en trabajos ocultos** como las labores domésticas o la explotación sexual.

"En general se visibiliza más a los niños porque **las niñas suelen estar en los trabajos más ocultos**: explotación sexual o trabajos domésticos", afirma Marta Arias.

Mientras, millones de adultos cierran los ojos ante estos trabajos ilícitos ya que participan de sus beneficios.

Se considera explotación infantil al empleo de personas menores de 15 años a los que el trabajo les afecta en su educación y tiempo de ocio. **Hay 150 millones de niños explotados entre los 5 y 14 años en el mundo.** También en España.

Según Liliana Orjuela López de [Save the Children](#) " Encontramos **situaciones de explotación infantil en España y en Europa**".

"España es un país de tránsito y destino de niños, niñas y adolescentes [víctimas de trata con fines de explotación](#) para la comisión de hurtos menores y robos con violencia e intimidación", asegura Liliana.

"Se [trata de niños y niñas entre 9 y 16 años, de etnia roma](#), que padecen una situación de grave desamparo y por supuesto, no acceden al sistema educativo".

La policía revela un número cuantioso de víctimas de la explotación infantil **en España, en 2008 los datos informaban aproximadamente de unos 20.000 menores** identificados. Pero aún hay muchos sin identificar.

Educación y juegos, derechos fundamentales

Las secuelas para todos estos niños son muchas y variadas. La más evidente, según Marta Arias, es la educación. **La explotación infantil impide la educación**, mina su presente pero también su futuro.

"En segundo lugar se impide el derecho al juego y al **ocio como una parte fundamental en su crecimiento** y después están las secuelas físicas y psicológicas que dependen de cada clase de trabajo que se desempeñe, la mayoría irreparables", asegura la Directora de Sensibilización y Políticas de Infancia de [UNICEF](#).

Con motivo del Día Mundial contra el Trabajo Infantil la [Organización Internacional del Trabajo](#) (OIT) aprovecha el comienzo del [Mundial de fútbol 2010](#) para hacer un llamamiento al mundo con su lema **"Marca un gol, erradiquemos las peores formas de trabajo infantil para 2016"**.

La declaración de la [Convención sobre los Derechos de la Infancia](#), firmada en 1989 por todos los países excepto las Islas Cook, Somalia, Omán, Suiza, los Emiratos Árabes Unidos y EE.UU, señala que **los menores gozarán de protección** y tendrán la oportunidad de desarrollarse física, mental y socialmente, algo que según la OIT ha quedado sólo en el papel.

La crisis económica va a empeorar los datos

El [último informe de la OIT](#), en el que se analiza desde el año 2004 hasta el 2008, califica los avances como un "fracaso colectivo". Apenas **se ha reducido en un 3% la explotación infantil**. Y estos son datos previos a la crisis económica.

"Lejos de mejorar, **se prevé un empeoramiento en las cifras debido al impacto de la crisis económica**. Habrá más niños que abandonen la escuela para trabajar, en Nepal por ejemplo un 30% lo hace cada año".

Cuando los padres pierden el empleo muchas veces los niños se ponen a trabajar para compensar esa falta de ingresos", asegura Marta Arias Robles, Directora de Sensibilización y Políticas de Infancia de [UNICEF](#).

La directora ejecutiva de la Oficina del director general de la OIT, María Angélica Ducci, ha instado a **intensificar esfuerzos** para evitar que la crisis económica sirva de excusa para no combatir esta lacra.

El objetivo según la OIT es **"recuperar la velocidad en el avance de la erradicación del trabajo infantil"** para alcanzar la meta de eliminarlo por completo en el 2016, según ha afirmado el director de la organización, Juan Somavia, algo, según los datos poco probable.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia és ben recent, concretament d'aquest juny passat i considero que és el suficientment important per destacar-la ja que informa de que el problema de l'explotació infantil arriba fins el mundial de futbol, és a dir que el mundial de futbol d'aquest any va ser una bona oportunitat per posar en manifest aquesta injustícia sobre els nens, relacionant-ho també amb el fet que moltes pilotes de futbol i material esportiu en general està fabricat en mans d'infants.

Aquesta notícia diu que hi ha 215 milions de nens treballant i la anterior parla de 255. És veritat que el nombre exacte de nens explotats laboralment no se sap i totes aquestes xifres són estimacions que segons quina institució la faci poden ser més exactes o menys, és per això que hi ha aquesta variació en quan a la xifra.

250 millones de niños trabajan en el mundo para poder sobrevivir

11-06-2010

Hacen largas jornadas laborales, como adultos. Según la Organización Internacional del Trabajo, en los últimos años ha aumentado un 20% el número de menores, de entre 15 y 17 años, que desempeñan oficios peligrosos.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia va sortir per la televisió espanyola el juny d'aquest any. I no hi ha gaire res més que comentar ja que el titular parla per si sol. És un titular de premsa on ens informa que 250 milions de nens treballen en el món per poder sobreviure i que a més la xifra de treballs perillosos ha augmentat. De manera que aquesta notícia lliga completament amb quan parlàvem de la magnitud del fenomen.

Una nueva vida para las niñas trabajadoras de Andhra Pradesh en India

Como parte de sus esfuerzos encaminados a reducir la pobreza, el Banco Mundial ha ayudado a potenciar alrededor de ocho millones de familias rurales de escasos recursos, en particular mujeres, en Andhra Pradesh, India. Muchas de estas mujeres han identificado el trabajo infantil como un tema clave para la intervención colectiva.

Los proyectos del Banco Mundial ayudan a Andhra Pradesh a abordar el problema del trabajo infantil. Por un lado, apoyan a las madres pobres para que participen en grupos de autoayuda (SHG, por sus siglas en inglés), ahorren dinero, obtengan préstamos para saldar viejas deudas y comiencen alguna actividad comercial que les permita subsistir económicamente a fin de que sus hijos no tengan que salir a trabajar. Por otro lado, motivan a los padres a mandar a sus hijos a la escuela, al tiempo que ayudan en la construcción y administración de escuelas residenciales para estos niños.

12 de junio de 2008, Kurnool, India — El recuerdo más vívido que tiene Anita K., de 19 años, de su niñez son las largas horas que trabajaba bajo el sol en los campos de algodón de Andhra Pradesh. Cuando pulverizaban los arbustos con pesticidas, se desmayaba.

Todos los días veía a los niños que alegremente iban a la escuela. “Me moría de ganas de ir con ellos”, recuerda Anita. “Entonces mi madre me explicaba por qué yo no podría formar parte de ese grupo feliz”.

La familia de Anita, perteneciente a la casta de los *dalits* o intocables, era muy pobre y cuando ella cumplió ocho años y fue lo suficientemente grande para trabajar, sus padres la “hipotecaron” como garantía de un préstamo de 10.000 rupias a un hacendado del lugar. Eso significaba que tendría que trabajar como esclava para el hacendado, haciéndose cargo de cuidar sus búfalos o de recoger el algodón de sus campos por el tiempo que le llevara a su familia saldar esa deuda. Dado los intereses exorbitantes y la escasa capacidad de la familia para devolver el préstamo, la esperanza de Anita de escaparse alguna vez de esa vida desgraciada era un sueño lejano.

La historia de Mangai Bai Lambadi, de 20 años, es muy similar. Perteneciente a los adivasi, una comunidad indígena local, ella también pasó su niñez ayudando a su familia a recoger ramas y ramitas para vender como leña. “Ganábamos unas escasas 10 rupias por día, apenas lo suficiente para alimentar a nuestra familia de seis”, cuenta Mangai.

Comunidades motivadas para enviar a las niñas trabajadoras a la escuela

El gran momento para ambas niñas llegó cuando el gobierno de Andhra Pradesh intentó romper con el ciclo generacional de la pobreza y motivó a las comunidades por medio de grupos de autoayuda con el fin de poner a todas las niñas trabajadoras de nueve a 14 años en escuelas residenciales de transición para ponerse al día con todos los años de aprendizaje perdidos.

Ya cuando Mangai tenía 12 años, su familia comenzó las “negociaciones” para su casamiento. No obstante, las mujeres del grupo de autoayuda convencieron a sus padres de frustrar los planes de matrimonio y poner a la joven Mangai en una escuela local de transición.

Mangai aprendió con mucha rapidez. Absorbió los conocimientos, aprendió a hablar telugú con fluidez -el idioma del estado de Andhra Pradesh- y pasó cuatro grados en un año. Una vez que llegó al nivel de los niños de su misma edad, compitió para entrar en una de las escuelas residenciales gratuitas a cargo del estado.

Se han establecido unas 88 escuelas residenciales en Andhra Pradesh con la ayuda de dos proyectos del Banco Mundial que tienen por objeto la reducción de la pobreza en el estado. Estas escuelas proporcionan comida, alojamiento y enseñanza en forma gratuita a alrededor de 41.000 niñas, en su mayoría provenientes de las comunidades de dalits, adivasis y otras clases retrasadas, castas históricamente oprimidas, que viven en zonas muy alejadas, donde la incidencia del trabajo infantil y la trata de niñas es alta.

“Sin estas escuelas y la ayuda que se presta a los padres para que busquen otro medio de sustento a través de su participación en los grupos de autoayuda, estas niñas hubieran continuado su vida de trabajo duro y penoso en el campo, pastando a los animales, trabajando en hornos de ladrillos o cuidando a sus hermanos menores”, dice Parmesh Shah, jefe del grupo de estudio del Banco Mundial para este proyecto.

El trabajo infantil ha disminuido notablemente en Andhra Pradesh

El impacto de estos esfuerzos ya ha comenzado a sentirse. “El trabajo infantil se ha reducido notablemente en Andhra Pradesh”, comenta T. Vijay Kumar, funcionario ejecutivo principal de la Sociedad para la Eliminación de la Pobreza Rural (SERP, por sus siglas en inglés), organismo que ejecuta los proyectos del Banco Mundial.

“Uno de los factores que más ha contribuido a ello es la potenciación socioeconómica de las familias pobres a través de los grupos de autoayuda y el apoyo que les presta el gobierno”.

“Hace ocho años, entre el 40% y el 45% de los niños de este estado trabajaba y no recibía enseñanza formal - comenta Kumar- mientras que en 2008, esta cifra ha

bajado al 20%”.

La demanda de estas escuelas está aumentando. “La forma de pensar de la comunidad ha dado un giro radical”, dice Parmesh Shah. Ahora los padres están deseosos por enviar a sus hijas a la escuela. Todas las familias consideran la educación de sus hijas dentro de sus gastos”.

Es más, ahora las comunidades quieren que estas escuelas impartan educación a nivel intermedio y universitario, así como educación vocacional para las niñas.

Las nuevas escuelas residenciales tienen mejor asistencia y resultados que las escuelas del gobierno. Los resultados superan rutinariamente el 95% y muchos niños continúan estudiando en la escuela secundaria. Las tasas de deserción han caído del 14,8% en 2001 al 4,3% en 2005-2006.

No obstante, dada la magnitud de la tarea en cuestión, siempre existen desafíos. Como integrantes de la primera generación de niñas que estudian, a muchas se les hace muy difícil. También existen muchas posibilidades de mejorar las escuelas residenciales y académicas ya establecidas.

Las niñas educadas son agentes de cambio

Pero dados los enormes obstáculos que existen para que los niños dejen de trabajar y estudien, estas escuelas han logrado escolarizar a una cifra muy alta de niñas de castas sumamente marginadas.

“Lo más importante es que ahora estos niños tienen una oportunidad”, comenta P. Jamuna, asesor del proyecto estatal sobre cuestiones de género de SERP, organismo que ejecuta el proyecto del Banco Mundial. “Antes sus familias no tenían nada, pero ahora las cosas han cambiado en una generación. No hay duda de que cuando estas niñas tengan hijos, los mandarán a la escuela para que logren algo en sus vidas”.

Anita y Mangai Bai son buenos ejemplos. Ambas dejaron atrás su vida de trabajo duro y pesado y luego de terminar sus estudios, tomaron un curso de enfermería de un año donde Mangai Bai obtuvo una distinción meritoria. Ahora, con sus saris blancos inmaculados y el cabello cuidadosamente recogido, es difícil adivinar que alguna vez fueron niñas trabajadoras.

Por el momento, ambas trabajan para la federación de grupos de autoayuda como trabajadoras sanitarias de la comunidad y se dedican a establecer centros de nutrición para mujeres. Viajan a los distritos de Vishakhapatnam y Guntur donde comparten sus conocimientos sobre la salud, la higiene y la nutrición con las mujeres de las aldeas vecinas. Muchos otros alumnos han continuado en la escuela secundaria o han encontrado trabajo en el sector de servicios en Hyderabad, capital de Andhra Pradesh, y en otras ciudades. “Estas niñas son ejemplos de las aspiraciones que están comenzando a surgir entre los pobres”, puntualiza Varalakshmi Vemuru, jefe conjunto del grupo de estudio para el proyecto. “Son los verdaderos agentes del cambio en la comunidad”.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia del Banc Mundial del 2008 és interessant ja que fa referència a l'Índia que és el país on més treball infantil trobem i especialment perquè explica que el govern d'una regió del país, Andhra Pradesh, va intentar trencarà amb el cicle de generacions de la pobresa i va motivar a les comunitats per mitjà de grups d'autoajuda amb la finalitat de posar a totes les nenes treballadores de nou a catorze anys en escoles residencials de transició perquè es puguin formar i recuperar tots els anys perduts. I el més important és que els impactes d'aquests esforços s'han començat a sentir i que aquestes noies que van poder entrar a l'escola han pogut tirar endavant i actualment tenen projectes per treure a nens i nens de la situació mateixa que elles van viure.

Asesinado un niño paquistaní, líder de la lucha contra la esclavitud infantil

Iqbal Masih lanzó una cruzada contra la mafia de las alfombras

REUTER / LE MONDE - Nueva Delhi - 21/04/1995

Docenas de niños indios se manifestaron el martes en Nueva Delhi en protesta por el asesinato, en Pakistán, de un niño de 12 años aclamado internacionalmente por su cruzada

esclavitud paquistaní asesinado el al volver a Lahore.

contra la infantil. El Iqbal Masih fue pasado domingo casa, cerca de Había recibido

el Premio Reebok de Derechos Humanos, era presidente de la sección infantil del Frente de Liberación del Trabajo Forzado de Pakistán (BLLFP) y había trabajado en condiciones de esclavitud para la industria de las alfombras hechas a mano hasta 1992, cuando fue liberado tras una campaña lanzada a su favor por el BLLFP.

Entre los manifestantes de Nueva Delhi, algunos de corta edad y muchos de ellos vestidos con harapos, había niños

liberados de trabajos forzados por activistas sociales, según afirmó un portavoz de la Coalición del Sur de Asia contra la Esclavitud Infantil (SACCS, en sus siglas inglesas). "La mafia de las alfombras ha asesinado brutalmente a Iqbal Masih", declaró a Reuter Kailash Satyarthi, portavoz de SACCS. "Los propietarios de fábricas de alfombras siempre han vivido de la explotación a que han sometido a niños desgraciados".

Según Satyarthi, los niños que se manifestaron en la capital india habían planeado presentar una petición de protesta a la Embajada pakistaní, pero los funcionarios diplomáticos no quisieron aceptarla. "Ellos han insultado a 80 millones de niños en condiciones de servidumbre en toda Asia", afirmó Satyarthi.

El portavoz de SAACS en Nueva Delhi indicó que "hay más de medio millón de niños esclavizados en la industria de alfombras paquistaní, la cifra más alta del mundo.

El BLLFP, como uno de los trescientos grupos miembros de SAACS, planea presentar el caso de Iqbal ante la Comisión de Derechos Humanos de Naciones Unidas en Ginebra. "La industria de alfombras estaba muy molesta con Iqbal", dice Satyarthi. "Estuvieron amenazándole durante semanas. Fue el primer niño que denunció el trato inhumano del trabajo

infantil en ese ramo", añade Satyarthi.

Vendido a los cuatro años

Iqbal Masih había sido vendido a los cuatro años de edad por sus padres por 16 dólares a un fabricante de alfombras. Hasta los 10 años tuvo que trenzar manualmente alfombras y *kilims* (tapices), como también sucede en algunos países árabes, y en Turquía. Le pagaban una rupia al día.

Con los años, Iqbal intentó cambiar las condiciones de vida padecidas por él mismo y por tantos compañeros. Su campaña fue descubierta y respaldada por el líder del Frente de Liberación del Trabajo Forzado, Ehsan Ulah Jan. La batalla consiguió que el Gobierno paquistaní empezase a cerrar numerosas empresas de alfombras, sobre todo en la zona de Lahore. La primera ministra, Benazir Bhutto, se comprometió personalmente a acabar con esa esclavitud, pero chocó con el poderío de los grupos de presión ligados a la industria de las alfombras.

"Ya no temo al patrón, él me teme a mí", resumió Iqbal su trayectoria. En una ocasión dijo querer ser abogado. Iqbal Masih tenía además en contra el hecho de ser cristiano, en un momento en que las movilizaciones de extremistas musulmanes paquistaníes consiguieron el pasado febrero la condena de un padre y su hijo, ambos cristianos, por "intenciones blasfemas": el Gobierno les indultó, y tuvieron que exiliarse.

En cuanto a la India, cifras oficiales hablan de unos veinte millones de niños que trabajan en el país, pero diversas organizaciones sociales replican que el número podría ser superior a los 55 millones.

El Gobierno indio, ante las amenazas occidentales de bloquear el comercio de objetos fabricados con trabajo infantil, anunció el pasado agosto un proyecto para pagar a los padres pobres a fin de que pudiesen tener otra alternativa que la de enviar a trabajar a sus hijos pequeños en alfombras, cristalería o relojería.

COMENTARI DE LA NOTÍCIA:

Aquesta notícia malgrat sigui del 1995, l'he volgut posar ja que aquest nen ha estat reconegut per tot el que va fer. És un exemple de nen lluitador, que va patir l' esclavitud, va ser venut pels seus pares, feina jornades llarguíssimes, treballava en l' indústria de catifes per tornar un préstec que tenia la família, i va voler moure cel i terra per eliminar el treball infantil. Però a causa de la seva lluita i activisme es va convertir en una molèstia per aquells que es beneficiaven del treball infantil, i va acabar assassinat per un tret mentre anava amb bicicleta, quan tenia tant sols 12 anys (l'edat exacte no se sap amb absoluta certesa).

Fins fa poc ha rebut molts premis entre ells un Premi dels Nens del Món al 2000, i també diferents autors han escrit un llibre sobre la seva curta però intensa vida.

11. ENTREVISTES

En un principi el treball havia de tenir una part pràctica que seria fruit de l'experiència personal , però la meua família veia perillós que anés a algun dels països amb aquests problemes , pel que no ha estat possible . Aleshores em vaig plantejar el que podia fer i em va semblar que recollir l'experiència viscuda per alguna de les persones nouvingudes al nostre país seria interessant. Aquest és el punt de partida d'aquesta part del treball on es pretén presentar el recull de les seves experiències .

Es presenta en 49 enquestes realitzades a immigrants que actualment estan estudiant a l'escola d'Adults i a l'IME.

En el cas de l'escola d'adults, el que es va fer va ser fer tres tipus d'enquestes: una en català i lletra minúscula, una altra en català i lletra majúscula i l'altra en castellà ja que aquesta gent van aprofitar les enquestes per les seves classes de llengua.

L'enquesta que responien estava formada per 13 preguntes.

Començava amb una petita presentació de la persona, amb el nom ja que la primera idea era fer una entrevista jo personalment i gravar-los mentre responien a l'enquesta, però pel temps disponible no va ser possible.

Després del nom venia l'edat ja que els encastats són persones més joves i altres de més grans, és a dir de totes les edats, per tant, no només vaig entrevistar a nens.

La següent era la nacionalitat, després el temps que fa que viuen a Espanya i el perquè van haver d'emigrar del seu país. Amb aquesta pregunta el que volia saber és la causa o el motiu que porta a gent a emigrar i deixar el seu país natal i moltes vegades la família.

Llavors d'aquesta petita presentació ja entrava en el que m'interessava més. Començava preguntant si va anar a l'escola o no ja que durant el treball he estudiat la relació entre educació i treball infantil. Seguia preguntant si ara mateix treballava, i seguidament si al seu país natal ho feia. En cas que si que allà hagués treballat tenia que respondre si va començar abans dels 18 anys o després. Amb això ja entrava en el tema de si ells havien viscut o no una explotació infantil o un treball infantil.

En el cas que la pregunta anterior fos abans dels 18 anys preguntava quina era la seva feina, per comprovar si el que jo havia trobat d'informació corresponia amb la realitat, quins horaris feia, perquè treballava, si li agradava i acabava preguntant si li semblaria bé que els seus fills treballessin aquesta edat.

En el cas que la pregunta anterior hagués set després dels 18 anys vaig pensar que potser encara que ells no haguessin treballat de petits, en el seu país si anaves pel carrer podies veure nens treballant o no o bé si ells sabien que hi havia nens treballant, així que la pregunta era si havien vist nens treballant ja sigui al carrer o en fàbriques. Llavors preguntava l'edat d'aquests nens, quines feines realitzaven i què n'opinava la persona encastada d'aquest fet i finalment li preguntava al mateix que el que havia començat a treballar abans dels 18 anys que era si li semblaria bé que els seus fills treballessin des de tant petits.

A continuació es presenta el model de l'enquesta passada aquestes 49 persones.

Estic fent un estudi sobre el treball dels nens en alguns països . M'ajudaria molt que responguessis aquestes preguntes . Moltes gràcies per la teva col·laboració .

1- Nom:

2- Edat:

3- Nacionalitat:

4- Quant fa que vius a Espanya?

5- Per què vas haver d'emigrar (marxar) del teu país natal?

6- Vas anar a l'escola? SI ☐ NO ☐

▪ En cas que sí, quant de temps?

7- Actualment treballes? SI ☐ NO ☐

▪ En cas de fer-ho , quina és la teva feina?

8- En el teu país anterior treballaves? SI ☐ NO ☐

▪ En cas que sí, a quina edat vas començar a treballar?

☐ abans dels 18 anys ☐ als 18 anys o més tard

Si vas començar a treballar abans dels 18 anys , respon les següents preguntes:

- De què treballaves allà?
- Quins horaris feies?
- Per què treballaves?
  - Per ajudar la família
  - Perquè tothom ho feia
  - Per algun altre motiu . Quin? _____
- T'agradava?
- Et semblaria bé que els teus fills treballessin a edats tant petites?

☐ SI ☐ NO

Si vas començar a treballar als 18 anys o més tard , respon les següents preguntes:

- Havies vist nens treballant ja sigui al carrer o en fàbriques?
☐ SI ☐ NO
- Quants anys tenien aquests nens?
- Quines feines portaven a terme?
- Què n'opines d'aquest fet?
- Et semblaria bé que els teus fills de tant petits ja treballessin?

Edat:		15 anys	14 anys	18 anys	18 anys	18 anys	15 anys	16 anys	15 anys	17 anys	17 anys
País d'origen:		Colòmbia	Hondures	Índia	Gàmbia	Marroc	Equador	Colòmbia	Índia	Gàmbia	Marroc
Quant fa que viu a Espanya:		4 anys	7 anys	8 anys	8 anys	8 anys	6 anys	3 mesos	4 anys	6 mesos	5 mesos
Perquè va emigrar del seu país natal:		Família	buscar treball	Família			per problemes econòmics		Família	Família	Família
Va anar a l'escola:		si	si	si, 4 anys	no	si, 6 anys	si	si	si	si	si
Actualment treballa:		no	no	no	no	no	no	no	no	no	no
Havia treballat al seu país:		no	no	no	si	si	no	si	no	si	no
Abans dels 18 anys	de què treballava:				al camp	al camp		en una pizzeria		al camp	
	quantes hores feia:				les que fesin falta	6 del matí a 8 del vespre		7 hores a la setmana		una estona cada dia	
	perquè treballava:				per poder menjar	per ajudar la família		perquè ell volia		per ajudar la família	
	t'agradava:				no	si		si		no	
Després dels 18/ no havia treballat	havia vist nens treballant:	si	si	no			si		si		si
	quines feines realitzaven:	netejar sabates, vendre caramels	netejar sabates, vendre coses al carrer				estaven al carrer, venien caramels als autobusos...		a la construcció, venen al carrer, rentar sabates...		ajudaven a les botigues, recollien deixalles
Et semblaria bé que el teu fill treballés des de tant petit:		no	no			si	no	no	no		no

Edat:		20 anys	33 anys	20 anys	40 anys	20 anys	20 anys	18 anys	21 anys	30 anys	23 anys
País d'origen:		Gàmbia	Marroc	Gàmbia	Marroc	Gàmbia	Mauritània	Gàmbia	Gàmbia	Mauritània	Marroc
Quant fa que viu a Espanya:		2 anys	1 any i mig	2 anys i mig	25 anys	7 anys	1 any	1 any	2 anys i mig	4 anys	3 anys
Perquè va emigrar del seu país natal:		treball	treball	família		família	treball	treball	treball	treball	treball
Va anar a l'escola:		si, 8 anys	si	no	no	no	si, 8 anys	si, 6 anys	si	no	si
Actualment treballa:		no	no	si	si	no	si, 8 anys	no	si	si	si
Havia treballat al seu país:		si	si	si	si	si	si	si	si	si	no
Abans dels 18 anys	de què treballava:	al camp	electricista	camp	ajudar als pares	camp	camp	camp	camp	camp	
	quantes hores feia:	tot el dia	8 horas	3 hores		4 hores	5 hores	8 hores	5 hores	8 hores	
	perquè treballava:	per ajudar la família	ajudar a la família	per ajudar a la família	per ajudar a la família		per ajudar a la família	per ajudar a la família	per ajudar a la família	per ajudar a la família	
	t'agradava:	si		si	si	si	si,		si	si	
Després dels 18/ no havia treballat	havia vist nens treballant:										no
	quines feines realitzaven:										
Et semblaria bé que el teu fill treballés des de tant petit:		no	no	no	no	no	no	no	no	no	

Edat:		39 anys	33 anys	35 anys	50 anys	46 anys	42 anys	28 anys	41 anys	30 anys	30 anys
País d'origen:		Romania	Índia	Paquistan	Gàmbia	Rússia	Xina	Índia	Xina	Xina	Índia
Quant fa que viu a Espanya:		2 anys	8 anys	2 anys i mig	28 anys	7 mesos	5 anys	4 anys	1 any	2 anys	5 anys
Perquè va emigrar del seu país natal:		casament amb un espanyol	problemes econòmics	treball	treball			família			família
Va anar a l'escola:		si	no	si	no	si	si	si	si	si	si
Actualment treballa:		no	no	no	si	si	si	no	no	no	no
Havia treballat al seu país:		si	no	si	si	si	si	no	si	si	no
Abans dels 18 anys	de què treballava:				camp						
	quantes hores feia:				6 hores						
	perquè treballava:				per ajudar a la família	per ajudar a la família					
	t'agradava:				si						
Després dels 18/ no havia treballat	havia vist nens treballant:	si	si	si			no	no	no	no	no
	quines feines realitzaven:	les més fàcils	al carrer	netejar botigues i cases							
Et semblaria bé que el teu fill treballés des de tant petit:		no	no	no	si	no	no	no	no	no	no

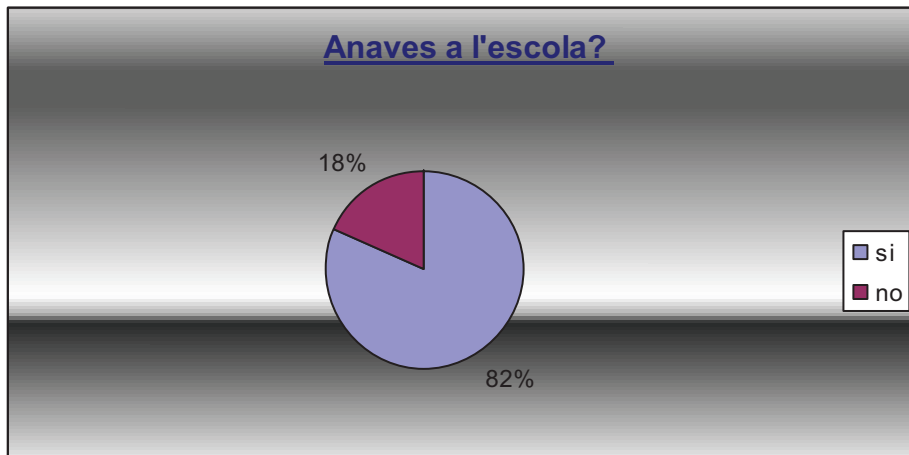

Edat:	25 anys	35 anys	41 anys	28 anys	23 anys	41	30 anys	24 anys	32 anys	36 anys
País d'origen:	Índia	Índia	Índia	Marroc	Índia	Índia	Marroc	Xina	Gàmbia	Índia
Quant fa que viu a Espanya:	4 anys	5 anys	4 anys	2 anys	2 anys	7 anys	1 any	1 any i mig	5 anys	9 anys
Perquè va emigrar del seu país natal:	família	família	família	família	treball	treball	problemes econòmics	família	per una operació de la vista	treball
Va anar a l'escola:	si	si	si	si	si	si	no	si	no	si
Actualment treballa:	no	no	no	no	no	no	no	no	no	si
Havia treballat al seu país:	no	no	si	si	si	si	no	si	no	no
Abans dels 18 anys	de què treballava:									
	quantas hores feia:									
	perquè treballava:									
	t'agradava:									
Després dels 18/ no havia treballat	havia vist nens treballant:	no	no	no	no	no	no	no	si	no
	quines feines realitzaven:								al camp	
Et semblaria bé que el teu fill treballés des de tant petit:	no	no	no	no				no	no	no

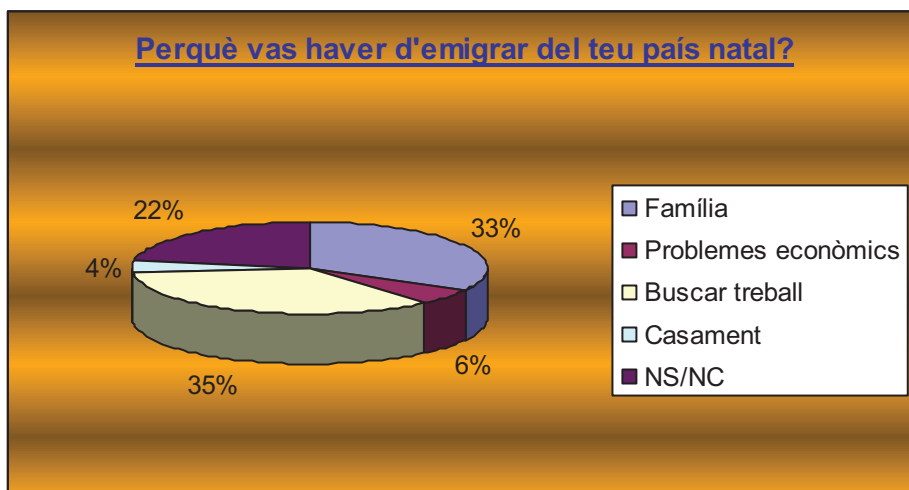
Edat:		24 anys		65 anys		29 anys	31 anys	32 anys	55 anys	30 anys
País d'origen:		Índia	Índia	xina	Gàmbia	Mouritània	Ucraïna	Ucraïna	Colòmbia	Equador
Quant fa que viu a Espanya:		8 mesos	5 anys	3 anys	1 any	1 any i mig	1 any	11 mesos	9 anys	2 anys
Perquè va emigrar del seu país natal:		família i futur segur	treball millor		treball		treball	treball	família	casament
Va anar a l'escola:		si	si	si	si, 6 anys	si	si	si	si	si
Actualment treballa:		si	si	no	si	no	no	no	si	si
Havia treballat al seu país:		si	no	si	si	si	si	si	si	si
Abans dels 18 anys	de què treballava:	peluqueria, roba					en una oficina			vendre diaris, netejar sabates, descarragar, pintar...
	quantas hores feia:	9 hores					10 hores			
	perquè treballava:	perquè tothom treballava i m'agrada			per ajudar a la família		per ajudar a la família			
	t'agradava:	si								si
Després dels 18/ no havia treballat	havia vist nens treballant:		si	si				si	si	
	quines feines realitzaven:								venien als autobusos, al camp	
Et semblaria bé que el teu fill treballés des de tant petit:		si	no	si		si	si	no	no	no

RESULTATS:

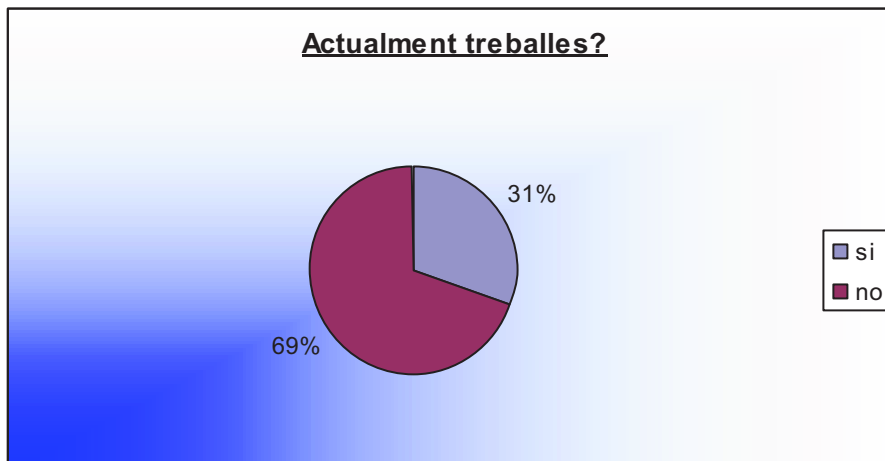
Del total dels 49 encastats, un 82% ha contestat que si anava a l'escola. Dintre aquest percentatge però, hi ha persones que només hi van anar uns 4 o 6 anys. I les que van dir que no hi havia anat mai, eren persones adultes per tant, per una banda podem pensar que hi ha hagut una millora i cada vegada s'aconsegueix que més nens vagina a l'escola i de l'altre banda que aquests nens hagin arribat aquí de petits i tingut la oportunitat d'anar a l'escola. Tot i així és significatiu aquest 18% ja que hauria de ser un 0% perquè tothom en el món tindria que tenir la oportunitat d'anar a l'escola.

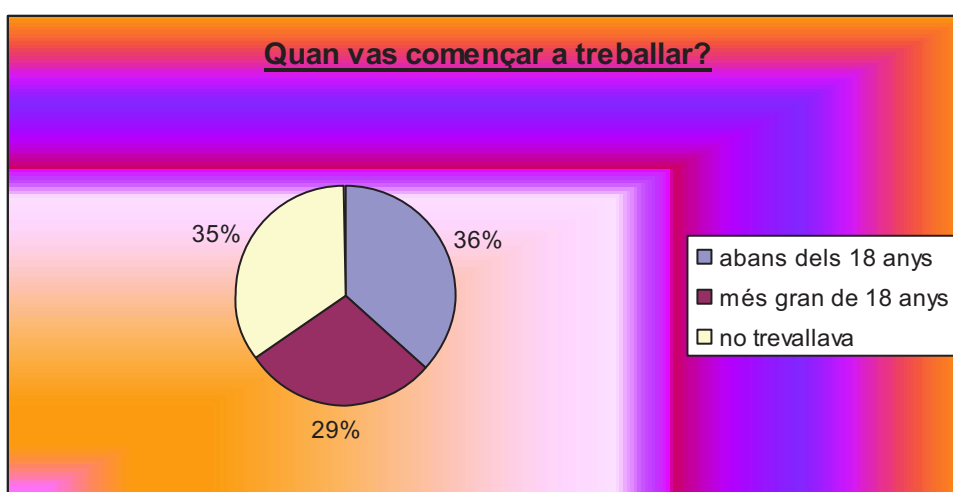
El 35% dels encastats coincideixen que van emigrar del seu país per buscar treball. L'altre 33% ho van fer per la família, és a dir, van venir perquè algun membre de la seva família ja sigui l'espòs, el pare o el fill que ja havien vingut

abans, probablement per buscar treball també. Un altre 6% ho van fer per problemes econòmics. De manera que la raó principal per la qual emigren és la falta de treball. Un 4% per casament, hi ha persones que emigren del seu país per poder-se casar amb algun espanyol o espanyola. I el 22% restant dels encastats no va contestar aquesta pregunta.

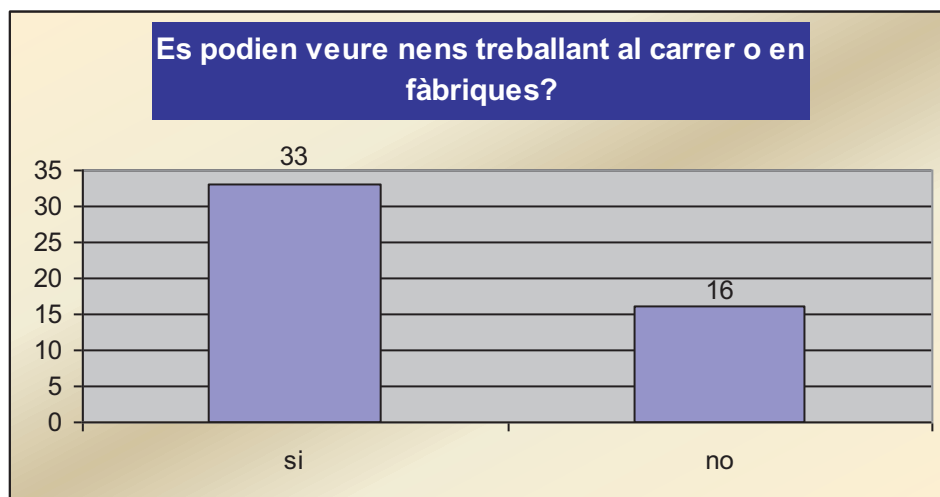
El resultat d'aquesta pregunta és molt curiosa. Com hem vist la gran majoria dels encastats van emigrar del seu país per venir a buscar treball. I què ha passat? La majoria d'ells, el 69% no té feina actualment, només estan treballant un 31%, per tant això vol dir que emigren del seu país captivats per moltes coses, pensant-se que trobar treball en un altre país com ara el nostre, és fàcil, i un cop són aquí es troben sense feina.

Aquesta pregunta es refereix a quan estaven el seu país si treballaven o no. En cas que treballessin si van començar abans dels 18 anys o més gran de la majoria d'edat.

I el resultat de les enquestes es mostren les tres variants molt equilibrades, tot i així per un 1% més trobem que el 36% dels encastats van començar a treballar abans dels 18 anys. El segueix amb un 35% els que no treballaven i finalment un 29% que ho van fer més gran de 18 anys. Podem concloure que és una realitat de que en aquests països molts nens comencen a treballar de ben petits.

En la pregunta si es podien veure nens treballant en cadascun dels seus països d'origen, un 67% va contestar que si, i un 33% va respondre que no.

L'explicació que hi dono és que depèn de l'ambient rural o urbà, depèn de la ciutat i país on vivien aquests immigrants, i de si els nens estan concentrats treballant en més indústries llavors des de fora no es veu... i per això van respondre aquesta pregunta amb un no.

Com a curiositat, comentar que la majoria dels que havien començat a treballar abans dels 18 anys contestaven que si que els hi agradava fer-ho. Però val a dir que les feines que realitzaven no són les pitjors del treball infantil i per tan per això puc pensar que els hi agradava fer-ho a estones o d'altres potser els hi agradava simplement perquè no havien tingut la oportunitat d'estudiar o fer una altre cosa. I seguint amb això, totes les feines que han anat sortint són tasques més "senzilles" i que totes les pitjors formes de treball infantil no són percebudes i que els que les pateixen probablement ja no tenen tampoc la oportunitat de poder buscar una nova vida en un altre país, és a dir tampoc poden emigrar.

12. CONCLUSIONS

En començar aquest treball de recerca tenia clar que quan l'acabés tindria una idea clara de moltes de les preguntes i inquietuds que em plantejava al principi. Ara que ja estic al final, puc dir que era cert, no obstant haver encaminat el treball més cap a la part del treball infantil i tot allò que l'envolta i no tant amb la part de les organitzacions no governamentals (ONG).

A l'hora de realitzar el projecte per l'elaboració del treball em vaig plantejar una sèrie de preguntes que no coneixia sobre l'explotació infantil i les ONG, amb l'objectiu de que al final les pogués respondre i analitzar.

Algunes de les preguntes eren les següents:

- Què es?
- Quina és la seva funció?
- En quines condicions treballen aquests nens?
- Qui els obliga o quines circumstàncies els obliga a fer-ho?
- A on existeix aquest tipus de treball en major grau?
- Com se'ls ajuda?

A mesura que anava avançant i una vegada ja finalitzat, miro enrere i em veig capaç de respondre a totes aquelles preguntes, per a mi desconegudes anteriorment. Així:

- Podem dir que una ONG és: una entitat de caràcter públic, amb diferents fins i objectius humanitaris i socials definits pels seus integrants, creada independentment dels governs locals, regionals i nacionals, així com també d'organitzacions internacionals.

- La funció d'una ONG depèn de cada organització ja que cadascuna defineix els seus objectius però les ONG en general el que fan és cobrir una gran varietat de temes i àmbits que defineixen el seu treball i desenvolupament. Aquests temes estan relacionats amb ajuda humanitària, salut pública, investigació, desenvolupament econòmic, desenvolupament humà, cultura, drets humans...

- les condicions sota les quals treballen aquests nens són, en molts casos, nocives, perilloses, detestables i que afecten directament a la seva salut des de

talls, fatiga, ferides, fractures, cremades, fins a embarassos no desitjats, càncers pulmonars i la mort.

- Pel que fa a les causes per les quals treballen aquests nens podríem dir que moltes són per deutes de la família, per falta d'ingressos, problemes amb la família que algun membre no pot treballar, influències de companys, crisi econòmica...

- El continent on es registra una xifra de nens treballadors de major grau és l'asiàtic i en especial la Índia.

- I de manera molt resumida els actors que es "mouen" per combatre aquest problema són institucions governamentals, organitzacions internacionals com la OIT, organitzacions de treballadors i sindicats, ONG, els propis nens i nenes i persones particulars.

Però, deixant a part aquestes qüestions del principi puc concloure altres temes que he après durant el treball.

Cap factor pot per si sol pot explicar plenament la persistència, i en alguns casos l'augment del treball infantil. És inacceptable que hi hagi tants nens que a més de no poder alimentar-se cada dia, es vegin obligats a desaprofitar la seva joventut, arriscar la seva seguretat i arruïnar la seva salut en molts casos. El treball perillós i les formes inqüestionablement pitjors del treball infantil es troben a tot arreu del món. La seva extensió és alarmant, tant que 180 milions de nens són explotats en les pitjors formes de treball. Per tant, una de les prioritats més importants i urgents per l'acció nacional i internacional és o hauria de ser l'eliminació completa d'aquest tipus de treball.

És veritat que l'acció contra el treball infantil s'ha convertit en un gran moviment. Tots els sectors de la societat en formen part (governos, organitzacions internacionals, organitzacions de treballadors, ONG, persones particulars i els propis nens). No obstant hi ha encara un gran camí per recórrer fins que el treball infantil hagi estat eliminat en tot el planeta, no és una tasca senzilla ja que això significa un gran canvi tant a nivell polític com econòmic no tant sols per aquests països subdesenvolupats que és on trobem treball infantil (amb diferència) sinó ja a nivell global, és a dir a tot el món, ja que moltes de

les tasques que realitzen aquests nens, com ara treball en fàbriques tèxtils o en material esportiu, per exemple, ens en beneficiem els països desenvolupats que som qui ho compra, qui ho potencia. Així doncs, tots els humans hem de tenir igualtat d'oportunitats i drets bàsics per tant, la infantesa no pot ser una excepció, el contrari, s'ha de fomentar aquesta fase de la vida plena d'esperances i somnis i que és part del desenvolupament personal i són els infants que el dia de demà han de tirar el país endavant.

Una conclusió molt general del treball seria que actualment en aquest món que vivim tant globalitzat hi ha molts milions d'infants treballant. Aquesta globalització que ofereix moltes i grans possibilitats però no podem tapar-nos els ulls i veure que també margina als més pobres del sud i del nord, del que dedueixo: els rics es fan més rics i els pobres més pobres.

Estic orgullosa del treball que he realitzat, crec que és un projecte bonic de treballar, malgrat les hores que m'he passat davant d'un ordinador escrivint i la dificultat del principi d'enfocar-lo i sobretot trobar xifres exactes i actuals del treball infantil per saber quina magnitud té aquest fenomen, no em penedeixo del tema escollit i he après moltes coses les quals m'han fet reflexionar i més d'un cop quan buscava informació i navegava per la xarxa realment amb posava les mans el cap i deia com pot ser veritat.

Ara, un cop acabat el treball el que jo em plantejo i amb això acabo és: realment es podrà eliminar mai l'explotació infantil? Els interessos individuals continuaran trepitjant la sensibilització?

13. AGRAÏMENTS

En primer lloc vull agrair a la meva assessora per la seva col·laboració i ajuda en la realització d'aquest treball, pel temps dedicat i per la flexibilitat que ha mostrat per trobar-nos en cada moment.

Agrair-li també a la seva família per les fotografies del vídeo.

En segon lloc vull agrair la seva col·laboració a l'Escola d' Adults i a l' IME, concretament a les senyoretes Núria i Laura Peiró, respectivament, per haver dedicat temps amb els seus alumnes passant les meves enquestes i haver fet possible així la realització de la part pràctica del treball.

En tercer lloc li agraeixo a la meva cosina les imatges que m'ha passat per poder realitzar el vídeo. I també a la meva família en general per la preocupació i l'interès que han mostrat respecte aquest treball.

14. BIBLIOGRAFÍA

LLIBRES:

“ Trabajo infantil, un manual para estudiantes ”, JANET HILOWITH;JOOST KOOPIJMANS,;PETER MATZ;PETER DORMAN; MICHAELLE DE KOCH: MURIEL ALECTUS, Organització internacional del treball, 2004

“El movimiento mundial contra el trabajo infantil”, Informe OIT núm.84, ALEC FYFE, Organització Internacional del Treball, Ministeri de Treball i immigració, 2007.

“ Labour inspection and the adoption of a policy on child labour. Training guide ”, Document núm. 36, DERRIEN J.M., Organització Internacional del Treball, Ginebra, 2002

“Global child labour developments: Measuring trends from 2004 to 2008”, YACOUBA DIALLO; FRANK HAGEMANN; ALEX ETIENNE;YONCA GURBUZER; FARHAD MEHERAN, 2010

REVISTES:

“Trabajo ”, Revista de la OIT núm.61, Oficina Internacional del trabajo, Ginebra, 2007.

PÀGINES WEB:

<http://www.observatoriodeltrabajo.org/nueva/web/descargarfichero.asp?idfichero=752>

<http://www.ilo.org/ipecc/ChildlabourstatisticsSIMPOC/lang--en/index.htm>

http://www.ilo.org/dyn/media/mediasearch.mosaic?p_lang=es&p_lang=es&p_person_ty pe_id=6&p_start=991

http://www.unicef-irc.org/datasets/data_sets_int.html

http://www.ilo.org/global/What_we_do/InternationalLabourStandards/Subjects/Childlabour/lang--es/index.htm

<http://www.ilo.org/ipecinfo/product/viewProduct.do?productId=2423>

<http://www.ilo.org/global/lang--es/index.htm>

<http://www.savethechildren.es/>

<http://www.accion-vegan.com.ar/index.php?id=429>

<http://www.monografias.com/trabajos/einfantil/einfantil.shtml>

<http://www.rtve.es/noticias/explotacion-infantil/>

<http://www.rtve.es/noticias/20100508/oit-alerta-115-millones-ninos-aun-desempenan-trabajos-peligrosos/330555.shtml>

<http://www.bancomundial.org/>

<http://www.bancomundial.org/>

**AMB VOLUNTAT POLÍTICA, EL
CANVI ÉS POSSIBLE.**

Lluitem contra una infància perduda.

